

Μὴ τὸ κοιτάζεις τὸ δεντρί καὶ μὴ τὸ τριγυρίζεις,
 ἄλλος θὰ τρώγῃ τὸν καρπὸ καὶ σὺ δὲν θὰ ὀρίζεις.
 —Κεῖνο ἂν θέλει τὸ δεντρί νὰ κάνῃ μία χάρη
 τὸ χαμηλώνει τὸ κλωνί, κι' ἀπάνω θὰ μὲ πάρει.

ΔΙΣΤΙΧΑ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

- 1 Ἀγάπα με, γιὰ τὸ θεό, κάνε γιὰ τὴ ψυχὴ σου
καὶ μὴ τὸ λὲς τὴ μάννα σου, οὔτε τοὺς συγγενεῖς σου.
- 2 Ἀγάπα με, πουλάκι μου καὶ ὅποιος ζουλεύ' ἄς σκάσει
τῆς πικροδάφνης τὸ νερὸ ἄς πιεῖ νὰ τὸν περάσῃ.
- 3 Ἀγάπα με νὰ σ' ἀγαπῶ, θέλε με νὰ σέ θέλω
γιατὶ θεὸ νάρτ' ἕνας καιρὸς νὰ θέλῃς καὶ νὰ μὴ θέλῃ.
- 4 Ἀγγέλοι δόστε με φτερά καὶ δύναμι' στίς πλάτες
νὰ τρέχω καὶ νὰ κυνηγῶ, ξανθοὺς καὶ μαυρομάτες.
- 5 Ἀγγέλοι νὰ μὲ τῶλεγαν δὲ θεὸ νὰ τὸ πιστέψω,
νὰ ἔμπω στὴν ἀγάπῃ σου νὰ τὴν ἀληθηνέψω.
- 6 Ἀηδόνια δέκα τέσσερα νὰ στείλῃς στὴν αὐλή σου,
νὰ κελαῖδοῦν νὰ σέ ξυπνοῦν νὰ σκάνουν οἱ ὄχτροί σου.
- 7 Ἀηδόνια δέκα τέσσερα θὰ στείλῃς στὴν αὐλή σου,
νὰ πάρουν τὸ φεσάκι σου ἀπὸ τὴν κεφαλὴ σου.
- 8 Ἀντὶ τὴν ἰώργη καβαλάρη
στεῖλέ με τὸ παλληκάρι.
- 9 Ἀκόμα πόψε εἴμ' ἐδῶ καὶ αὔριο τὸ Σαββάτο,
τὴν Κυριακὴν θεὸ νὰ διαβῶ, κορμί μ' ἀγγελικῶτο.
- 10 Ἀλικοῦ τριαντάφυλλο τριγύρω μὲ τ' ἀγκάθι,
σὺ ἦσθυνα ποὺ ἔβγαλες στὸν κόσμον τὴν ἀγάπην.
- 11 Ἀλλὴ ζωὴ δὲν ἔχω πλιά, παρὰ μόν' τὴν ἐλπίδα
πὼς δέθηκα στὴν τρυφερή, δική σου ἀλυσίδα¹⁾.

1) Αὐτὸ τὸ τραγουδάκι μὲ τό,

Μόν' ἂν τὸν νοῦν μου στερηθῶ καὶ τὴν ζωὴ μου χάσω
τότε καὶ γὼ πουλάκι μου μέλλω νὰ σέ ξεχάσω.

ἦσαν κεντημένα σὲ μαντήλι. Ὁ κάτοχος του, σεβάσμιος γέρον τὸ ἔφερε πάν-
 τοτε στὴν ἐσωτερικὴν τοῦ φορέματός του. Ἦταν τῆς πρώτης καὶ μόνης
 ἀξέχαστης ἀγάπης του.

Τὰ περασμένα χρόνια ἡ ἀρραβωνιαστικὴ ἔδινε στὸν ἀρραβωνιαστικὸ

- 12 "Αἴντε ν' ἀλλάξης τὸ σκοπό, ν' ἀλλάξης τὰ τραγούδια
ν' ἀλλάξῃς τὴν ἀγάπην μας νὰ κάμουμε καινούργια.
- 13 Ἀνάθεμα τῇ μάννῃ σου ποὺ σ' ἔμαθε καὶ φαίνεις,
ὅταν βαρεῖς σὲ δυό, σὲ δυό, τὸ νοῦ μου τὸν ἐπαίρνεις.
- 14 Ἀνάμεσα στὰ φρύδια σου, καὶ πάνω στὰ μαλλιά σου
κάθεται ἓνα χρυσὸ πουλὶ καὶ γράφει τ' ὄνομά σου.
- 15 Ἀνάμεσα στὴ θάλασσα, ἡ ἀγάπη μου κοιμᾶται,
παρακαλῶ σε θάλασσα νὰ μὴ μὲ τὴν ξυπνᾷς
- 16 Ἄν ἔρχονταν νὰ μ' ἔλεγαν πῶς ἦλθε τὸ πουλὶ μου,
χίλια Βενέτικα φλουριά τὰ δίνω στὴ ζωὴ μου.
- 17 Ἄν ἦταν τρόπος καὶ τσαρὲς¹⁾ τὰ λόγια νὰ πετοῦνε,
νὰ πᾶνε στὴν ἀγάπην μου καὶ πάλι νὰ ἔρχονται.
- 18 Ἄν θέλεις γιὰ νὰ φύγουμε καρτέρη τὸν Ἀπρίλη,
πῶχουν τὰ δέντρα ζάχαρη καὶ τὰ βουνὰ τριφύλλι.
- 19 Ἄν ἡ τύχη βοηθήσει καὶ οἱ ἐχθροὶ ἀφίσουνε,
ταῖρι θὰ γενοῦμε καὶ μαζί νὰ ζήσουμε.
- 20 Ἄν θέλεις Παναγία μου, ν' ἀνάβω τὰ κεριὰ σου,
νὰ μοῦ φυλάς τὴν πέρδικα πῶς στὴ γειτονιά σου.
- 21 Ἄν θέλεις ν' ἀγαπιώμαστε κρυφά ἀπ' τὴν γειτονιά σου,
σπεῖρε μὴλιά στὴ πόρτα σου, νὰ μᾶς σκεποῦν οἱ κλώνοι.
- 22 Ἄν καὶ μακριὰ μου βρίσκεσαι, ὁ νοῦς μου εἶν' κοντά σου,
ποτὲ ἀπὸ τὰ χεῖλή μου δὲ λείπει τ' ὄνομά σου.
- 23 Ἄν μ' ἀγαπᾷς μὲ τὴν καρδιά, δόσε με σημαδάκι
κι' ὅταν κρατοῦμε στὸ χορό, σφίξε με τὸ χεράκι
- 24 Ἀνοῖξαν τὰ οὐράνια καὶ βγήκε μία πλάση,
βγήκε καὶ μιὰ μελαχροινὴ τὸν κόσμον νὰ χαλάσῃ.
- 25 Ἀνοῖξαν τὰ οὐράνια, φανήκαν τρεῖς ἀγγέλοι,
ἐφάνηκε καὶ μιὰ μελαχροινὴ μὲ τὸ σπαθὶ στὸ χέρι.
- 26 Ἀνοῖξε τὸ παράθυρο, τὸ κρυσταλένιο τζάμι²⁾,
δύο λογάκια νὰ σὲ πῶ καὶ σφάλιξέ το πάλι.
- 27 Ἀπ' ὅλα τ' ἄστρα τ' οὐρανοῦ τὸ πιὸ μικρὸ μ' ἀρέσει,
π' ἀκολουθεῖ τοῦ φεγγαριοῦ καὶ πᾶ νὰ βασιλέψῃ.

ἄσπρο μαντήλι ἀπὸ μουσελίνα, μέσα ἀπὸ τὸ γόρισμα καμωμένο μὲ ἀντίκα α')
στὶς τέσσερες πλευρὲς εἶχε κεντημένα μετρητὰ β') δυὸ δίστιχα τῆς ἀγάπης μὲ
κόκκινο κουβαράκι καὶ μὲ γράμματα κεφαλαῖα ἢ μικρά,

1) Λ. Τ. Τρόπος, μέσον. — 2) Γυαλί.

α) Τρυπογάζι. — β) Σταυροβελονιά σὲ δυὸ ἢ τρεῖς κλωστές, χωρὶς καναβά.

- 28 'Απ' ὅλα τὰ λουλουδικὰ μ' ἀρέσει τὸ κρινάκι
κι' ἀπ' ὅλα τὰ ὀνόματα μ' ἀρέσει τὸ Φροσάκι.
- 29 'Απὸ μικρὴ σ' ἀγάπησα, τράνεψες δὲ σὲ πῆρα,
νὰ μ' ἀξιώσῃ ὁ Θεὸς γιὰ νὰ σὲ πάρω χήρα.
- 30 'Απόψε θέλω νὰ τραγουδῶ ὥστε νὰ ξημερώσῃ,
ὥστε νὰ βγῇ ὁ ἥλιος τὴν πέτρα νὰ πυρώσῃ.
- 31 'Απόψε δὲν κοιμήθηκα κι' ἀκόμα δὲ νυστάζω,
ἔχω τὸν ὕπνο διάφορο καὶ τὸ πουλί κοντὰ μου.
- 32 'Απόψε σ' ὠνειρεύθηκα στὴν ἀργυρῇ μου στρώσῃ¹⁾,
ἡ νύχτα χρόνος ἔγινε ὅσο νὰ ξημερώσῃ.
- 33 'Αρα γε θ' ἀξιωθῶ φῶς μου, νὰ σ' ἀπολαύσω,
νὰ βάλω τὰ ματάκια μου στὸ στήθός σου νὰ κλάψω.
- 34 "Αρχισε γλῶσσα μ', ἀρχισε, τραγούδι ν' ἀραδιάσῃς,
τίς ἔμορφες ἀπ' τὰ βουνὰ νὰ μὲ τίς κατεβάσῃς.
- 35 "Ας εἴρχουνταν νὰ μ' ἔλεγαν ποὺ ἦλθε τὸ πουλί μου,
χίλια βενέτικα φλοιριά τὰ δίνω στὴ ζωὴ μου.
- 36 "Ας ἔχεις τὴν ὑπομονή κι' ἄς ἔχεις τὴν ἐλπίδα,
πὼς μὲ τὸν καιρὸ τὸ γιασεμί ἀνθεῖ καὶ βγάζει φύλλα.
- 37 "Ας σὲ τὸ πῶ τραγουδῶ τὰ κ' ἡ κόρ' ἄς τὸ διαλαλήσῃ
ἂν ἔχῃ ἔρωτα γιὰ μὲ, ἔχω καὶ γὼ γιὰ κείνη.
- 38 "Ασπρὴ δὲν εἶσαι νὰ σὲ πῶ, μαύρῃ νὰ σὲ παινέσω,
μελαχροινὴ καὶ νόστιμὴ ἐγὼ θὰ σὲ κερδέψω.
- 39 "Ασπρὴ 'σαι σὰν τὸ γιασεμί, ἀφράτῃ σὰν τὸν ἄρτο,
ἄς σ' εἶχῃ στές ἀγκάλες μου μιὰν ὥρα κ' ἓνα κάρτο.
- 40 "Ασπρὴ μαρμαρένια γλάστρα, κόκκινῃ γαρουφαλιά,
τριγυρίζουν τὰ πουλάκια γιὰ νὰ κτίσουνε φωλιά.
- 41 "Ασπρὴ μαστίχα Χιώτισσα, μέσ' στὸ χαρτί δὲ λυώνει,
ἔτο' εἶν' μένα ἡ ἀγάπη μου καινούργια, δὲν παλῶνει.
- 42 "Ασπρὴ ἀφράτῃ φράγουλα πότε θὰ κοκκινήσῃς
πότε θὰ πεῖ τ' ἀχειλί σου ἔλα νὰ μὲ φιλήσῃς;
- 43 "Ασπρο γαρούφαλο βαστῶ καὶ ὅλοι μὲ λένε βάψ' το,
ἂν τὸ πιτύχω στὴ μπογιά²⁾, πολλὲς καρδιὲς θὰ κάψω.
- 44 'Αστροπελέκι καὶ φωτιά στὸν ἀγαπητικὸ μου,
ὄχι σ' αὐτὸν ποὺ ἀγαπῶ ἀλλὰ στὸν πρωτινὸ μου.
- 45 Αὐτὰ ναι τὰ τραγούδια μου καὶ οἱ χαιρετισμοί μου
καὶ εἰς τὸ τέλος σ' ἔβαλα καὶ τὴν ὑπογραφή μου.
- 46 Αὐτὰ τὰ μαῦρα ποὺ φορεῖς, ἐγὼ θὰ σὲ τὰ βγάλω,
θὰ σὲ φορέσω κόκκινα καὶ ὕστερα θὰ σὲ πάρω.

1) Στρώμα. — 2) Λ. Τ. Βαφί.

- 47 Αὐτὰ τὰ μαῦρα ποὺ φορεῖς, δὲν τὰ φορεῖς γιὰ λύπη,
μόν' τὰ φορεῖς γιὰ ἐμορφιά καὶ γιὰ τὸ ζαριφλίκι¹⁾.
- 48 Ἄφσε τὸν μύλο κι' ἄς βροντᾷ καὶ τὸ νερὸ ἄς τρέχει
καὶ μεῖς ἄς ἀγαπιούμεαστε κι' ὁ κόσμος ἄς μᾶς λέγει.
- 49 Ἄχ, ἄς ἦταν δυνατὸ, ψυχὴ μου καὶ ζωὴ μου,
νὰ σ' ἔκανα βασιλικὸ νὰ σ' ἔβαζα στ' ἀφτί μου.
- 50 Ἄχ, ὁ Θεὸς ἄς μ' ἔκανε ἓνα μικρὸ πουλάκι,
νὰρχόμουν νὰ σὲ ἔβλεπα γλυκὸ μου καναράκι.
- 51 Βάρκα θέλω ν' ἀρματώσω μὲ σαράντα δυὸ κουπιὰ
μὲ πενήντα παλληκάρια νὰ σὲ κλέψω μιὰ βραδυά.
- 52 Βασιλικὲ πλατύφυλλε μὲ τὰ σαράντα φύλλα,
σαράντα σ' ἀγαπήσανε, πάλι ἐγὼ σὲ πῆρα.
- 53 Βασιλικὸ ἐφύτεψα καὶ βγήκε ματζουράνα,
θέλω νὰ κάνω πεθερὰ τῆς Μαριγῶς τὴ μάννα.
- 54 Βασιλικὸ ἐφύτεψα καὶ βγήκε πορτοκάλι,
ἂν δὲν σ' ἀρέσει ἡ μικρὴ ἄς εἶναι ἡ μεγάλη.
- 55 Βασιλικὸ ἐφύτεψα σὲ μαρμαρένια γλάστρα
καὶ ἄπλωσε καὶ σκέπασε τὸν οὐρανὸ μὲ τ' ἄστρα.
- 56 Βασιλικὸ ἐφύτεψα καὶ βγήκε ἀντσόνι
ὅσες κοπέλλες φίλησα καμμιά δὲν εἶπε σώνει.
- 57 Βασιλικὸ ψιλόλουνο νὰ στρώνῃς νὰ κοιμᾶσαι
κι' ὅταν μοσκίζ' ἡ μυρωδιά ἐμένα νὰ θυμᾶσαι.
- 58 Βασιλικὸ πλατύφυλλο νὰ στρώνῃς νὰ κοιμᾶσαι
νὰ σὲ χτυπάῃ ἡ μυρωδιά καὶ μένα νὰ θυμᾶσαι
- 59 Βασιλικὸ κι' ἀγιόκλημα νὰ πλέξω ἓνα δεμάτι,
νὰ στείλω στὴν ἀγάπη μου νὰ στρώνῃ νὰ κοιμᾶται.
- 60 Βασιλικὸ λιανόφυλλο μὲ τὰ σαράντα φύλλα,
σαράντα σ' ἀγαπήσανε καὶ πάλε γὼ σὲ πῆρα.
- 61 Βασιλικὸν ἐφύτεψα στὴν κλίνη ποὺ κοιμᾶσαι
νὰ κόβῃς νὰ μυρίζεσαι καὶ μένα νὰ θυμᾶσαι.
- 62 Βασιλικὸς κι' ἂν μαραθῇ τὴν μυρωδιά τὴν ἔχει
καὶ μένα τὸ πουλάκι μου τὴν ἔννοια μου τὴν ἔχει.
- 63 Βασιλικὸς πλατύφυλλος μὲ τὰ σαράντα φύλλα
ἄλλοι πολλοὶ σ' ἀγάπησαν πάλε ἐγὼ σὲ πῆρα.
- 64 Βραδιάζει καὶ περικαλῶ πότε νὰ ξημερώσῃ,
νὰ δῶ τ' ἀγγελικὸ σου τὸ κορμὶ κι' ὁ νοῦς μου νὰ μερώσῃ.

1) Κομψότητα.

- 65 Βρέξε Θεέ μου, μιὰ βροχή καὶ χείμασε καρύδια
καὶ στῆς ἀγάπης μου τὴν αὐλή, ρίξε καμαροφρύδια.
- 66 Γαρουφαλάκι μου, κοντσέ φορεῖς στὴν κεφαλὴ σου,
τί ἔμορφα ποὺ στόλισες σήμερα τὸ κορμί σου.
- 67 Γαρουφαλίδας γαρούφαλο καὶ κανελλιῆς κανέλλα,
ἂν μ' ἀγαπᾷς πουλάκι μου κάνε τὸν τρόπο κ' ἔλα.
- 68 Γαρουφαλίδας γαρούφαλο καὶ κανελλιῆς κανέλλα,
ἔχω ἀγκάλες ἀνοιχτές κι' ὅποτε θέλεις ἔλα.
- 69 Γαρούφαλό μου κόκκινο, πλεγμένο μὲ χρυσάφι
ἂν σ' ἔβαζα στὰ χέρια μου θὰ μ' ἔπαυαν τὰ πάθη.
- 70 Γαρούφαλο τσαταλωτὸ στοῦ βασιλῆ τοῦ χέρι,
Τοῦρκοι Ρωμηοὶ τὸ μαρτυροῦν ποὺ 'σαι δικό μου ταῖρι.
- 71 Γιὰ ἓνα νέο π' ἀγαπῶ θ' ἀχτεβῶ στὸν Ἄδη,
εἰς τόσο ἡ ἀγάπη μου κατήντησε νὰ φθάσῃ.
- 72 Γιὰ μαῦρα μάτια χάνουμαι, γιὰ γαλανὰ πεθαίνω,
γι' αὐτὰ τὰ νεροπλουμιστὰ σκάβω τὴ γῆς καὶ μπαίνω.
- 73 Γιὰ μαῦρα μάτια χάνουμαι, γιὰ γαλανὰ πεθαίνω,
γιὰ φρύδια τσιταλδικὰ¹⁾ σιγίζω τὴ γῆς καὶ μπαίνω.
- 74 Γιὰ δγιές αὐτὲς ποὺ ἐρχοῦνται μὲ χάρη ἀπὸ πέρα
ἢ μάννα εἶναι περδίκια κ' ἡ κόρη περιστέρα.
- 75 Γιὰ πές μου ποιὸς σὲ τῆξτε τὰ φρύδια σου καμάρι,
νὰ δόσω γὼ τὰ κτιστικά, νὰ γίνουμε ζευγάρι.
- 76 Γιὰ σένα ἀγάπη μου, φυσάει ἀέρας στὰ πλατάνια,
γιὰ σένα λαμπυρομαχοῦν τὰ ἄστρα στὰ οὐράνια.
- 77 Γιὰ σένα βγαίνει ἀπαλὰ κι' ἀπλώνεται μὲ χάρη,
στοῦ οὐρανοῦ τὴν ἀγκαλιὰ τ' ὀλόχρυσο φεγγάρι.
- 78 Γίνου πουλί μου λεμονιά καὶ γὼ νὰ γίνω χιόνι,
νὰ λυώνω νὰ δροσίζονται οἱ τρυφεροὶ σου κλώνοι.
- 79 Γλυκά, γλυκὰ ποὺ ὀμιλᾷς, γλυκὰ ποὺ συντυχαίνεις
ὥς καὶ ἡ σκάλα μᾶς γελᾷ, ὅταν τὴν ἀνεβαίνεις.
- 80 Γραμματικέ μου, γράψε με στὸ γύρο τοῦ φεσιοῦ σου,
ὅπου κι' ἂν πᾶς καὶ σταθεῖς νὰ μ' ἔχῃς μέσ' στὸ νοῦ σου.
- 81 Γράψε γραφὴ καὶ στεῖλέ με, γράψε καὶ τ' ὄνομά σου,
γράψε δυὸ λόγια μυστικά ποὺ ἔχεις στὴν καρδιά σου.
- 82 Γὼ εἶμ' ἓνα μικρὸ δεντρί καὶ σὺ πουλάκι εἶσαι,
πέταξε κ' ἔλα στὸ κλαρί καὶ τὴν φωλιά σου κτίσε.
- 83 Γὼ ἔλεγα νὰ σ' ἀγαπῶ, κανεῖς νὰ μὴ τὸ ξέρῃ,
καὶ κεῖνο τὸ ἐμάθανε οὐλ' οἱ δικοὶ καὶ ξένοι.

1) Λ. Τ. Σμικτά.

- 84 Δέν εἶδα τέτοιο πόλεμο νά πολεμοῦν τὰ μάτια,
χωρίς μαχαίρια καί σπαθιά νά γίνονται κομμάτια.
- 85 Δέν θελω νά δουλεύης, νά βασανίζεσαι,
μόνε νά τρῶς νά πίνης καί νά στολίζεσαι.
- 86 Δέν θέλω γώ μαννούλα μου, νά 'μαι στό περιβόλι,
παρά μέ τήν αγάπη μου, ὅς εἶμαι καί στά ὄρη.
- 87 Διαμάντι δαχτυλίδι φορεῖς στό χέρι σου
κι' ἀπάνου γράφ' ἡ πέτρα θά γίνω ταῖρι σου.
- 88 Δυὸ ἀδελφάδες ἦτανε κ' οἱ δυὸ χαριτωμένες
τῆς πιὸ μικρῆς τὸ μάγουλο ἔχει καρδιές καμμένες.
- 89 Δυὸ ψαράκια μελανούρια
γειά σ' αγάπη μου καινούργια
- 90 Δυὸ ἔμορφες μαλώνανε ἀπάν' στήν ἀσπριά ¹⁾ τρῶς
καί πέρασ' μιὰ μελαχροινὴ κ' ἔκαψε τὴν καρδιά τους.
- 91 "Εβγα σὺ ποὺ μ' ἔκαμες αγάπη νά γνωρίσω,
μιὰ ὥρα δίχως ἐσέ δέν εἴμπορῶ νά ζήσω.
- 92 "Εβγα στό παραθύρι κρυφά π' τὸν κύρη σου
καί κάνε ποὺ ποτίζεις τὸ καρυσόφυλλι σου.
- 93 "Εβγα στό παραθύρι κρυφά π' τὴν μάννα σου
καί πές της πὼς ποτίζεις τὴν ματζουράνα σου.
- 94 "Εβγα στό παραθύρι καί διές στὸν οὐρανό,
πὼς παίζει τὸ φεγγάρι μέ τὸν αὐγερινό.
- 95 "Εβγα στό παραθύρι καί διές τὸν ἥλιο
π' ἀξίζει τὸ κορμί σου ἓνα βασίλειο.
- 96 Ἐβράδυσσε καί δρόσισε καί δρόσαν τὰ λουλούδια,
ἔλα νά κουβεντιάσουμε αγάπη μου καινούργια.
- 97 Ἐγὼ γιὰ τὴν αγάπη μου θά πῶ 'να τραγουδάκι,
ν' ἀνοίξω τὴν καρδοῦλα της, σάν τὸ γαρυφαλάκι.
- 98 Ἐγὼ γιὰ τὴν αγάπη σου καί γιὰ τὴν ἐμορφιά σου
θέλω βαφτίσ' ἓνα παιδί νά βγάλω τ' ὄνομά σου.
- 99 Ἐγὼ γιὰ σέ πουλάκι μου, ἓνας φονιάς θά γίνω,
ὅποιος θά λέγει γιὰ σέ κακό, τὸ αἷμά του θά χύνω.
- 100 Ἐγὼ μαι κείνο τὸ πουλί, ὅπου τὸ λέν τρυγόνι
π' ἂν δέν εὕρῃ τὸ ταῖρι του μέ ἄλλο δὲ ζυγώνει.
- 101 Ἐγὼ πουλί μου, σ' ἔταξε τὴν Χιὸ μέ τὰ καράβια
καί τὴν Κωνσταντινούπολη μέ τὰ μαργαριτάρια

1) Ἀσπρίλα.

- 102 Ἐγὼ πουλί μου, σ' ἀγαπῶ, μὰ δὲ στὸ φανερώνω,
τ' ἀγγελικὸ σου τὸ κορμὶ κρυφὰ τὸ καμαρώνω.
- 103 Ἐγὼ πουλί μου, σ' ἀγαπῶ, μὰ δὲ τὸ φανερώνω,
σπεῖρε μὴλιά στη πόρτα σου, νὰ κρύβουμαι στὸν κλῶνο.
- 104 Ἐγὼ πουλί μου, σ' ἀγαπῶ, μὰ δὲ σὲ δίνω θάρρος,
γιατ' εἶν' ἡ γειτονιά κακιά, ποὺ νὰ τὴν πάρ' ὁ Χάρος.
- 105 Ἐγὼ πουλί μου, σ' ἀγαπῶ, δὲν εἶν' κι' αὐτὸ γισσάκι ¹⁾
ἂν μ' ἀγαπᾷς καὶ τοῦ λόγου σου στείλῃ με ραβασάκι.
- 106 Ἐγὼ πουλί μου σ' ἀγαπῶ, μὲ ὅλα μου τὰ μέλη
καὶ τὴν μητέρα μ', ρώτησα καὶ κείνη σένα θέλει.
- 107 Εἶδα ποὺ μὲ κρεμάσανε μὲ τὰ ξανθὰ μαλλιά σου
καὶ πῶς μὲ βάλαν φυλακὴ μέσα στὴν ἀγκαλιά σου.
- 108 Εἶπαμε πολλὰ καὶ σώνει
ὅς λαλήσει κι' ἄλλ' ἀηδόνι.
- 109 Ἔλα ἀγάπη μου γλυκιά,
στὴ δική μου ἀγκαλιά.
- 110 Ἔλα, ἔλα μὲ τὰ μένα,
νὰ περνᾷς χαριτωμένα.
- 111 Ἔλα ἐσύ ποὺ μ' ἔκανες, ἀγάπη νὰ γνωρίσω
καὶ μιὰ ἡμέρα δίχως σὲ δὲν εἰμπορῶ νὰ ζήσω.
- 112 Ἔλα νὰ σὲ φιλήσω καὶ γλήγορα νὰ πᾶς
νὰ μὴ σὲ δῇ ἡ μάννα σ', καὶ πεῖς πῶς μ' ἀγαπᾷς.
- 113 Ἔλα νὰ σμιζοῦμε τὰ δυὸ καὶ νὰ γενοῦμε ταῖρι,
ἔχω ἀμπέλια στὴ Βλαχιά καὶ γρόσια στὸ κεμέρι.
- 114 Ἔλα πουλί μου, ἔλα καὶ γλήγορα νὰ πᾶς,
νὰ μὴ σὲ δῇ ἡ μάννα σ', καὶ πεῖς πῶς μ' ἀγαπᾷς.
- 115 Ἐλάτε πιάστε τὸν χορὸ ὅλα τὰ κοριτσάκια,
νὰ γλοκοκελαῖδῆσετε σὰν τὰ χελιδονάκια.
- 116 Ἐμορφιές καὶ νοστιμάδες εἰς ἐσένα κατοικοῦν
σκλάβος σου θέλω νὰ γίνω κι' ὅ,τι θέλουν ὅς μὲ ποῦν
- 117 Ἐνα πουλάκι ἀγαπῶ καὶ τὸν Θεὸ δοξάζω,
τοὺς ἄλλους τοὺς περιγελῶ γιὰ νὰ διασκεδάζω.
- 118 Ἐνα τόπι μανταπόλα ²⁾ καὶ ἓνα τόπι χουμαγὶ
τῷστειλε ὁ ἐραστὴς τῆς στήν Αὐγὴ τὴν ὀρφανή.
- 119 Ἐνθυμεῖσαι ἀπὸ πότε ἄρχισα νὰ σ' ἀγαπῶ
ἢ τὸ ξέχασες τελείως καὶ περιμένεις νὰ στὸ πῶ.

1) Λ. Τ. Ἀπηγορευμένο. — 2) Χασές.

- 120 'Εξήντα μήνες σ' αγαπῶ πού κάνε πέντε χρόνια
ἀν ἔσπερνα μιὰ λεμονιά θὰ ἔκαμνε λεμόνια.
121 'Ερώτησα τὸν ἔρωτα τί ροῦχα νὰ φορέσω,
καὶ κεῖνος μ' εἶπε θαλασσιά, τῆς γειτονιάς ν' ἀρέσω.
122 'Εσὺ ἀπὸ δῶ καὶ γὼ πὸ κεῖ νὰ κάνουμε γιοφύρι,
ἐσὺ νὰ δόσης τὸ φιλὶ καὶ γὼ τὸ δακτυλίδι.
123 'Εσὺ ἀπ' αὐτοῦ καὶ γὼ ἀπὸ δῶ κι' ὁ τοῖχος μέσ' στὴ μέση
τάξε κερὶ στὴν Παναγιὰ νὰ γκρεμιστῇ νὰ πέση
124 'Εσὺ 'σαι βέργα μάλαμα καὶ γὼ βέργα ἀσημι,
ταιριάζουμαι στὴν ἐμορφιά καὶ στὴν ταπεινοσύνη.
125 'Εσὺ 'σαι τὸ σταφύλι καὶ γὼ τὸ τσάμπουρο,
φίλα με σὺ στ' ἀχειλὶ καὶ γὼ στὸ μάγουλο.
126 'Εσὺ μὲ τὰ φλουράκια σου καὶ μὲ τὴν ἀρχοντιά σου
καὶ γὼ μὲ τὰ τραγούδια μου ἀνοίγω τὴν καρδιά σου.
127 'Εσὺ πὸ κεῖ καὶ γὼ πὸ δῶ θὰ κτίσουμε γιοφύρι,
ἐσὺ θὰ βάλης μάλαμα καὶ γὼ θὰ βάλ' ἀσημι.
128 'Εσὺ πὸ κεῖ καὶ γὼ πὸ δῶ νὰ κάνουμε τὰ λόγια
καὶ τὴν ἐπάνω Κυριακὴ νὰ κάνουμ' ἀρραβῶνα.
129 Εὐχαριστῶ τὴν τύχη μου πού μ' ἔκανε τὴ χάρη
καὶ μ' ἔδοκε ἓνα πουλὶ πού δὲν τὸ ἔχει ἄλλη.
130 "Ἐχεις δυὸ ματάκια μαῦρα,
πού νὰ τᾶχανες νὰ τᾶβρα.
131 Ζαμπάκι ζαμπακόβεργα ρίχνω στὸ πηγάδι,
νὰ καθάρισω τὸ νερὸ νὰ πιῇ τὸ παλληκάρι,
132 Ζωὴ σὲ λένε καὶ ζωὴ ἔγινες γιὰ μένα
ἀν ἴσως καὶ μὲ ἀρνηθῆς ἀλλοίμονο σὲ μένα
133 'Ἡ ἀγάπη δὲν εἶναι θάλασσα νὰ μπῶ νὰ ταξειδέψω,
εἶναι ἀγκάθια καὶ τσαλιά καὶ πῶς τὰ ξεμπερδέψω.
134 'Ἡ ἀγάπη 'ναὶ γλυκειά, γλυκειά 'ναὶ σὰν τὸ μέλι
καὶ μέσα στὴν καρδοῦλά μου καίει, σὰν τὸ πιπέρι.
135 'Ἡ ἀγάπη μ' εἶναι ψεύτικη, σὰν τοῦ Μαρτιοῦ τὸ χιόνι
δπου τὸ ρίχνει τὴν αὐγὴ καὶ ὥς πού νὰ φέξῃ λυώνει.
136 'Ἡ θάλασσα εἶναι ἀλμυρὴ, θὰ τὴν ἐκάνω μέλι
πού τὴν ἐσυργιανίζανε κορμάκια σὰν ἀγγέλοι
137 'Ἡ θάλασσα φαρδειά, πλατειά, ἀργυροκεντημένη
ἔτσ' εἶναι κι' ἡ ἀγάπη μου, μικρὴ καὶ χαϊδεμένη,

- 138 Ἡ θάλασσα μὲ τὸ νησί χαίρουνται τὸν καιρὸ τους
καὶ τὰ κορίτσια χαίρουνται τὸν ἀρρβώνιαστικό τους
- 139 Ἡ θάλασσα φαρδειά, πλατειά, ἀργυροκεντημένη,
ἔτο' εἶναι καὶ ἡ ἀγάπη μου φαρδειά καὶ πολ' ἀγαπημένη.
- 140 Ἦθελα νὰ ἤμουν χρυσικός, νὰ κάνω δαχτυλίδια,
νὰ πούλαγα στὴν ἀγορὰ γιὰ μάτια καὶ γιὰ φρύδια.
- 141 Ἦθελα νὰ μουν λιβανιά, νὰ κάνω τὸ λιβάνι,
νὰ θύμιαζα τὴν Παναγιά νᾶχη καλὰ τὸν Γιάννη.
- 142 Ἡ καρδιά μου σὰ σφαλῖσει, δὲν ἀνοίγει μὲ κλειδιά,
μόν' ἀνοίγει μὲ τραγούδια καὶ μὲ μάτια πλουμιστά.
- 143 Ἦλθ' ὁ Μάης μὲ λουλούδια
εἶσο' ἀγάπη μου καινούργια
- 144 Ἦλιε μου, παρὰ ἤλιε μου καὶ κοσμογυριστή μου,
νὰ πάγης στὸ πουλάκι μου καὶ στὸν τραγουδιστή μου.
- 145 Ἦλιε μου, στὸ βασίλειμα θεὲ νὰ σὲ παραγγείλω,
νὰ πάγης προσκυνήματα στὸ κόκκινό μου μῆλο.
- 145 Ἡ μάννα σ' θέλει τουφεκιά καὶ ὁ μπαμπᾶς χαντζέρι¹⁾),
ὁ ἀδελφός σου κάτεργό 'γὼ καὶ σὺ δικό μου ταῖρι.
- 147 Θάλασσα μαύρη κι' ἄλμυρη, τώρα γλυκειά νὰ γίνης.
καὶ τὸ πουλί ποῦ σ' ἔστειλα, πάλι νὰ μὲ τὸ στείλῃς.
- 148 Θάλασσα πικροθάλασσα καὶ πικροκυματοῦσα,
ἂν ἔφερνες τὴν ἀγάπη μου διπλὰ θά σ' ἀγαποῦσα.
- 149 Θά μεθῶ καὶ θά κοιμοῦμαι
γιὰ νὰ μὴ σὲ συλλογοῦμαι.
- 150 Θ' ἀνέβω πάνω στὸν οὐρανό, στὸ ποιητὴ τοῦ κόσμου,
νὰ κάνω δέηση πολὺ γιὰ νὰ σὲ πάρω φῶς μου
- 151 Θὰ πάρω διπλὰ τὰ βουνά, μ' ἐλάφια νὰ κοιμοῦμαι
καὶ τὸ δικό σου τὸ κορμί νὰ μὴ τὸ συλλογιοῦμαι.
- 152 Θὰ φύγω κόρη μ' ὁμορφῇ, ἔβγα καὶ σὺ στὸ δῶμα
καὶ πές με, πάνε στὸ καλὸ καὶ στὴν καλὴ τὴν ὥρα.
- 153 Θὰ σ' ἀγαπῶ, θὰ σ' ἀγαπῶ, ποτές μου δὲ θὰ πάψω,
γιὰ κατὰ κράτος θὰ χαθῶ, γιὰ θὰ σὲ ἀπολάψω.
- 154 Θεέ μ', μὴ στράφτεις, μὴ βροντᾶς, Θεέ μ' μὴ μπουμπουνίζεις,
εἶναι τὸ ταῖρί μου μικρὸ καὶ μὴ τὸ φοβερίζεις.
- 155 Θεέ μου, δόσε με φτερά καὶ δύναμη στὶς πλάτες,
να περπατῶ, νὰ κυνηγῶ ξανθιές καὶ μαυρομάτες.

1) Λ, Τ, Σπαθιά, —2) Φυλακή.

- 156 Θεέ μου νά γινούντανε καυγάς στη γειτονιά σου,
 ὅλοι νά τρέξουν στὸν καυγᾶ καὶ γὼ στὴν ἀγκαλιά σου,
 157 Θέλω νά σκάψ' ἓνα βουνὸ μὲ τῆς ἐλιδᾶς τὸ φύλλο,
 νά εὕρω φίλο ἔμπιστο δυὸ λόγια νά σὲ στείλω.
 158 Θέλω νά εἶμαι ἔμορφη κι' ἀρχόντισσα μεγάλη
 νά ἔχω καὶ καλὴ ψυχὴ, δὲν θέλω ἄλλη χάρη.
 159 Θέ νά σὲ στείλω μιὰ γραφὴ, νά τήνε ἀναγνώσης
 καὶ μὲ τὸ αἷμα τῆς καρδιᾶς νά τὴν ἐβουλώσης.
 160 Θέ νά σὲ στείλω μιὰ γραφὴ μὲ τὸ πουλὶ τ' ἀηδόνι,
 δὲν τὴν ἐστέλνω μ' ἄνθρωπο γιατί τὴν ἀναγνώνει.
 161 Κάθε πρωὶ πού σκάνουμαι καὶ βγαίνω
 πρῶτα γιὰ λόγου σου ἐρωτῶ κ' ὕστερα συντυχαίνω.
 162 Καίνουργι' ἀγάπη καὶ παληά, παληά μου στάσου πίσω,
 νά μὴ σὲ δοῦν τὰ μάτια μου καὶ σὲ ξαν' ἀγαπήσω
 163 Καίνουργι' ἀγάπη καὶ παληά μὲ βάλανε στὴ μέση
 καὶ δὲν ἤξεύρω ἀπ' τίς δυὸ, ποιά θέ νά μὲ κερδήση.
 164 Καὶ σεῖς πουλιά τοῦ οὐρανοῦ πού χαμηλὰ πετᾶτε,
 νά πᾶτε στὸ πουλάκι μου γιὰ νά τὸ χαιρετᾶτε.
 165 Καὶ τ' ἀστράκια τ' οὐρανοῦ καὶ κείνα τὰ φοβοῦμαι,
 νά μὴ μᾶς μαρτυρήσουνε τὴν ὥρα πού μιλοῦμε.
 166 Κάλλιο νά δῶ τὸ αἶμά μου στὴ γῆ νά κάν' ἄλῳνι,
 παρὰ αὐτὴν πού ἀγαπῶ ἄλλους νά τὴν μαλώνη.
 167 Κάλλιο 'χὼ Τούρκου μαχαιριὰ καὶ πιστολιὰ δερβήση
 παρὰ νά διοῦν τὰ μάτια μου, ἄλλος νά σ' ἀγαπήση.
 168 Καλῶς ἦλθε πού ἔλειπε τὸ κόκκινό μου μῆλο,
 πῶχει τὸν βασιλὲ γενειὰ καὶ τὸν βεζύρη φίλο.
 169 Καλῶς ἦλθε πού ἔλειπε τὸ ἄστρο στὴν αὐλὴ μας
 κι' Αὐγερινὸς στὸ σπίτι μας, κ' εἶναι χαρὰ δική μας.
 170 Κάνε με κερά μου, δέντρο ἴσα μὲ τὸ μπόϊ σου,
 φύτεψέ με στὸν μπαχτσέ σου καὶ στὸ περιβόλι σου.
 171 Κάνε με, κερά μου, δοῦλο νά σκουπίζω τὰ χαλιά
 κι' ὅταν λείπ' ὁ τζελεμπῆς¹⁾ μου, νά πλαγιάζουμ' ἀγκαλιά.
 172 Κάνω χάζι νά σὲ βλέπω τὴν ἡμέρα μιὰ φορά,
 γιὰ νά παίρν' ὁ νοῦς μ' ἀγέρα κ' ἡ καρδιά μ' παρηγοριά.
 173 Κάνω τὸν οὐρανὸ χαρτί, τὴ θάλασσα μελάνη
 νά γράψω τὰ καμώματά σ' πάλε πουλί μ', δὲ φθάνει.
 174 Κάνω νά σὲ λησμονήσω κ' ἡ καρδιά μου σὲ πονεῖ,
 εἶσ' ἡ πρώτη μου ἀγάπη, εἶσαι κ' ἡ παντοτεινὴ.

1) Λ. Τ. Ἀφεντικό.

- 175 Κάνω νά σ' ἀλησμονήσω πορτοκάλι μου χρυσό,
εἶσ' ἡ πρώτη μου ἀγάπη καὶ φοβοῦμαι τὸ Θεό.
176 Κατέβα κόρη κι' ἄνοιξε τὴν πόρτα τὴν καρένια
κ' ἔχω δυὸ λόγια νά σέ πῶ καὶ κεῖνα ζαχαρένια.
177 Κεῖνο ἂν θέλει τὸ δεντρί νά κάνη μία χάρη
θὰ χαμηλώσῃ τὸ κλωνι κι' ἀπάνω θὰ μὲ πάρει.
178 Κεῖ στὸ παράθυρο ἀντίκρυ θὰ κτίσω ἓνα σχολεῖο,
γιά νά πηγαίν' ὁ ἔρωτας μὲ τὸ χρυσὸ βιβλίο.
179 Κοιμᾷτ' ἓνα λιγνὸ κορμί, μὲ τί νά τὸ ξυπνήσω,
νά πάρω διαμαντόπετρες νά τὸ πετροβολήσω.
180 Κοιμᾷτ' ὁ ἥλιος στὰ βουνά κ' ἡ πέρδικα στὰ χιόνια,
κοιμᾷται ἡ ἀγάπη μου μέσ' στ' ἄσπρα τὰ σεντόνια.
181 Κοιμοῦμαι σ' ὄνειρεύομαι, ξυπνῶ στὸ νοῦ μου σ' ἔχω,
ἀπλώνω τὸ χεράκι μου, θαρρῶ κοντά μου σ' ἔχω.
182 Κοντὰ στὰ παραθύρια σου θὰ στήσω τὸν ὄντά μου
κι' ἂν σέ μαλώσ' ἡ μάνα σου, ἔλα πουλί κοντά μου.
183 Κόρη μ', κι' ἂν ἔβγανες βλογιά καὶ σ' ἔμειναν σημάδια
τὴν χάρη ποὺ σὲ πρέψανε σὰν τὰ μαργαριτάρια.
184 Κόρη μ', μὴ πικραίνεσαι ποῦσαι κοντὴ στὸ μπόι,
κοντὸς εἶναι κι' ὁ βασιλικὸς τὸν ἐμοσχίζουν ὅλοι.
185 Κόρη μ', τὰ κορφολεμόνα σ' πήραν καὶ καρυδώνουν,
ἔσένα φέρνουν ἐμορφιά καὶ μένα θανατώνουν.
186 Κυπαρισσάκι μ' ἀψηλὸ, χαμήλω τὰ κλωνιά σου,
νά πέσω ν' ἀποκοιμηθῶ νά πάρω τὴ δροσιά σου.
187 Κυπαρίσσι μ' ἀψηλὸ, στὴ ρίζα σ' ἔχεις χῶμα,
ἐσύ μικρὸς καὶ γὼ μικρὴ, καιρὸς δὲν εἶν' ἀκόμα.
188 Κυρία μου σὰ λουσευτεῖς καὶ βγαίνεις στὸ σεργιάνι
πρέπει νά ραγίξης τὶς καρδιές, ὁ ἔρωτας νά σκάνη.
189 Μαλαματένιος ἀργαλειὸς καὶ φιλντισένιο¹⁾ χτένι
καὶ μιὰ κοπέλλα λυγερὴ ποὺ κάθεται καὶ φαίνει.
190 Μάννα μου, σχίσε τὴν καρδιά μὲ συρματένια τρίχα,
νά δγῆς ἐκείνην π' ἀγαπῶ σὲ τί τόπο τὴν εἶχα.
191 Μαριῶ κ' Ἑλένη ἀγαπῶ, κάλλιο ἔχω τὴν Ἑλένη,
γιατὶ τὴν ἔχ' ἡ μάνα της μικρὴ καὶ χαϊδεμένη.
192 Μάτια μὲ μάτια γνέφονται καὶ δυὸ καρδιές πετοῦνε
καὶ τὸ Θεὸ περικαλοῦν πότε ν' ἀνταμωθοῦνε.
193 Μάτια μου, τὸ μαντήλι σου μυρίζ' ἀπὸ κανέλλα
μυρίζ' ἀπὸ γαρούφαλο κι' ἀπ' ὁμορφὴ κοπέλλα.

1) Λ, Τ. Ἑλεφαντόδοντο.

- 194 Μαύρο καϊκι θά γενώ κι' άσπρα πανιά θά βάλω,
καί καπετάνιος θά γενώ τὸ ταϊρί μου γιὰ νᾶβρω.
195 Μελαχροινὴν ἐφίλησα τ' Ἀπρίλη μιὰν ἡμέρα
μοσχοβολάει τὸ στόμα μου σαράντα μιὰ ἡμέρα.
196 Μελαχροινὴ καὶ ὄροσερὴ καὶ νέα μ' ἐρωμένη,
μέσ' στὸ δικό μ' τὸν ἔρωτα εἶσαι περιπλεμένη.
197 Μελαχρινό μου πρόσωπο πλασμένο μὲ μαγνήτη
ὁποῦ τραβᾷς τὸν ἔραστή σὰ ψάρι μέσ' στὸ δίχτυ.
198 Μελαχρινός, μελαχροινὴ, Θεὸς νὰ τοὺς ταιριάση,
νὰ κάνουνε κ' ἓνα παιδί τὸν ἔρωτα νὰ μοιάζη.
199 Μέσ' στὴν καρδιά μου σ' ἔβαλα καὶ κεῖ νὰ κατοικήσης
μὰ νὰ βρεθῇς καὶ σὺ πιστὴ νὰ μὴ μ' ἀλησμονήσης.
200 Μέσ' στὴν καρδιά μου φύτεψες δεντρί μὲ δίσκος χῶμα,
γέννηκε καὶ περίπλεξε σέ ὅλο μου τὸ σῶμα.
201 Μὲ τὸ τσιγάρο ποὺ βαστῶ, στὴν Ἀγαπῶ πηγαίνω,
ἂν μὲ ρωτήσῃ καὶ κανεῖς φωτιά τρέχω γυρεύω.
202 Μῆλο μου, μὴ μαραίνεσαι καὶ χάνεις τὴ θωριά σου.
γὼ ἄλλονε δὲν ἀγαπῶ, μόνε τὴν ἀφεντιά σου.
203 Μῆλο μου κατακόκκινον μέσ' τὴν μηλιά χωσμένο,
σὲ γύρευα καὶ σ' εὔρηκα μικρὸ καὶ χαϊδεμένο.
204 Μιὰ Σμυρνιά στὸ παραθύρι φύτευε βασιλικό,
φύτευε καὶ μαντζουράνα ποὺ τὴν ἀγαπῶ καὶ γώ.
205 Μιὰ Σμυρνιά στὸ παραθύρι μ' ἔδωσε γαρόφαλο
τῶβαλα στὸ μάγουλό μου κ' ἔστραψε σὰν κρύσταλλο.
206 Μιὰ τρίχα ἀπ' τὰ μαλλιάκια σου τὰ μάτια μου θὰ ράψω
κι' ὄρκο κάνω στὸ Θεὸ ἄλλη νὰ μὴ κυττάξω.
207 Μικρὸ θὰ σ' ἀρραβωνιάσουνε καὶ γιὰ τὸν ἀρραβῶνα
ἂν σε ρωτήσ' ἡ μάννα σου, πές την, μικρὸ εἶμ' ἀκόμα.
208 Μόσχον καὶ κάντιο θέ νὰ πιῶ, ν' ἀνοίξῃ ἡ φωνή μου,
νὰ τραγουδήσω δυνατὰ ν' ἀκούσῃ τὸ πουλί μου.
209 Νὰ εἶχα ἀηδονιοῦ λαλιά νὰ κρίνω μὲ ἐσένα,
πὼς κρίνει μάννα τὸ παιδί σὰν ἔλθει ἀπ' τὰ ξένα.
210 Νὰ ἤμουνα τηλεγράφος, αὐτὸ ἐπιθυμοῦσα,
σὲ κάθε ὥρα καὶ στιγμὴ νὰ σὲ τηλεγραφοῦσα.
211 Νὰ ἦταν ἡ θάλασσα γυαλί, νὰ τὴν ἐπερπατοῦσα.
νᾶρχουμουν νὰ σὲ ἔβλεπα, νὰ σὲ γλυκοφιλοῦσα.
212 Νὰ ἦταν ἡ θάλασσα γυαλί, νὰ κύλα τὸ λεμόνι,
νὰ σοῦστελνα πουλάκι μου ἓνα χρυσὸ κυδῶνι.
213 Νᾶμνα πουλί νὰ πέταγα, νᾶμνα χελιδόνι
νᾶρχόμουν νὰ σὲ εὔρισκα ἐκεῖ ποὺ εἶσαι μόνη.

- 214 Νά ξέρης πόσο σ' αγαπῶ, νά ξέρης πουλί μου πόσο,
νά βγάλω τήν καρδίσα μου καί σένα νά τή δώσω.
- 215 Νά πάρω δίπλα τὰ βουνά, νά βρῶ μάγισσας χορτάρι,
νά σέ μαγέψω μάτια μου, ἄλλος νά μὴ σέ πάρη.
- 216 Νᾶταν ἡ γῆς καφασωτὴ νᾶχε καί παραθύρια
νάβλεπα τὸ πουλάκι μου στὰ μάτια καί στὰ φρύδια.
- 217 Νενέ μου, σχίσε τήν καρδιά μὲ συρματένια τρίχα,
νά δγῆς ἐκείνην π' αγαπῶ σέ τί τόπο τὴν εἶχα.
- 218 Νυστάξαν τὰ ματάκια μου, θέλουν νά κοιμηθοῦνε
καί γώ γιὰ τὴν αγάπη μου τὰ κάνω κι' ἀγρυπνοῦνε.
- 219 Ὁ διαμαντένιος ὁ σταυρὸς κρέμεται στὸ λαμπό σου,
ὅλοι φιλοῦνε τὸ σταυρὸ καί γώ τὸ μάγουλό σου.
- 220 Ὁ ἔρωτας στὸ στήθος μου ἀνοιξε τὰ φτερά του.
κάθησε καί κατάντησε μ' ὅλη τὴ γενιά του.
- 221 Ὁ ἥλιος βγαίνει καυτερός καί τὸ φεγγάρι κρύο,
ἐγὼ πουλί μου σ' αγαπῶ, τὸ λέγω δὲν τὸ κρύβω.
- 222 Ὁ ἥλιος βασιλεύει στὰ παραθύρια σου
καί σὺ διαβόλου κόρη βάφεις τὰ φρύδια σου.
- 223 Ὁ ἥλιος ἐβασίλεψε καί τὸ φεγγάρι βγήκε
κι' αὐτὸ τ' ἀνεμαλλιαρικό μέσ' τὴν καρδιά μου μπήκε.
- 224 Ὁ ἥλιος ἐβασίλεψε πίσω στὰ κυπαρίσσια
γὼ πήγα καί σέ διάλεξα πό δώδεκα κορίτσια
- 225 Ὁ ἥλιος ἐβασίλεψε στὰ παραθύρια σου
καί σὺ διαβόλου κόρη, βάφεις τὰ φρύδια σου.
- 226 Ὁ ἥλιος ὅταν πρωτοβγεῖ ἔχει σταυρὸ στὴ μέση
καί στὴν ἄκρη τοῦ χωριοῦ μελαχροινὸς μ' ἀρέσει.
- 227 Ὅλα τ' ἀμάξια ἔρχονται μὲ στάρη καί κριθάρι,
μόν' τὸ δικό σου ἔρχεται μὲ τὸ μαργαριτάρι.
- 228 Ὅλοι μὲ λέν νά σ' ἀρνησθῶ, δὲν ξέρω τί νά κάνω,
μιὰ στιγμή σά δὲ σέ δῶ, τὸ νοῦ μου τὸν ἐχάνω.
- 229 Ὅλοι μὲ λέν νά σ' ἀρνησθῶ, καί γώ πουλί μου σ' ἔχω,
ἐγὼ μὲ τ' ὄνομά σου ζῶ καί μὲ τὸ φῶς σου τρέχω.
- 230 Ὅλο τὸν κόσμο γύρισα νά βρῶ γλυκὸ σταφύλι,
δὲν ἦρα πιὸ γλυκύτερο ἀπ' τὸ δικό σ' ἀχεῖλι.
- 231 Ὅλου τοῦ κόσμου τὰ καλὰ, νά τᾶχα τί τὰ θέλω,
ἄς ἔχ' ὁ κόσμος τὰ καλὰ καί γώ αὐτὴν ποὺ θέλω.
- 232 Ὁ μύλος ἔχει ἐννια παννιά π' ἀλέθει τὸ σιτάρι,
ἀν δὲ σέ κλέψω μιὰ βραδειά, δὲν εἶμαι παλληκάρη.
- 233 Ὁ νοῦς μου δὲν ἐγύρισε μὲ δεκ' ὀχτῶ ρωλόγια
μὰ σὺ μὲ τὸν ἐγύρισες μὲ δυὸ γλυκά σου λόγια

- 234 "Οπ' άγχιπᾶ μελαχροινή πρέπει νά ἔχη γνώση,
γιατί θά μπεῖ σέ ἔρωτα καί λογαριά θά δώσει.
- 235 "Οσ' ἄστρα ἔχ' ὁ οὐρανός καί φύλλα τὸ Βαγγέλιο,
τόσα καληνυχτίσματα σ' ἀφίνω καί διαβαίνω.
- 236 "Οσ' ἄστρα 'ναι στὸν οὐρανό, ὅλα θά τὰ μετρήσω
κι' ἐπάνω στὸ μαντήλι σου μέ σύρμα θά τὰ κεντήσω.
- 237 "Οσ' ἄστρα 'ναι στὸν οὐρανὸ τόσες ἀγάπες εἶχα
κι' ὅλες τίς ἀπαράτησα καί στη δική σου μπήκα.
- 238 "Όσα καλὰ τοῦ οὐρανοῦ νά εἶν' ὅλα δικά σου
κι' ὅσα καλὰ τῆς θάλασσας πάλε νά εἶν' δικά σου.
- 239 "Όσο κι' ἄν εἶσαι μακριὰ καί δέ συνομιλοῦμε,
ὁ νοῦς μου εἶναι ὅλο σέ σέ καί σέ πάντα θυμοῦμαι
- 240 "Όταν ἀργήσω καί σέ δῶ καί δῶ τὸν ἀδελφό σου
ἀπ' τὴν ἀγάπη τὴν πολὺ θαρρῶ πῶς εἶσ' ἄτος σου.
- 241 "Όταν γυρίσω καί σέ δῶ τ' ἀχειλί μου γελάει,
πὸ μέσα ἢ καρδίτσα μου σάν τὸ πουλί πετάει.
- 242 "Όταν γυρίσω καί σέ δῶ, τρέμει ἢ καρδιά μου τρέμει,
ὥσάν τὸ φυλλοκάλυμμο ποὺ τὸ φυσάει τ' ἀνέμι.
- 243 "Όταν μέ λές πῶς μ' ἄγχιπᾶς αἰσθάνομαι χρυσή μου,
πολλές ἀχτίνες λαμπερές νά λάμπουν στη ψυχή μου.
- 244 "Όταν περνῶ καί δέ λαλῶ, νά χαίρετ' ἢ καρδιά σου,
τὸ κάνω γιὰ τὴ γειτονιά, μὴ σέρνει τ' ὄνομά σου.
- 245 "Όταν σ' ἀκούω κ' ἔρχεσαι, χρυσό μου καναρίνι,
τὰ δάκρυά μ' τρέχουνε σάν τὸ νερὸ στη βρύση.
- 246 "Όταν σ' ἀκούω κ' ἔρχεσαι, τρέχω πλαλῶ στη σκάλα
βάνω τ' ἀηδόνια καί κελαῖδοῦν, ὅλα μέ τὴν ἀράδα.
- 247 "Όταν σέ πρωτοῖδανε τὰ μάτια τὰ δικά μου,
ἦταν τὸ στήθος μ' ἀνοικτὸ καί μπήκες στὴν καρδιά μου.
- 248 "Όταν σέ βλέπω ν' ἄρχεσαι τὰ μάτια χαμηλώνω,
τὸ κάνω γιὰ τὴν γειτονιά, μὰ γῶ σέ καμαρώνω.
- 249 "Όταν σέ βλέπω ν' ἄρχεσαι καί μένα νά κυττάζης,
ξεῦρέ το πῶς μικροῦλά μου μέσ' τὴν καρδιά μέ σφάζης.
- 250 "Όταν σέ καλοθυμηθῶ τρέμ' ἢ καρδιά μου τρέμει,
ὥσάν τὸ φυλλοκάλυμμο ποὺ τὸ φυσάει τ' ἀνέμι.
- 251 "Όταν σέ πρωταγάπησα δὲν ἔβανα ριτζάδες ¹⁾,
μόνε τὰ δύο μάτια μου ἔβανα προξενητάδες.
- 252 "Όταν μέ λές πῶς μ' ἄγχιπᾶς αἰσθάνομαι πουλί μου,
πολλές ἀχτίδες λαμπερές νά φέγγουν τὸ κορμί μου.

1) Λ. Σ. Μεοίτας.

- 253 "Όταν σέ πρωτοχάπησα ψηλέ λιγνέ μου κρίνε,
δὲν εἶδα τὸ κατόπι μου, εἶναι ντουνιας!) δὲν εἶναι.
- 254 "Όταν σέ πρωτογνώρισαν τὰ μάτια τὰ δικά μου,
ἦταν τὸ στήθος μ' ἀνοικτὸ καὶ μπῆκες στὴν καρδιά μου.
- 255 "Όταν περνῶ καὶ δὲ γελῶ νὰ χαίρει' ἡ καρδιά σου
τὸ κάνω γιὰ τὴ γειτονιά, μὴ βγαίνει τ' ὄνομά σου.
- 256 Πάγω γι' ἀθάνατο νερό, γι' ἀθάνατο ποτάμι,
νὰ στείλω στὴ γυναῖκά μου, ποτὲ νὰ μὴ πεθάνη.
- 257 Παλληκάρι μ' ὁμορφο τί εἶσαι μοναχό σου
καὶ δὲν ἀρραβωνιάζεσαι νὰ δῆς τὸ ριζικό σου ;
- 258 Πάντα ἔλεγεν ἡ μάνα μου πάντα παράγγελέ μου
ὅπου καὶ νὰ διῆς τίς ὁμορφες ἀγάπα τες λέ μου.
- 259 Πιπᾶς θὲ νὰ γινῶ νὰ πιάσω πατερίτσα,
νὰ πᾶ νὰ ξομολογῶ τὰ λεύτερα κορίτσια.
- 260 Πάρε ἐσύ τὴ λύρα σου καὶ γὼ τὸν ταμπουρά μου,
νὰ πᾶ νὰ συμφωνήσουμε κάτω στῆς πεθεράς μου.
- 261 Πέρασε φῶς μου, πέρασε, πο' τοῦτο τὸ σοκάκι,
μῆτε βεζύρης, μῆτε πασᾶς μπορεὶ νὰ κάνη γιασάκι ²).
- 262 Περικαλῶ τὴν Παναγιά καὶ τὸν Θεὸ δοξάζω,
ποῦν τὸ πουλί μου ὁμορφο καὶ δὲν ἀναστενάζω.
- 263 Περνῶ ἀπὸ τὴν πόρτα σου καὶ βρίσκω κλειδωμένα,
σκύφτω φιλῶ τὴν κλειδαριά, θάρρῶ φιλῶ ἐσένα.
- 264 Περνῶ πρωῒ, περνῶ βραδύ περνῶ τὸ μεσημέρι,
περνῶ καὶ τὰ μεσάνυχτα, γιὰ νὰ σέ κάμω ταῖρι.
- 265 Πές με νὰ ζῆς καὶ νὰ χαρῆς τὴν ἀκριβὴ ζωὴ σου,
ὅταν ἀργήσης νὰ μὲ δῆς, δὲ μὲ πονεῖ ἡ ψυχὴ σου ;
- 266 Πήγαινε καλονύχτισε, στρώσε φαρδεῖὰ κοιμήσου,
καὶ σι' ὄνειρό σου νὰ μὲ δῆς σκλάβο καὶ δουλευτή σου.
- 267 Ποῦνέ σου νὰ μὴ λυπηθῆς, ποτέ σου νὰ μὴ κλάψης,
νὰ μὴ ζητήσης πράγματα καὶ νὰ μὴ τ' ἀπολάψης.
- 268 Πουλί μ' ὅταν σέ πρωτοχάπησα ἦταν γιορτὴ καὶ σχόλη,
ἦταν φῶς μου καὶ τ' ἄϊ Γιάννιοῦ π' ἀνοίγουν τίς κλειδῶνοι.
- 269 Πουλί μ' ὅταν σ' ἀγάπησα τότε τὰ δέντρ' ἀνθοῦσαν,
καὶ τὰ ἀηδόνια στὶς φωλιές ἐπάνω κελαῖδοῦσαν.
- 270 Πουλί μ' τὸν κόσμο μὴν ἀκοῦς, τὸν κόσμο μὴ πιστεύεις,
δούλευε τὴν ἀγάπη μας καὶ μὴν ἀνεμελεύης.
- 271 Πουλί μου, σὲ παρήγγειλα στὴν Πόλὴ λαχουράκι,
νὰ τὸ φορῆς νὰ συργιανῆς νὰ μοιάζης ἀρχοντάκι.

1) Λ. Τ. Κόσμος,—2) Λ. Τ. Νὰ τὸ ἀπαγορεύση.

- 272 Πουλάκι μου, πουλάκι μου, πουλί τοῦ λογισμοῦ μου,
 ὀλημερῆς κι' ὀλονυχτῆς δὲ βγαίνεις ἀπ' τὸ νοῦ μου.
- 273 Ποῦ νᾶβρω πέτρα νὰ σταθῶ, τοῖχο γιὰ ν' ἀκουμπήσω,
 ποῦ νᾶβρω τὸ πουλάκι μου νὰ τὸ γλυκοφιλήσω ;
- 274 Ποῦ νᾶβρω γῶ χρυσὸ χαρτί καὶ διαμαντένια πένα,
 νὰ γράψω τὰ καμώματά σ' ποῦ μ' ἔχεις καμωμένα ;
- 275 Πρῶι, πρῶι θὰ σηκωθῶ, νὰ κάνω τὸν σταυρὸ μου,
 καὶ νὰ περικαλῶ τὸ Θεὸ νὰ ζῇ τὸ στέφανό μου.
- 276 Πύργος θὰ γίνω στὰ βουνά, νὰ μὲ βαροῦν τὰ χιόνια,
 νὰ μὲ βαροῦν οἱ καταχνιές καὶ τὰ γλυκά σου λόγια.
- 277 Πῶς ἤθελα νὰ γινόμουν αὐτὴ Χιὸ περιβολάκι
 καὶ λεμονίσσα φουντωτὴ καὶ σὺ νερό στ' αὐλάκι.
- 278 Σὰ θέλεις ν' ἀγαπιούμαστε κρυφὰ ἀπ' τοὺς γειτόνους,
 βάλε ἐλὶά στὴν πόρτα σου νὰ κρύβομαι στοὺς κλώνους.
- 279 Σαμιώτισα, Σαμιώτισα, πότε θὰ πᾶς στὴν Σάμο ;
 νὰ ρίξω ρόδα στὸ γιαλὸ, τριαντάφυλλα στὴν ἄμμο.
- 280 Σαράντα φᾶς, σαράντα πτεῖς, σαράντα μετανοίσης,
 σαράντα κόρες ἑμορφες εὔρε νὰ τίς φιλήσης.
- 281 Σ' αὐτὸ τὸν πυκνομαχαλὶ ἔχω καὶ γῶ κι' ὀρίζω,
 ἔχω ρίζα βασιλικό, ἐρχομαὶ νὰ τὸν ποτίζω.
- 282 Σ' αὐτὸ τὸ σπῖτι τ' ἀψηλὸ, τὸ καθαρὶ βαμμένο,
 νὰ μ' ἀξιώσῃ ὁ Θεὸς νὰ μπαίνω καὶ νὰ βγαίνω.
- 283 Σὲ ἀγαπῶ καὶ σὲ λατρεύω, δὲν τὸ ξέρ' ἄλλος κανεῖς,
 μόν' ἐγὼ καὶ σὺ πουλί μου καὶ τὸ ἄστρο τῆς αὐγῆς.
- 284 Σὲ ἀγαπῶ, σὲ ἀγαπῶ, σὰν τὸ νερὸ ποὺ τρέχει,
 σὰν τὸν Γιορδάνη ποταμὸ ποὺ χορτασμὸ δὲν ἔχει.
- 285 Σὲ ἀγαπῶ, σὲ ἀγαπῶ, σὲ ἀγαπῶ νὰ ξέρης.
 καὶ σὰν ἐμένα ἐραστὴ ἀδύνατο νὰ εὕρης.
- 286 Σέ νὰ πουλί μου σ' ἀγαπῶ, μὰ δὲ σὲ δίνω θάρρος,
 γιὰτ' εἶν' ἡ γειτονιά κακιά, ποὺ νὰ τὴν πάρ' ὁ Χάρος.
- 287 Σὲ στέλνω μῆλο ψήνεται, νεράντζι μαραγκιάζει,
 σὲ στέλνω τὸν ζερνεκαντέ!) ὅλα τὰ σκοτινιάζει.
- 288 Σὲ στέλνω προσκηνύματα μ' ἓνα μῆλο δαγκαμένο
 καὶ πάνω στὴ δαγκαματιά φιλι ἔχω δομένο.
- 289 Σὲ στέλνω προσκυνήματα χιλιάδες τὴν ἡμέρα,
 μὲ τὰ πουλάκια ποὺ πετοῦν ἐπάνω στὸν ἀγέρα.

- 290 Σὲ στέλνω προσκυνήματα μὲ τὸ πουλί τ' ἀηδόνι
καί μὲ τῇ θάλασσᾳ γραφή καί μὲ τὸ χελιδόνι.
- 291 Σὲ στέλνω χαιρετήματα κι' ἓνα μαντήλι μῆλα
κι' ἓνα κλώνι βασιλικὸ βαρκακωμέν' τὰ φύλλα.
- 292 Σὲ στέλνω χαιρετίσματα μὲ τὸ πουλί τ' ἀηδόνι.
καί μὲ τὸν πετροκότσουφα ποῦ δὲν τὸ φανερώνει.
- 293 Σὲ στέλνω τὰ τραγούδια μου, καλὰ νὰ τὰ φυλάγης,
γιατ' εἶναι δῶρο τῆς τιμῆς καὶ δῶρο τῆς ἀγάπης.
- 294 Σὲ περιβόλι ἔμορφο μπῆκα νὰ συργυανίσω,
τὸ ἄνθος του νὰ εὐφρανθῶ, καρπὸ του νὰ τρυγήσω.
- 295 Σὲ τούτῃ δῶ τῇ γειτονιά εἶν' ἓνα περιστέρι,
μὴ μοῦ τὸ ξελογιάσετε κ' εἶνε δικό μου τσίρι.
- 296 Σηλυβρινή μου Παναγιά, κένε μου αὐτὴ τὴν χάρη,
τὴν κοπελλιὰ ποῦ ἀγαπῶ, ἄλλος νὰ μὴ τὴν πάρη.
- 297 Σηλυβρινή μου Παναγιά, σὲ τάζω μιὰ λαμπάδα,
νὰ φέρῃς τὸ πουλάκι μου αὐτὴ τὴν ἐβδομάδα.
- 298 Σήμερα κι' αὔριο εἶμαι δῶ κι' ἀκόμα τὸ Σαββάτο,
τὴν Κυριακὴ σ' ἀφίνω γειά, μῆλο μου μυρωδάτο.
- 299 Στείλε τὸ μαντηλάκι σου, τὸ μαρκοκεντημένον,
νὰ δέσω τὸ χεράκι μου τὸ μαχαιροκομμένο.
- 300 Στὴν πόλιν ἤμουν τ' ἀκουσὰ βασιλικὸ σκαλίζεις,
ἀπλώνεις τὰ χέρια τὰ παχιά, τὸν ἥλιο νὰ τατίζεις.
- 301 Στῆς θάλασσας τὰ κύματα, νὰ κάτσω σταυροπόδι
καὶ στὸν ἄφρο νὰ κοιμηθῶ γιὰ μιὰ μοναχοκόρη.
- 302 Στῆς θάλασσας τὰ κύματα ἡ ἀγάπη μου κοιμᾶται,
περικαλῶ σας κύματα, μὴ μὲ τήνε ξυπνᾶτε.
- 303 Στὴ σκάλα π' ἀνεβαίνεις νὰ ἤμουνᾶ καὶ γώ,
σὲ κάθε σκαλοπάτι νὰ σὲ γλυκοφιλῶ.
- 304 Στὸ ὄσπρο τριαντάφυλλο θὰ γράψω ἓνα γράμμα,
νὰ στείλω στὸ πουλάκι μου, νὰ κάν' ὁ κόσμος θάμα.
- 305 Στὸ μαχαλά σου τραγουδῶ νὰ μὴ σὲ πέση βάρος,
ὁ φίλος μου σὲ ἀγαπᾶ καὶ γώ ἔχω τὸ θάρρος.
- 306 Στὸν "Αδὴ κι' ἂν μὲ βάλουνε καὶ στὸ ψυχρὸ τὸ χῶμα
καὶ κεῖ θὰ βγάλω μιὰ φωνὴ πῶς σ' ἀγαπῶ ἀκόμα,
- 307 Στὸν ἀργαλειὸ ποῦ ἔφαινες, νᾶμνα ντυλίγαδὸ σου
νὰ μὲ σφυκτοκομπόδενες, μὲ τὸ παχουλὸ χερὸ σου.
- 308 Στὸν οὐρανὸ κι' ἂν ἀνεβῆς, στὰ σύννεφα κι' ἂν τρέξης
στοῦ ἡλίου τὴν κορφὴ νὰ μπῆς, στὰ χέρια μου θὰ πέσης.
- 309 Σὺ εἶσαι βέργα μάλαμα καὶ γώ βέργα ἀσῆμι,
ταιριάσαμε στὴν ὁμορφιά καὶ στὴν ταπεινοσύνη.

- 310 Συλλογισμένο σὲ θωρῶ, κάνω νά σ' ἐρωτήσω
κι' ἂν εἶν' ἀπ' τὴν ἀγάπῃ μὲς νά σὲ πρηγορήσω.
- 311 Τὰ βραχιολάκια ποὺ φορεῖς τὰ μαῦρα τὰ γυαλένια,
νά σπάσουν στίς ἀγκάλες μου, νά βάλλῃς διαμαντένια.
- 312 Τὰ γράμματα ποὺ ξέρεις σὺ τὰ ξέρω γώ τραγούδια,
σ' ἓνα σχολεῖο τὰ μάθαμε ἀγάπῃ μου καινούργια.
- 313 Τὰ μαλλιά σ' εἶναι πλεγμένα
καὶ στὸ σύρμα ντυλιγμένα.
- 314 Τὰ μάτια σ' τὰ ὁλόμαυρα πῶς παίζουν, πῶς γελοῦνε;
πῶς λαχταροῦνε τὸ φιλὶ καὶ δὲν τὸ μολογοῦνε;
- 315 Τὰ μάτια σ' τὰ ὁλόμαυρα ἔχουν τριγύρω ἴσκιο,
ἀπ' τὸ χτικιὸ νά κοίτωμαι σάν τὰ ἰδῶ γιανίσκω.
- 316 Τὰ μάτια σου τὰ μάτια μου εἶνε προξενητάδες,
μήτε προικιά γυρεύουνε μήτε πολλὲς χιλιάδες.
- 317 Τὰ μάτια σου τὰ μάτια μου ἦταν προξενητάδες,
δὲ σὲ γυρέψανε φλουριά μὴδὲ πολλὲς χιλιάδες.
- 318 Τὰ μάτια σου μὲ ρίξανε σαῖτες ἀσημένιες,
μέσ' τὴν καρδιά μου μπήκανε καὶ βγήκαν ματωμένες.
- 319 Τὰ μάτια σ' εἶναι μάτια μου, τὰ φρύδια σου δικά μου,
τὰ χεῖλια σ' ἀργυρά κλειδιά π' ἀνοίγουν τὴν καρδιά μου.
- 320 Τὰ μάτια σ' εἶναι μάτια μου, τὰ χεῖλια σου δικά μου.
τὰ χέρια σ' ἀργυρά κλειδιά π' ἀνοίγουν τὴν καρδιά μου.
- 321 Τὰ μάτια σ' ἦτανε ἀρχὴ ποὺ μ' ἔκαμαν τὸ νέμα.
καὶ πήραν ἀπ' ἐπάνω μου ψυχὴ, ζωὴ καὶ πνέμα.
- 322 Τὰ μάτια σ' τὰ παρήγγειλα κρυφά νά μ' ἀγαποῦνε
καὶ κεῖνα τὰ μαργιόλικά ὅπου μὲ δοῦν γελοῦνε.
- 323 Τὰ μάτια τῆς ἀγάπης μου δὲν εἶν' πολὺ μεγάλα,
μόν' ὅσ' τὸ μέλ' εἶναι γλυκά, σάν τίς ἐλίτσες μαῦρα.
- 324 Τὰ μάτια χαμηλώνω κάμνω νά μὴ σὲ δῶ,
καρδοῦλα μ' δὲν βαστάει, πλεόν δὲν νταγιαντῶ.
- 325 Τὰ μαῦρα μάτια τ' ἀγαπῶ γιατί' εἶν' καὶ τὰ δικά μου,
γιατ' εἶν καὶ τῆς ἀγάπης μου π' ἀνοίγουν τὴν καρδιά μου.
- 326 Τὰ μαῦρα μάτια τ' ἀγαπῶ εἶνε καὶ τὰ δικά μου,
κι' αὐτὰ τὰ νερογάλαζα εἶνε τοῦ ἔρωτά μου.
- 327 Τὰ μαῦρα μάτια τ' ἀγαπῶ γιατί' εἶν' καὶ τὰ δικά μου,
κι' αὐτὰ τὰ νερογάλαζα νά μὴ τὰ δῶ μπροστά μου.
- 328 Τὰ μαῦρα μάτια ὅταν τὰ θυμηθῶ,
οὔτε νά φάγω θέλω οὔτε νά κοιμηθῶ.
- 329 Τ' ἀηδόνι τοῦ περιβολιοῦ θὲ νά τὸ κάνω φίλο,
κι' ὅτι ἔχω στὴν καρδίτσα μου νά σὲ τὸ παραγγείλω.

- 330 Τ' ἄστρα δὲν ἔχουν μετριμὸ μὰ ἐγὼ θὰ τὰ μετρήσω,
 νὰ βρῶ τ' ἀστέρι π' ἀγχιπᾶς καὶ γὼ νὰ τ' ἀγχιπῆσω
 331 Τὰ φρύδια σου στενά, στενά, τοῦ καραβιοῦ χαλάτια ¹⁾,
 ρίξε με τὰ μαλλάκια σου, νὰ κάνω σκαλοπάτια.
 332 Τ' ἀχειλί σου τὸ κόκκινο ποῦναι σὰν τὸ κεράσι,
 ᾧς τὸ φιλοῦσα μιὰ φορὰ κι' ὁ κόσμος ᾧς χαλάσει.
 333 Τέσσαρα πορτοκάλια μὲ στείλαν ἀπ' τῇ Χιό,
 τὰ δυὸ σὲ τὰ χαρίζω γιατί σ' ἀγχιπῶ.
 334 Τὴν θάλασσα λογιάζω καὶ φέρνει κύματα,
 καὶ γὼ θὰ σᾶς χορέψω μὲ τὰ τσακίσματα.
 335 Τὴν καλὴ σπέρα σ' ἔφερα χρυσὸ μου καναρίνι,
 μαγνήτ' ἔχει τὸ σπῖτι σου νὰ φύγω δὲ μ' ἀφήνει.
 336 Τὴ μάννα σου τὴ μάγισσα ρακὶ θὰ τὴν ποτίσω,
 νὰ πέση ν' ἀποκοιμηθῇ νὰ μπῶ νὰ σε φιλήσω.
 337 Τὴ μάννα σου τὴν ἀγαπῶ καὶ τὴν φιλῶ τὸ χέρι,
 ποὺ θὰ τὴν κάνω πεθερά καὶ σὺ γλυκὸ μου ταῖρι.
 338 Τῆς μάννας σ' εἶναι τὸ φταίξιμό ποῦ σ' ἔφερε στὸ γάμο,
 καὶ σ' εἶδανε τὰ μάτια μου καὶ ζάφτι ²⁾ δὲν τὰ κάνω.
 339 Τί νὰ τὰ κάνω τὰ φλουριά, καὶ τὰ πολλὰ τὰ γρόσια,
 ᾧς εἶν' ἡ γνώμη σου καλὴ καὶ ἡ γλυκειὰ σου γλώσσα.
 340 Τί νὰ τὰ πῶ τὰ μάτια μου ποῦ τὰχω μαθημένα,
 ὅπου νὰ δοῦν τίς ὁμορφες, γελοῦνε τὰ καημένα.
 341 Τὸ γιασεμὶ μαραίνεται καὶ πέφτει φύλλο φύλλο,
 τ' ἀγγελικὸ σου τὸ κορμὶ εἰς τὸν Θεὸ τ' ἀφίνω.
 342 Τὸ δέντρο ποῦ 'ναι στὸ βουνό, ὅλ' οἱ καιροὶ τ' ὀρίζουν
 ἡ ἀγάπη μου μελαχροινὴ, ὅλοι τὴ λαχταρίζουν.
 343 Τὸ ἐρωτικὸ σου πάσο,
 θὰ μὲ κάνει τὸ νοῦ μ' νὰ χάσω.
 344 Τὸ κυπαρίσσι τὸ ψηλὸ, στὴ ρίζα ἔχει χῶμα,
 καὶ σὺ μικρὸς καὶ γὼ μικρὴ καιρὸς δὲν εἶν' ἀκόμα.
 345 Τὸ κυπαρίσσι καίεται καὶ ἡ ρίζα τοῦ μυρίζει,
 καὶ τὴν ἀγάπη π' ἀγαπῶ κανεῖς δὲν τὴν γνωρίζει.
 346 Τὸ κυπαρίσσι τ' ἀψηλὸ ἡ ρίζα τοῦ μυρίζει,
 Τὸ κοριτσάκι π' ἀγαπῶ κοντά μου τριγυρίζει.
 347 Τὸ λένε τὰ πουλάκια κάτω στὰ ρέματα,
 πῶς σ' ἀγαπῶ πουλί μου, δὲν εἶναι ψέματα.
 348 Τὸ λέν οἱ κοῦκκοι στὰ βουνά, κ' ἡ πέρδικα στὰ δάση,
 τὸ λέγει κι' ὁ πετροκότσυφας, ποῦ 'ναι στὸ περιβόλι.

1) Λ. Τ. Παλαμάρια.—2) Λ. Τ. Νὰ τὰ περιορίσω δὲν μπορῶ.

- 349 Τὸν ἔρωτα ἐνόμισα, μῆλο νὰ τὸ μυρίσω,
λουλούδι νὰ τὸ μυριστῶ, καὶ πίσω νὰ γυρίσω.
350 Τὸν Μάη καὶ τὸν Ἀπρίλη, ὅλο τὸν Αὐγουστο,
τὰ μάτια σου κορίτσι μ' σκώνουν τὸν ἄρρωστο.
351 Τὸ ῥαβασάκι τῷ γραψα στῆς λεμονιάς τὸ φύλλο,
δὲν ἔχω ἄνθρωπο πιστὸ πουλί μ', νὰ σέ τὸ στείλω.
352 Τὸ στάρι τὸ παστρεύουνε καὶ βγάζουνε τὴν ἥρα,
νὰ χαίρεσαι τὰ χέρια του ποὺ παίζει καὶ τὴ λύρα.
353 Τοῦ οὐρανοῦ τὰ σύννεφα ἐγὼ θὰ τὰ ἐνώσω,
νὰ κάνω σιδηρόδρομο νάρθῶ νὰ σ' ἀνταμώσω.
354 Τὸ φουστανάκι ποὺ φορεῖς μπαχτσές με τὰ λουλούδια
ἔβγα νὰ τὰ μαζέψουμε ἀγάπη μου καινούργια.
355 Τὸ χελιδόνι ἔρχεται, χρυσὰ 'ναι τὰ φτερά του,
χρυσὴ εἶναι κ' ἡ ἀγάπη μου ποὺ θέλει ἡ καρδιά μου.
356 Τὸ χιόνι ποὺ 'ναι στὸ βουνὸ τὰ ζῶα τὸ πατοῦνε,
ἡ ἀγάπη μου μελαχροινὴ ὅλοι τὴ λαχταροῦνε.
357 Τὸ ψάρι ὅπως πιάστηκε μέσα στὸ πλεμάτι,
ἔτσι ἐπιάσθηκα καὶ γὰρ στὸ πλουμιστὸ σου μάτι.
358 Τραγούδησε πουλάκι μου, νὰ ἀκούσω τὴ λαλιά σου,
νὰ πεταχτῶ σὰ πέρδικα νάρθῶ στὴν ἀγκαλιά σου.
359 Τραγούδια ξέρω περισσὰ καὶ ὅταν σέ δῶ τὰ χάνω
κι' ἀπ' τὴν ἀγάπη τὴν πολλὴ ἀλλ' ὁμιλία πιάνω.
360 Τρία ἀμάξια ἔρχονται με στάρι, με κριθάρι
καὶ τὸ δικό σου ἔρχεται με τὸ μαργαριτάρι.
361 Τριάντα μέρες νηστικός καὶ ξῆντα διψασμένος,
στὸν ὕπνο μου γιὰ νὰ σέ δῶ εἴμ' εὐχαριστημένος.
362 Τώρα σέ θέλω λογισμέ, τώρα σέ θέλω γνώση,
νὰ τραγουδῶ τὴν ἀγάπη μου ὡς ποὺ νὰ ξημερώση.
363 Φαναράκι καλὸ χωριό, στὴ μέση ἔχει βρύση
κι' ὁποῖος πάγει καὶ πιῇ νερὸ δὲ θέλει νὰ γυρίση.
364 Φεγγάρι μου λαμπρότατο, φέγγε με νὰ περάσω,
γιατὶ σ' αὐτὴν τὴ γειτονιά τὸ νοῦ μου θὲ νὰ χάσω.
365 Φέρε τ' ἀχεῖλί σου κοντὰ καὶ γλυκοφίλησέ με.
κι' ἀπ' τὸ δαχτυλιδόστομό σ' δυὸ λόγια μίλησέ με.
366 Χαμήλω τὰ ματάκια σου γιατί θέλω νὰ περάσω
καὶ θὰ γυρίσης νὰ με δῆς καὶ θὰ χαμογελάσω,
367 Χελιδονάκι θὰ γενῶ στὰ χεῖλή σου νὰ κάτσω,
νὰ τὰ φιλήσω μιὰ φορὰ καὶ πάλι νὰ πετάξω.

- 368 Χελιδονάκι θά γενῶ τῇ θάλασσᾳ νά σχίσω,
νά κάτσω μέσ' τὸν μπιαντέ ¹⁾ νάλθῶ νά σέ μιλήσω.
369 Χελιδονάκι θά γενῶ νάλθῶ στὸ κατσαρό σου,
γιὰ νά φιλήσω τὴν ἐλιά πῶχεις στὸ μάγουλό σου.
370 Χελιδονάκι θά γινῶ στὰ χεῖλή σου νά κάτσω,
νά τὰ φιλίσω μιὰ φορὰ καὶ πάλι νά πετάξω.
371 Χόρευε σὺ πουλί μου καὶ γὼ νά τραγουδῶ,
καὶ πάσῃ δὲ σέ πέρνω γιατί σέ ἀγαπῶ.
372 Χριστέ μου, νά γινούμουνᾶ πουλάκι νά πετοῦσα,
νάρχομουν νά σέ ἐξλεπῇ καὶ πίσω νά γυρνοῦσα.
373 Χρυσὸ περιστεράκι μου, νά πῆς τὸν μπιαντέ ¹⁾ νᾶνη,
τὴ λεμονίτσα πῶχῳ γὼ καλὰ νά τὴ φυλάξῃ.
374 Ψιλὴ λιγνὴ μου φράγκισσᾶ, ἀπ' τὸ νησί φερόμενη
καὶ γὼ π' αὐτὸ τὸ μυχάλ' σέ ἔχω δι' ἀλλογμένη,
375 Ψηλὸ κυπαρισσάκι μου στὸν ἴσκιό σου κοιμοῦμαι
μὲ τὸν ἀέρα σου ξυπνῶ, τὰ λόγια σου θυμοῦμαι.
376 Ὡρα καλὴ πουλάκι μου κι' ἀέρας στὰ πανιά σου
κ' ἡ Παναγιὰ στὸν κόρφο σου καὶ 'γὼ μεσ' τὴν καρδιά σου.

ΠΑΙΝΙΑ ΤΗΣ ΚΟΡΗΣ

- 377 Ἀγγελικό μου πρόσωπο, μαχμούρικά μου μάτια,
τῆς καρδιάς μου τὰ κλειδιά σὺ τάχεις κἀν' κομμάτια.
378 Ἀγγέλοι κατεβήκανε μὲ τὰ χρυσὰ καντήλια,
κάτσαν καὶ ζωγραφίσανε, τὰ δυὸ γλυκὰ σ' ἀχείλια.
379 Ἀγγέλοι σέ βαπτίσανε κι' ἡ Παναγιὰ νουνά σου
κ' οἱ δώδεκα ἀπόστολοι ἐβγάλαν τ' ὄνομά σου.
380 Ἀγγελοκαμωμένη μου, ποὺ περπατεῖς καὶ λάμπεις,
δὲν τὸ λπιζα πουλάκι μου, μέσ' τὴν καρδιά μου νάμπεις.
381 Ἀγγελος εἶσαι μάτια μου κι' ἀγγελικὰ γυρίζεις,
ἂν θέλεις πέρνεις τὴ ψυχὴ μ' ἂν θέλεις τὴ χαρίζεις.
382 Ἄλικο τριαντάφυλλο, τριγύρω μὲ ἀγκάθι,
σὺ ἦσουνᾶ ποὺ ἐβγαλες, στὸ κόσμῳ τὴν ἀγάπη.
383 Ἄλικο τριαντάφυλλο, ἄνθος τοῦ παραδείσου,
χίλιες λίρες τουρκικὲς ἀξίζει τὸ κορμί σου.
384 Ἀνάμεσα στὴ θάλασσᾳ καθέκλα διαμαντένια,
γιὰ ν' ἀκουμπᾶ ἡ μέση σου ἡ μαργαριταρένια.

1) Λ. Τ. Βάρκα στενόμακρη γιὰ νά σχίξη γρήγορα τὴ θάλασσᾳ, βαμ-
μένη χρώμα ἀνοικτὸ καρυδιᾶς, μὲ κόκκινα μαξιλάρια κατιφεδένια στὰ καθί-
σματα, μὲ ἕνα ἢ καὶ δύο ζεύγη κουπιὰ.

- 385 "Αν ἀρχινίσω καὶ τὰ πῶ, παίνεματα καὶ χάρες,
ἀπὸ τῇ νύχια ὡς τὴν κορφή σὲ βρίσκω νοστιμάδες.
- 386 "Ανοιξαν τὰ οὐράνια καὶ βγῆκε μία πλάση
βγῆκε καὶ μιὰ μελαγχοινὴ τὸν κόσμον νὰ χαλάσῃ.
- 387 "Ανοιξε τὸ παράθυρο τὸ φιλντισένιο τζάμι,
νὰ δῶ τὸν ἄσπρο σου λαιμὸ πού λάμπει σὰ διαμάντι.
- 388 'Απ' ὅλα τ' ἄστρα τ' οὐρανοῦ ἓνα μόνο σὲ μοιάζει,
πού βγαίνει τὰ μεσάνυχτα κι' ὅλα τὰ σκοτινιάζει.
- 389 'Απ' ὅλα τοῦ προσώπου σου τὰ μάτια σου ἄρέσα,
ὅπ' ἔχουνε τὸν αὐγερινὸ καὶ τὸ φεγγάρι μέσα.
- 390 'Αρχοντική μου λεμονιά, μὲ τὰ πολλὰ λεμόνια,
στὶς κλῶνοι σου λαλοῦν πουλιὰ καὶ στὴ κορφή σ' ἀηδόνια.
- 391 'Αρχοντική μου λεμονιά κι' ἀρχοντική μου γλάστρα,
σὺ εἶσαι πού κατέβαζες τὸν οὐρανὸ μὲ τ' ἄστρα.
- 392 "Ασπρη εἶσαι σὰν τὸ χιόνι, κόκκινη σὰν τὴ φωτιά,
σὰν τὸ μάρμαρο τῆς Πόλης πρὶν αἰετὶν Ἀγιά Σοφιά.
- 393 "Ασπρη εἶσαι σὰν τὴν μπαμπούλα κι' ἀφράτη σὰν τὸν ἄρτο,
τ' ἀχειλὶ σου ὅταν γελάς τὸ μάλο ¹⁾ σ' κάνει λάκκο.
- 394 "Ασπρη εἶσαι κι' ἄσπρα φορεῖς κι' ἄσπρη εἶν' ἡ φορεσιά σου,
ἄσπρα λουλούδια φύτρωσαν ἀπ' τὴν περπατησιά σου.
- 395 "Ασπρη μου πέτρα τοῦ γαλοῦ κι' ὁλόχρυσή μου βοῦλα,
νὰ σὲ χαρῇ ἡ μάννα σου ποῦ σ' ἔχει μοναχοῦλα.
- 396 "Ασπρη στρογγυλοπρόσωπη καὶ ροδομαγουλάτη
τίς πέτρες κάνει τρίμματα μονάχα μὲ τὸ μάτι
- 397 'Αψήλωσες καὶ ἔγινες σὰν ἀσημένια βέργα,
φαίνεσαι πού εἶς ἀρχόντισα κι' ἀπὸ καθάρια φλέβα.
- 398 Βασιλικὸ κι' ἀγιόκλημα κι' ἄνθη τοῦ παραδείσου,
τὰ μάζεψε ὁ ἄγγελος κι' ἔπλασε τὸ κορμί σου.
- 399 Βασιλικὸς ψιλόφυλλος σὲ ἀσημένια γλάστρα,
ἔγινε καὶ κλούβωσε τὸν οὐρανὸ μὲ τ' ἄστρα.
- 400 Βασίλισσα εἶσαι μάτια μου μέσα στὰ κοριτσάκια,
τὸ στήθος μου τὸ πλήγωσαν τὰ ὁμορφα σ' ματάκια.
- 401 Βασίλισσα εἶσαι μάτια μου, ἔχεις καὶ τὴν κορώνα,
ἔχεις καὶ τὸν παράδεισο στ' ἀχειλὶ καὶ στὸ στόμα.
- 402 Βασίλισσα εἶσαι μάτια μου κι' ὅλο τὸν κόσμον ὀρίζεις,
σὰ θέλεις μᾶς πέρνεις τὴ ζωὴ, σὰ θέλεις μᾶς τὴν χαρίζεις.
- 403 Βασιλοπούλα νᾶσουνα δὲν θάχες τέτοια χάρη,
νὰ σὲ ζυγίζουν τὸ φιλὶ μὲ τὸ μαργαριτάρι.

1) Μάγουλο.

- 404 Βρυσούλα μ' ποιός σε βρύσωσε και σ' ἔκαμ' ἁγιοβρύση
και ποιός σε ξεφανέρωσε στὸ κόσμο κυπαρίσι ;
- 405 Γαζία εἶσαι μάτια μου, σελήνη της ἑσπέρας,
λάμπουνε τὰ κάλλη σου σὰν ἥλιος της ἡμέρας.
- 406 Γαλάζια πέτρα τοῦ γιαλοῦ, μαλαματένια γοῦρνα,
νὰ σε χαρῇ ἡ μαννοῦλά σου ποὺ σ' ἔχει μοναχοῦλα.
- 407 Γαλάζια πέτρα τοῦ γιαλοῦ, βασιλικοῦ κλωνάρι,
χαρᾶς την τὴν μαννοῦλα σου κι' αὐτὸν ποὺ θὰ σε πάρει.
- 408 Γαρουφαλιάς γαρούφαλο και κανελλιάς κανέλλα,
ἐσὺ εἶσαι ἑμορφώτερη ἀπ' ὅλα σου τ' ἀδέλφια.
- 409 Γλυκά, γλυκά ποὺ ὁμιλεῖς, γλυκά ποὺ συντυχαίνεις,
ὡς και ἡ σκάλα σου γελᾷ ὅταν τὴν ἀνεβαίνεις.
- 410 Δὲν εἶδαν τὰ ματάκια μου τέτοια μαυροματούσα
τέτοια σιγανομίλητη, καμαροπερπατοῦσα.
- 411 Δὲν εἶσαι ἑμορφή πολὺ δὲν ἔχεις μαῦρα μάτια,
καμώματα ἔχεις πολλὰ, καρδιές κάνεις κομμάτια.
- 412 Διαμάντω σε φωνάζουν, διαμάντια δὲ φορεῖς,
διαμάντι εἶσ' ἀτὴ σου και λαμπηρομαχεῖς.
- 413 Δύο ἀστέρια λαμπερά, εἶναι τὰ δύο σου μάτια
κι' ὅπου κυττάζουν τὴν καρδιά τὴν κάνουν δυὸ κομμάτια.
- 414 "Ἐβγα ἀγάπη μ', μάλαμα, ἔβγα ἀγάπη μ', μέλι,
κ' ἔχω ἀγάπη μ' κρύο νερὸ ποὺ πίνουν οἱ ἄγγελοι.
- 415 Εἴκοσι μῆλα κόκκινα σου στείλα στὸ μαντήλι
κανένα δὲν εἶναι κόκκινο σὰν τὸ γλυκό σ' ἀχεῖλι.
- 416 Εἶσαι τῶν ρόδων ὁ κοντσὲς και τῶν ἀνθῶν ἡ βιόλα,
της γειτονιάς γαρούφαλο καλλίτερο ἀπ' ὅλα.
- 417 Εἶσαι σὺ μιὰ βασίλισσα π' ὅλο τὸν κόσμο ὀρίζεις,
σὰ θέλεις πέρνεις τίς ψυχές, σὰ θέλεις τίς χαρίζεις.
- 418 Εἶσαι φιλή, εἶσαι λιγνὴ και φιλοκοκκαλάτη,
σε πρέπει νὰ σε βάλουνε σε γυάλινο παλάτι.
- 419 'Εσὺ εἶσαι τοῦ οὐρανοῦ πουλί, της κάτω γῆς ἡ βρύση,
ἐσὺ εἶσαι μέσ' τίς κοπελλιές τ' ὁμορφο κυπαρίσι.
- 420 'Εσὺ σὰ μιὰ βασίλισσα κι' ὅλον τὸ κόσμο ὀρίζεις,
κι' ἂν θέλεις πέρνεις τίς ψυχές κι' ἂν θέλεις τίς χαρίζεις.
- 421 'Εσὺ ἑμοιασες τοῦ τρυγωνιοῦ εἰς τὴν ἐμπιστοσύνη,
ὅπου ἔχασε τὸ ταῖρι του και πιά νερὸ δὲν πίνει.
- 422 'Εσὺ εἶσαι ἕνας ἥλιος, φεγγάρι μου λαμπρό,
ποὺ θάμπωσες τὸ φῶς μου και δὲν μπορῶ νὰ δῶ,
- 423 'Εσὺ 'σαι πύργος μὲ γυαλί, καθρέπτης μὲ συντέφια,
σὺ εἶσαι ἑμορφότερη ἀπ' ὅλα σου τ' ἀδέλφια.

- 424 Ἐσύ 'σαι τ' οὐρανοῦ κλειδί της κάτω γῆς ἢ βρύση,
μέσα στὰ κορίτσια τοῦ χωριοῦ σὺ εἶς' τὸ κυπαρίσσι.
- 425 Εὐχαριστῶ τὴν Παναγιά καὶ τὸν Θεὸ δοξάζω.
ποῦν' τὸ πουλί μου ἔμορφο καὶ δὲν ἀναστενάζω.
- 426 Ἔχεις ἀγγελικὸ κορμί καὶ δαχτυλίδι μέση,
τὸ ἱσκερό σου τὸ κορμί, στὰ χέρια μου νὰ πέση.
- 427 Ἔχεις δυὸ μάτια σὰν ἐλιές,
εἶνε γεμᾶτα μαργιολιές.
- 428 Ἔχεις νεραῖδας μπόϊ, νεράϊδας φαντασιά,
ἔχεις καὶ στὰ μαλλιά σου τοῦ Μάη τὴ δροσιά.
- 429 Ἔχεις τοῦ κρίνου τὴ θωριά τοῦ μενεξέ τὸ ρέγγι ¹⁾
ἐσύ εἶσαι ποὺ στὰ σκοτεινὰ τὸ πρόσωπό σου φέγγει.
- 430 Ἔχεις τὸ χρῶμα της αὐγῆς καὶ τῶν ἀγγέλων μοιάζεις.
μὲ μιὰ ματιά σου σὰν μὲ δγεῖς τὸ φῶς μου σκοτινιάζεις.
- 431 Ἔχεις τὸ χρῶμα τ' οὐρανοῦ καὶ τῶν ἀγγέλων μοιάζεις,
μὲ τὰ γλυκὰ καμώματα σ' τὸν οὐρανὸ σκεπάζεις.
- 432 Ἔχεις ὡραῖο πρόσωπο κορμί σὰν κυπαρίσσι,
ποιὸς νέος εἶν' ποὺ θὰ σὲ δγεῖ καὶ δὲ θὰ σ' ἀγαπήσει.
- 433 Ζεμπουλάκι μου γαλάζιο
μὲ τὴν Πόλη δὲν σ' ἀλλάζω.
- 434 Ζωγράφος ποὺ ζωγράφιζε τὸ κόκκινὸ σ' ἀχελί,
τοῦ μέρμηγκα τὴν πτέρυγα ἐκράτει γιὰ κοντήλι.
- 435 Ἦθελα νὰ σὲ ρωτήσω Τούρκα εἶσαι γιὰ Ρωμῆα,
γιὰ Ἑγγλέζα, γιὰ Φραντζέσα κ' ἔχεις τόση ἔμορφιά.
- 436 Ἡ μαννα ποὺ σ' ἐγέννησε χρυσὴ ἦταν ἡ κοιλιὰ της
καὶ σ' ἔκαμε ἔμορφώτερη ἀπ' ὅλα τὰ παιδιὰ της.
- 437 Ἡ μαννα σου σὲ ἔκανε νύχτα μὲ τὸ φεγγάρι,
καὶ γέννηκες ἄσπρη καὶ καλὴ σὰν τὸ μαργαριτάρι.
- 438 Θὰ βάρω μεσ' τὴ θάλασσα καρέκλα διαμαντένια,
γιὰ ν' ἀκουμπήσ' ἡ μέση σου ἢ μαργαριταρένια.
- 439 Θέλω νὰ εἶμαι ἔμορφη κι' ἀρχόντισσα μεγάλη
νὰ ἔχω καὶ καλὴ ψυχὴ, δὲν θέλω ἄλλη χάρη.
- 440 Καθρέπτη μου της Βενετίας μὲ τὰ πολλὰ συντέφια,
σὺ εἶναι ἡ πιὸ ἔμορφη ἀπ' ὅλα σου τ' ἀδέλφια.
- 441 Κάθε πρωτὶ σηκώνουμαι μὲ τὸ σαμπάχ ²⁾ ναμάζι,
βλέπω ὅλα τὰ πουλιά, κανένα δὲ σὲ μοιάζει.

1) Λ. Τ. Χρῶμα.—2) Λ. Τ. Πολύ πρωτὶ, τὴν ὥρα ποὺ ἔβγαине ὁ χότζας στὸν
μιναρὲ τοῦ τζαμιοῦ καὶ φώναζε γιὰ τὴν πρωΐνὴ προσευχή.

- 442 Κόρη μ' στο παραθύρι σου, γαρουφαλιά δέ πρέπει,
γιατ' είσαι σύ γαρουφαλιά κι' όπουχει μάτια ἄς βλέπει.
- 443 Κόρη μ' ὁ ἴδρωσ σου μὲ φθάνει νὰ ζυμώσω,
κ' ἡ ροδοκοκκινάδα σου τὸν φοῦρνο νὰ κορώσω.
- 444 Κυπαρισσάκι μ' ἀψηλὸ χαμήλω τὰ κλωνιά σου,
νὰ κοιμηθῶ στὸν ἴσκιο σου νὰ πάρω τὴν μοσκιά σου,
- 445 Κυπαρισσάκι μ' ἀψηλὸ σείσου καὶ βγάλ' ἀγέρα,
νὰ κελαϊδήσουν τὰ πουλιά νὰ ξημερώσ' ἡ μέρα.
- 446 Λάμπει ὁ ἥλιος λαμπει στὰ παραθύρια σου,
ξανθὰ ἔναι τὰ ματια σου, μαῦρα τὰ φρύδια σου.
- 446 Λουλούδια καὶ γαρούφαλα κι' ἄνθη τοῦ παραδείσου,
τὰ μάζεψε ὁ ἄγγελος κ' ἔπλασε τὸ κορμὶ σου.
- 448 Μαλαματένιος ἀργαλιὸς καὶ ἀργυρὰ μιτάρια,
καὶ διαμαντένιο τὸ κορμί, ὅλο μαργαριτάρια.
- 449 Μαλαματένιος ἀργαλειὸς καὶ διαμαντένιο κτένι,
καὶ ἀσημένιο τὸ κορμί, ποὺ κάθεται καὶ φαίνει.
- 450 Μαλαματένιος ἀργαλειὸς καὶ φιλντισένιο κτένι,
κι' ἓνα κορμὶ ἀγγελικὸ, ποὺ κάθεται καὶ φαίνει.
- 451 Μαργαριτάρια γλαστρά κι' ἄλκη 1) γαρουφαλιά,
τρογυρνοῦνε τὰ πουλάκια γιὰ νὰ κτίσουνε φωλιά.
- 452 Μαργαριτάρι στὸ χαρτί, γαζία στὸ κλωνάρι,
ὅταν σὲ βλέπω λεύτερη ἔχω χαρὰ μεγάλη.
- 453 Μαργαριτάρι στὸ χαρτί εἶναι τὸ πρόσωπό σου,
μῆλο ἀπ' τὸν παράδεισο εἶναι τὸ μάγουλό σου.
- 454 Μάτια, φρύδια καὶ μαλλιά πὼς τ' ἄχεις ταιριασμένα,
μὲ τοῦ Χριστοῦ τὸ δάχτυλο εἶναι ζωγραφισμένα.
- 455 Μαῦρα μάτια καὶ μεγάλα,
ζυμωμένα μὲ τὸ γάλα.
- 456 Μαῦρα μάτια καὶ γλυκὰ στὴ γῆ σπαθιά στρωμένα,
σὲ πέρνω γὼ ποὺ σ' ἀγαπῶ κόρη μ' πολὺ ἐσένα.
- 457 Μαῦρά μου γλυκὰ μου μάτια, τῆς καρδιάς μου ὁ γιατρός,
μῆλό μου ζωγραφισμένο φεγγαράκι τῆς νυκτός.
- 458 Μελαχροινὴ καὶ νόστιμη, κοντοῦλα καὶ γιεμάτη,
κάνεις τὸν νέο καὶ γελᾷ μὲ τὸ δεξί σου ματι.

1) Λ. Τ. Κόκκινη.

- 459 Μελαχροινό μου πρόσωπο πλασμένο με μαγνήτη
 όπου τραβάει τὸν ἔραστή σου ψάρι μεσ' τὸ δίχτυ.
 460 Μέσα σὲ χίλιες νὰ σὲ δῶ, μέσα σὲ δυὸ χιλιάδες,
 γνωρίζω τὸ κορμάκι σου πῶχει τίς νοστιμάδες.
 461 Μὲ τ' ἄσπρα εἶσαι Φράγκισσα, μὲ τὰ μαβιά σου Χιώτισσα
 καὶ μὲ τὰ νερογάλαζα εἶσαι σὰ Φαναριώτισσα.
 462 Μὴ τὸ πολυπικραίνεσαι ὅπου σὲ λένε μαύρη,
 μαύρη εἶναι καὶ ἡ μοσχοκαρφιά, πουλιέται μὲ τὸ δράμι.
 463 Μοιάζεις σὰν ἄστρο τῆς αὐγῆς, σὰν ἀργυρὸ φεγγάρι
 μικροῦλα μου καὶ ζηλευτῇ, τῆς μάννας σου καμάρι.
 464 Μοσχοκαρφιά εἶν' ἡ πόρτα σου, καὶ κανελλιὰ ἡ αὐλὴ σου.
 πολλὰ φλουριά Βενέτικα ἀξίζει τὸ κορμί σου.
 465 Μπαρμποῦνι μου θαλασσινὸ κι' ὀλόχρυσό μου ψάρι,
 τὸ αἷμά μου νερὸ θά πιῶ, ἄλλος νὰ μὴ σὲ πάρῃ.
 466 Νᾶχα τὸ νοῦ τοῦ Σολομῶν καὶ τοῦ Δαβὶδ τὴ γνώση,
 νὰ σ' ἔλεγα παινέματα ὥστε νὰ ξεμερώσῃ.
 467 Νᾶχα τὸν οὐρανὸ χαρτί, τὴ θάλασσα μελάνη,
 νὰ γράψω τὰ καμώματά σου καὶ πάλι δὲ μὲ φθάνει.
 468 Νεράϊδα εἶσαι στὸ κορμί κι' αἰτιαχτή στα κάλλη,
 στὴ γειτονιά δταν θὰ βγείς, ὅλους τοὺς πιάνει ζάλη.
 469 Εὐπίνα διαμάντι καὶ ρουμπιέ¹⁾ κι' ἄφρος τῆς Ἰγκλιτέρας
 καὶ φεγγαράκι τῆς αὐγῆς καὶ ἥλιος τῆς ἡμέρας.
 470 Εὐπίνα διαμαντοπρόσωπη, πάρε λεβάντα νίψου,
 ἔχω δυὸ λόγια νὰ σοῦ πῶ καὶ πάλ' ἀποκοιμήσου.
 471 Ὁ διαμαντένιος ὁ σταυρὸς κρέμεται στὸ λαιμό σου,
 καὶ σὰ δακτυλιδόπετρα εἶναι τὸ μέτωπό σου.
 472 Ὁ ἥλιος δταν πρωτοβγῇ, στὰ στήθη σου κονεύει²⁾
 καὶ στὰ χρυσά σου τὰ μαλλιά πάγει καὶ βασιλεύει.
 473 Ὁ ἥλιος δταν πρωτοβγῇ στὰ στήθη σου κονεύει,
 καὶ στὸ λαμπρό σου τὸ κορμί γέρνει καὶ βασιλεύει.
 474 Ὅλα σὲ τὰ δὸς ὁ Θεὸς ὅλα μὲ τὸ κοντήλι,
 μάτια γλυκά, φρύδια σμικτὰ καὶ κοραλένια χεῖλη.
 475 Ὅσ' ἄστρα εἶν' στὸν οὐρανὸ ἓνα 'ναι ποὺ σὲ μοιάζει,
 ποὺ βγάνει τὰ ταχειά, ταχειά κ' ὅλα τὰ σκοτινιάζει.
 476 Ὅσ' ἄστρα εἶναι στὸν οὐρανὸ ἓνα 'ναι ποὺ σὲ μοιάζει
 ποὺ βγαίνει τὰ χαράματα κι' ὅλα τὰ σκοτινιάζει.

1) Φλουρί.—2) Λ. Τ. Σταματάει, κάθεται.

Εἰς πινελὴν ἐλεῖται
 ἡ ἀρετή.

ἡ ἀρετή τ. I A. 1939
 r. 68-182

- 477 "Ὅσα χωριά κι' ἂν ἔτρεξα σ' Ἀνατολὴ καὶ Δύση,
δὲν εἶδα σὰν τὸ μπόϊ σου λιγνὸ μου κυπαρίσσι.
478 "Ὅταν σὲ γέννα ἢ μάννα σου, οἱ ἐκκλησιὲς σημαίνα¹
κι' ἀγγέλοι ἀπ' τὸν οὐρανὸ ἀνεβοκατεβαίνουν.
479 "Ὅταν σὲ γέννα ἢ μάννα σου χρυσ' ἦταν ἡ κοιλιὰ της
καὶ σ' ἔκανε πιὸ ὁμορφὴ ἀπ' ὅλα τὰ παιδιά της,
480 "Ὅταν σὲ γέννα ἢ μάννα σου χρυσὴ ἦταν ἡ κοιλιὰ της
μαλαματένιοι οἱ πόνοι της κι' ἀργυρά τὰ σκαμνιά²) της.
481 "Ὅταν σείσεις τὸ κορμί σου σειοῦνται βουνὰ καὶ κάμποι,
κι' ὁ ἥλιος ἐθαμπώνεται, τὸ πρόσωπό σου λάμπει.
482 Πές με φῶς μου στὸ Θεό σου Τούρκα εἶσαι γιὰ Ρωμῆά,
ἀπ' τὴν Βενετιά σὲ φέραν κι' ἔχεις τόση ἔμορφιά;
483 Ποιὸς κρίνος ὠραιότατος σ' ἔδωσε τὴν ἀσπράδα,
καὶ ποιὰ μηλιά, ροδομηλιά τὴν ροδοκοικινιάδα;
484 Ποιὸ δέντρο ἔχ' τὸν ἴσκιο σου, ποιὸ ἀηδὼνι τὴ λαλιά σου,
πιὸ κυπαρίσσι ἀψηλὸ ἔχει τὴν ἔμορφιά σου;
485 Πουλί μου σὰν τὸ μπόϊ σου εἶδα μηλιά στὴν Πόλη,
καὶ λεμονιά στὰ Θεραπειά, καὶ δάφνη στὸ Νιχώρι.
486 Ρόδα καὶ τριαντάφυλλα κι' ἀνθοὺς τοῦ παραδείσου,
ἐσύναξ' ἢ μητέρα σου κ' ἐπλάσε τὸ κορμί σου.
487 Ρόδα καὶ τριαντάφυλλα σὰν τοῦ Μαΐου τὰ κάλλη,
ἐσένα ἐπρωτ' ἀγάπησα, δὲν θ' ἀγαπήσω ἄλλη.
488 Ροδατινὴ ἀγάπη μου, τ' ἀηδόνια ἂν σὲ διοῦνε,
θαρροῦν πῶς εἶναι ἀνοιξὴ καὶ γλυκοκελαῖδοῦνε.
489 Σὰ βασιλικὸς μισχοβολᾶς, σὰν νάρι κοκκινίζεις
καὶ μέσ' σ' αὐτὴ τὴ γειτονιά τὸν κόσμον εὐπρεπίζεις.
490 Σὰν τὸ τριανταφυλλάκι, σὰν τὸ ρόδι τ' ἀνοικτό,
σὰν τὸ γιασεμί τὸ ἄσπρο, εἶν' ἢ νέα π' ἀγαπῶ.
491 Σὰ πᾶνω³) πᾶν' τὰ σύννεφα καὶ σέρνουν τὸν ἀέρα,
τὰ σέρνει κόρη ἔμορφὴ τοῦ ἡλίου θυγατέρα.
492 Σὲ κυττάζω, σὲ κυττάζω ἀπ' τὰ νύχια στὴ κορφή,
κουσουράκι³) δὲν εὐρίσκω στὸ ψηλὸ λιγνὸ σ' κορμί.
493 Στὸν οὐρανὸ θὲ ν' ἀνεβῶ νὰ διπλωθῶ νὰ κάστω,
νὰ πάρω πένα καὶ χαρτί τὰ κάλλη σου νὰ γράψω.
494 Στὸ περιβόλι ποῦσαι σύ, γαρρυφαλιά δὲ πρέπει,
γιατί 'σαι σὺ γαρούφαλο κι' ὅποιος ἔχει μάτια ἄς βλέπει.

1. "Ἄλλοτε ἡ γυναῖκα γιὰ νὰ γεννήσῃ τὴν κάθιζαν σὲ σκαμνί.—2) Πρὸς ἑπάνω.—3) Λ. Τ. Ἐλλάττωμα.

- 495 Σὺ εἶσαι βέργα μάλαμα καὶ γὼ βέργα ἀσῆμι,
ταιριάξαμε στήν ὁμορφιά καὶ στή ταπεινοσύνη.
- 496 Σὺ εἶσαι τ' οὐρανοῦ κλειδί, κλειδί τῆς κάτω σφαίρας,
καὶ φεγγαράκι τῆς αὐγῆς καὶ ἥλιος τῆς ἡμέρας.
- 497 Σὺ εἶσαι τῆς ψυχῆς ψυχὴ καὶ τῆς καρδιᾶς μ' ὁ στῆλος,
σὺ εἶσαι τὸ ταιράκι μου κ' ὁ καρδιακός μου φίλος.
- 498 Τὰ δυὸ σου μαγουλάκια μῆλα τῆς Μπογντανιάς ¹⁾,
θέλω νὰ σὲ κάμω ταῖρι καὶ ἀγάπη τῆς καρδιᾶς.
- 499 Τὰ ματάκια σου, τὰ δόλια,
Σὰν Αὐγερινὸς καὶ Πούλια.
- 500 Τὰ μάτια σου ὅποιος τὰ δεῖ κι' ἂν εἶναι πικραμένος,
τῆς πίκρες του τίς παραιτεῖ καὶ χαίρετ' ὁ καῦμένος.
- 501 Τὰ μάτια σου ὅποιος τὰ δγεί, ἄς εἶν' καὶ λυπημένος,
τὴν πίκρα του κάνει χαρὰ καὶ χαίρετ' ὁ καῦμένος.
- 502 Τὰ μάτια σου ὅποιος τὰ δεῖ καὶ δὲν ἀναστενάξει,
ἀστροπελέκι καὶ φωτιά νὰ πέσῃ νὰ τὸν κάψῃ.
- 503 Τὰ μάτια σου εἶναι γκιούλ μπαξές, τὰ φρύδια σου γαϊτάνι
κι' ὅποιος γυρίσει καὶ τὰ δεῖ τὸν νοῦ τοῦ τὸν ἐχάνει.
- 504 Τὰ μάτια σου, τὰ ὁλόμαυρα ὅταν τὰ χαμηλώνεις,
κι' ὅταν τὰ παίζεις καὶ γελάς ἐμένα θανατώνεις.
- 505 Τὰ μάτια σου, τὰ ὁλόμαυρα πόχουν τρογύρω μελάνη
πρέπει νὰ τᾶχ' ὁ βασιλὲς ποῦ στέλνει τὸ φερμάνι
- 506 Τὰ μάτια σου, τρανά, τρανά καὶ μέσα ψυχαλίζουν
καὶ μέσα στὸ ψυχάλισμα ἀγγέλοι μετανοίζουν.
- 507 Τὰ μάτια σ' βγάζουνε φωτιές, σὰν ἀγγλικά κανόνια,
ὅποιος γυρίσει καὶ τὰ δγεί θὰ τὰ θυμᾶται χρόνια.
- 508 Τὰ μάτια σ' ἔχνε ἔρωτα καὶ πάνω ψυχαλίζουν,
κι' ἐπάνω στὸ ψυχάλισμα ἀγγέλοι ζωγραφίζουν.
- 509 Τὰ μάτια σ', ἔχουν ἔρωτα καὶ μέσα ψυχαλίζουν
καὶ μέσα στὸν ψυχάλισμὸ καράβια ἀρμενίζουν.
- 510 Τὰ μάτια σ', εἶναι πέλαγος, τὰ φρύδια σου λιμειῶνας,
μηδὲ φουρτοῦνα τὰ πατεῖ, μηδὲ βαρὺς χειμῶνας.
- 511 Τὰ μάτια σ' τριαντάφυλλα, τὰ φρύδια σου κοντσέδες
γιὰ σένα νέα μ', κελαῖδοῦν τὰ ἀηδόνια στοὺς μπαξέδες
- 512 Τὰ μάτια τῆς ἀγάπης μου, δὲν εἶν' πολὺ μεγάλα,
μόν' σὰν τὸ μέλι εἶναι γλυκά, σὰν τίς ἐλίτσες μαῦρα.
- 513 Τὰ μαῦρα μάτια ἔνα μπαρᾶ, τὰ γαλανὰ δυὸ γρόσια
κι' αὐτὰ τὰ νεροπλουμιστὰ χίλια καὶ πεντακόσια.

1) Βλαχίας

- 514 Τά, μαῦρα μάτια 'ναι παντοῦ, τὰ γαλανὰ σέ τόποι,
κι' αὐτὰ τὰ νερογάλαζα τρελλένουνε ἀνθρώποι,
515 Τὰ μαῦρα μάτια τ' ἀγαπῶ, γιὰ γαλανὰ πεθαίνω,
γιὰ τὰ τσακιροπλουμιστὰ σχίζω τὴ γῆς καὶ μπαίνω.
516 Τὰ μπράτσα σου τὰ παχουλὰ τ' ἀνασκουμπωμένα,
μὲ τὴ λεβάντα τὰ πλυνες καὶ εἶναι μοσχισμένα.
517 Τὰ μπράτσα σου, τὰ παχουλὰ νὰ τὰχα μαξιλάρι
καὶ δὲν φοβοῦμαι κι' ἄγγελο καὶ Χάρο μὴ μὲ πάρει.
518 Τὰ τί τὸ θέλ' ἢ πεθερά τὴ νύχτα τὸ λυχνάρι;
ποῦ ἔχει μέσ' στοῦ σπίτι της τ' ἀστρί καὶ τὰ φεγγάρι;
519 Τὰ φρύδια σου, στενά στενά, σὰν Χιώτικα γαϊτάνια,
ἀρρώστησα πουλάκι μου, στὰ γύρεψα βοτάνια.
520 Τὰ φρύδια σου στενά, στενά, τοῦ καρβιοῦ χαλάτια,
ρίξε με τὰ μαλλάκια σου, νὰ κάμω σκαλοπάτια.
521 Τὰ χεῖλια σου τὰ κόκκινα θέλω νὰ τὰ φιλήσω,
μὰ κεῖνα στάζουν τὸ κρασί φοβοῦμαι μὴν μεθύσω.
522 Τὰ χεῖλια σ' εἶναι ζάχαρι, τὰ μάγουλά σου μέλι,
τὰ μάτια σου τὰ γαλανὰ τὰ ἔχουν οἱ ἄγγελοι.
523 Τὴν τύχη μου εὐχαριστῶ ποὺ μ' ἔδωσε μιὰ χάρη,
καὶ μ' ἔδωσε ἕνα πουλί ποὺ μοιάζει τὸ φεγγάρι.
524 Τί κάλλη καὶ τί ὀμορφιά, τί κάλλη καὶ τί μούρη
καὶ τί ἀγγελικά κορμί ποὺ δὲν ἔχει κουσούρι.
525 Τί νὰ τὸ κάμ' ἢ μάννα σου τὴ νύχτα τὸ λυχνάρι.
ὁπῶχει μέσ' τὸ σπίτι της τὸν ἥλιο τὸ φεγγάρι.
526 Τίποτε δὲν λυμπήστικα πὸ ὅλα τὰ δικά σου,
μόν' τὴ λιγνὴ τὴ μέση σου καὶ τὰ σγουρά μαλλιά σου.
527 Τὸ μπόι σου τὸ μέτρησα μὲ μιὰ μηλιά στὴν Πόλη,
ὅπου τὴν ἔχ' ὁ βασιλὲς μέσα στοῦ περιβόλι.
528 Τὸ φρύδι σου καμαρωτό, τὸ ταπεινό σου βλέμμα,
θε νὰ μὲ κάνει νὰ σφαγῶ, νὰ πλέξω μέσ' τὸ αἷμα.
529 Τὸ χεῖλι σ' εἶναι βύσινο, τὸ μάγουλό σου μῆλο,
τὰ στήθη σου παράδεισος καὶ τὸ κορμί σου κρίνο.
530 Τὸ ὠραῖον πρόσωπόν σου, σχηματίζει οὐρανό,
καὶ τὰ θαυμαστά σου κάλλη ἀναστήνουνε νεκρό.
531 Τρεῖς χάρες σοῦδос' ὁ Θεὸς σὰν τὴν Ἁγία Τριάδα,
τὰ κάλλη καὶ τὴν ἑμορφιά κι' ὅλη τὴ νοστιμάδα.
532 Τριανταφυλλάκι τοῦ Μαΐου δπου μοσχομυρίζεις,
ὅλον τὸν κόσμον μάτια μου ἐσὺ θὰ τὸν ὀρίζεις.
533 Ψιλὴ λιγνὴ στοῦ μπόι σου καὶ ἑμορφὴ στὰ κάλλη,
σὰν τὸν δεσπότη στοῦ θρονί, δπου καλοναρχάει,

- 534 Ψιλή λιγνή μου πέρδικα καὶ λιγνοκοκκαλάτη,
 σὲ πρέπει γιὰ νὰ κάθῃσαι σ' ὀλόχρυσο παλάτι,
 535 Φεγγαράκι μου ὠραῖο κι' ἄστρο μου λαμπερό,
 τί μὲ τυραννεῖς τῇ νύχτα καὶ δὲ φέγγεις νὰ διαβῶ;
 536 Φέγγει ὁ ἥλιος τὸ πρωῒ, φέγγεις καὶ σὺ τὸ βράδυ,
 ἡ ὁμορφιά σου διασκορπεῖ τῆς νύχτας τὸ σκοτάδι.
 537 Χίλιες χιλιάδες ἔμορφες τὰ μάτια μου κι' ἂν δγιοῦνε,
 πὸ σένα καὶ καλλίτερη, ἄλλη καμιὰ δὲν εἶναι.
 538 Ὁραῖα καμωμένη μου καὶ νοστιμοπλάσμενη,
 ἡ ὁμορφιά σου ἔγινε στὸν κόσμον ξακουσμένη.
 539 Ὁραῖα ποῦν' τὰ μάτια σου, ἀστέρια ὁμοιάζουν,
 βασίλισσα τῶν κοριτσιῶν πρέπει νὰ σ' ὀνομάζουν.

ΠΑΙΝΙΑ ΤΟΥ ΠΑΛΛΗΚΑΡΙΟΥ

- 540 Ἀγγελοκαμωμένε μου ποῦ περπατεῖς καὶ λάμπεις.
 δὲν τὸλπιζα πουλάκι μου, μεσ' τὴν καρδιά μου νᾶμπεις.
 541 Ἀετέ μου χρυσοπράσινε, μὲ ἀσημένιες πλάτες,
 ὅταν περνᾷς στὴν γειτονιά μοσχοβολοῦν οἱ στράτες.
 542 Διαμάντι σὲ φωνάζουν, διαμάντι δὲ φορεῖς,
 διαμάντι εἶς' ἀτός σου καὶ λαμπυρομαχεῖς.
 543 Εἶσαι ψιλός, εἶσαι λιγνός καὶ λιγνοκοκκαλάτος,
 κι' ἐπάνω στὸ κορμάκι σου ζωγραφιές γιομάτος,
 544 Ἐσένα πρέπ' ἀφέντη μου, χαρτί καὶ καλαμάρι,
 ὦρα καὶ σαμουρόγουνά κι' ὀλόχρυσο ζουνάρι.
 545 Καλῶς ἦλθε πῶλειπε τ' ἀπίδι τὸ δροσᾶτο,
 καὶ δρόσισε τὸν μαχαλὰ τὸν πάνω καὶ τὸν κάτω.
 546 Καλῶς ἦλθε πῶλειπε, τὸ κόκκινό μου μῆλο,
 πῶχει τὸν βασιλὲ γενεῖα καὶ τὸν βεζύρη φίλο.
 547 Κωνσταντινάτε μ' ἀετέ, ποῦ περπατεῖς καὶ λάμπεις,
 ὡς τόσο δὲν τὸ θάρρευα μέσ' τὴν καρδιά μου νᾶμπεις.
 548 Μὴ τὸ πολυπικραίνεσαι, ποῦσαι κοντός στὸ μπῶϊ,
 εἶσαι ἀπὸ καλοῦς γονιούς κι' ἀπὸ μεγάλο σόϊ ¹⁾.
 549 Ὅταν σὲ βλέπω νὰ περνᾷς μὲ τ' ἄλλα παλληκάρια,
 ἐσὺ εἶσαι τὸ γαρύφλω κ' οἱ ἄλλοι τὰ κλωνάρια.
 550 Παλληκαράκι ἔμορφο μὲ τὴν μαβιά σου φούντα ²⁾,
 ἦρτε καιρὸς ν' ἀρραβωνιαστῆς, μόν' τὰ φλουριά σου ποῦντα ;

1) Α. Τ. Γένος.—2) Τοῦ φεσιουῦ.

- 551 Πουλί μου, μὴ πικραίνεται πιῶν κοντὸς στὸ μπῶϊ,
κοντὸς εἶναι κι' βασιλικὸς τὸν ἀγχοῦνε ὅλοι.
552 Πῶς πρέπει τ' ἄσπρο τ' ἄλογο μέσα στὰ χορτάρια.
ἔτσι πρέπει κ' ἡ ἀγάπη μου μέσα στὰ παλληκάρια.
553 Σὰν μπέης, μπέης ἔρχεσαι, σὰν ρήγας κατεβαίνεις,
σὰν φουντωτὸς βασιλικὸς μέσ' τὴν αὐλή μας μπαίνεις.
554 Σὰν μπέης, μπέης ἔρχεσαι, καὶ σὰν πασᾶς πηγαίνεις,
καὶ σὰν καλὸς μοναχογιὸς τὴν σκάλα ἀνεβαίνεις,
555 Σὰν μπέης πάνω στ' ἄλογο, σὰν τσελεμπῆς στὴ σέλα,
σὰν κόκκινη γκρουφαλιά παίζεις μὲ τὸν ἀέρα.
556 Τὸ ἰδικό μου τὸ πουλί εἶναι μικρὸ στὸ μπῶϊ,
εἶναι καλοῦ γονιοῦ παιδί τὸ ἀγαποῦνε ὅλοι.
557 Ψιλὲ λιγνὲ λεβέντη μου, λεβέντη χαζναντάρη¹⁾,
ἢ μία ἢ τσέπη σου φλουρί, ἢ ἄλλη μαργαριτάρη.

ΒΑΣΑΝΑ ΚΑΙ ΚΑΪΜΟΙ

- 558 'Αγάπη δὲν εἶναι νερό, τὴν δίψα γιὰ νὰ σβύνη,
εἶναι φωτιά μεσ' τὴν καρδιά κι' ἀνάβει σὰν καμίνι.
559 'Αγάπη καὶ πολὺ σεβντά¹⁾ ποῦ εἶχαμε τὰ δυὸ μας,
ὅποιος μᾶς ἐξεχώρισε νὰ λάβῃ τὸν καῦμό μας.
560 'Αγάπη εἶχα κ' ἔχασα ἀπ' τὴν ἀμέλειά μου,
τώρα τὴν βλέπω σ' ἄλλον καὶ καίετ' ἡ καρδιά μου.
561 'Αγαπημένο μου πουλί κι' ὠραῖο ἀηδονάκι,
κατήντησες νὰ μὲ κερνάς ἀντὶ νερό φαρμάκι.
562 'Αγαπημένο μου πουλί, κακία μὴ μὲ πιάνεις,
ἔχω στενάχωρη καρδιά, πεθαίνω καὶ μὲ χάνεις.
563 'Αγάπησα καὶ γὼ ὁ φτωχὸς ἓνα κομμάτι χιόνι,
καὶ κείνο τὸ ζουλέψανε οἱ ἄπονοι γειτόνοι.
564 'Αγάπησα νᾶχω ζωὴ, μὰ γὼ ἔχω πάντα λύπη,
ὁ νοῦς ἀπ' τὸ κεφάλι μου, μέρα καὶ νύχτα λείπει.
565 'Αγάπησα νᾶχω ζωὴ, μὰ γὼ ζωὴ δὲν ἔχω,
σὰν κλῆμα μὲ κλαδεύουν καὶ κλαδεμὸ δὲν ἔχω.
566 'Αγάπησα, τί ἀπόχτησα; τῆς γῆς τὴν ὄψη πήρα,
τοῦ κόσμου τὴν καταλαλιά, καὶ προκοπὴ δὲν ἦρα.
567 'Αηδόνι τοῦ περιβολιοῦ, μὴ κελαῖδεῖς κοντά μου,
γιατὶ τὰ κελαδίσματα σ' ἔκαψαν τὴν καρδιά μου.

1) Α. Τ. Ταμίας —2) Α, Τ. "Ερωτα.

- 568 "Αἰ-Γιώργη καβαλάρη,
βάσανα πῶχ' ἢ ἀγάπη.
- 569 "Αἰ-Γιώργη κι' αἰ-Λιά με ἑκατὸ καντήλια,
φέρει τὴν ἀγάπη μου νὰ σοῦ τὰ κάμω χίλια.
- 570 "Αἶντε νὰ πῆς τῆς μάννας σου μὴ κάνει καὶ ἄλλη γέννα,
μὴ κάψει καὶ ἀλλουνοῦ καρδιά πῶς ἔκαψε καὶ μένα.
- 571 "Αλλοίμονο φωτιά ἔφαγα καὶ κάρβουνο κατὰπια,
δὲν μοῦ τὴν σβύναν τὴ φωτιά ὅσα νερά καὶ ἂν τᾶπια.
- 572 "Ανάθεμα τὴν τύχη μου ποῦ μ' ἔρριχνε στὰ πάθη,
κι' ἀπὸ μικρὴ μπερδεύθηκα στὴν ἰδική σ' ἀγάπη.
- 573 "Ανάμεσα σὲ δυὸ βουνὰ δυὸ φίδια σκοτωμένα,
ἔτσι θὰ σκοτωθῶ καὶ γώ, πουλάκι μου γιὰ σένα.
- 574 "Αν ἀρχινίσω καὶ τὰ πῶ τὰ πάθη μου τραγούδια,
ἢ μαύρη γῆς θὰ ξεραθῇ καὶ δὲ θὰ βγάλ' λουλούδια.
- 575 "Αν ἀρχινίσω καὶ τὰ πῶ τὰ πάθη μου τραγούδια,
ἢ μαύρη γῆς μαραίνεται, δὲ βγάζει πιὰ λουλούδια.
- 576 "Αν ἀρχινίσω καὶ τὰ πῶ τὰ παρὰπονέματά μου.
ἢ γῆς θὲ νὰ χορτάσ' νερό ἀπὸ τὰ δάκρυά μου.
- 577 "Αναστενάζω βγαίν' ἀχνὸς καὶ μέσα καίει λαύρα
καὶ ποιὸς θὰ σβύσει τὴ φωτιά πῶχ' στὰ φυλλοκάρδια;
- 578 "Αναστενάζω δὲ μ' ἀκοῦς, κλαίγω δὲ μὲ λυπᾶσαι,
δὲν εἶσαι μάννας γέννημα, οὔτε Θεὸ φοβάσαι.
- 579 "Αναστενάξα καὶ εἶπα,
ἄχ πουλί μου, κι' ἂν σὲ εἶχα.
- 580 "Αν δὲ μὲ θέλεις νὰ περνῶ, τί μ' ἐρωτεῖς ποῦ πάγω;
πάγω στὸν θάνατο νερό, νὰ πιῶ καὶ νὰ πεθάνω.
- 581 "Αν δὲν μὲ θέλεις νὰ περνῶ, βάλε νὰ μὲ σκοτώσουν,
βάλε τὰ φίδια νὰ μὲ φᾶν' καὶ νὰ μὲ θανατώσουν.
- 582 "Αν δὲ φοβάσαι τὸν Θεό, τὰ νιατὰ μου λυπήσου,
νὰ μὴ μ' ἀφίσης νὰ χαθῶ καὶ κολασθεῖ ἡ ψυχὴ σου.
- 583 "Αν ἤξευρα τὴν τύχη μου, πῶς θὲ νὰ καταντήσω,
δὲν θ' ἄνοιγα τὸ στόμα μου, ἄνθρωπο νὰ μιλήσω.
- 584 "Αν ἦτανε νὰ μ' ἀρνηστῆς, τί ἦταν νὰ μ' ἀγαπήσης;
πρῶτα νὰ ἀνάψης τὴν φωτιά, κατόπ' νὰ τὴν ἐσβύσης;
- 585 "Αν ἴσως καὶ μὲ ἀρνηθεῖς δὲν θὰ τὸ ὑποφέρω,
στὰ σκοτεινὰ θὰ κάθουμαι καὶ μόνος μου θὰ κλαίγω.
- 586 "Αν κάνω ἄχ, κάνει σεισμό καὶ βᾶχ χαλνὰ ἢ πλάση,
ἀναστενάζω καίονται ὄρη, βουνὰ καὶ δάση.
- 587 "Αν λάχει καὶ μὲ ἀρνηθῆς πάρε καὶ τὸ μαχαῖρι.
καὶ βάρα με ἀλύπητα μέσ' τῆς καρδιάς τὰ μέρη.

- 588 "Αν μ' ἀγαπᾷς πουλάκι μου, κάνε τὰ γρήγορά σου
καὶ σ' ἄλλα χέρια θὰ μὲ δεῖς νὰ καίγεται ἡ καρδιά σου.
- 589 "Αν μ' ἔδοσες τὴ μαχαιριά, δός' μου καὶ τὸ βοτάνι,
δός' μου καὶ τὸ χεῖλάκι σου, νὰ τὸ φιλῶ νὰ γιάνη.
- 590 "Ανοιξε χεῖλί μου νὰ πῆς καὶ νὰ τραγουδίσης,
τὴν πικραμένη μου καρδιά, νὰ τὴν παρηγορήσης.
- 591 "Αν σ' ἀγαπῶ, χάνω ζωή, νὰ σ' ἀρνηθῶ λυποῦμαι,
νὰ σ' ἀπολαύσω δὲν μπορῶ καὶ κατατυραννιοῦμαι.
- 592 "Αντάριασαν τὰ μάτια μου τοὺς δρόμους νὰ κυττάζω,
καὶ τοὺς διαβάτας νὰ ρωτῶ νὰ βαρυναστενάζω.
- 593 "Αντίκριμ' ἦλθες κ' ἔκατσες σὰν ἥλιος σὰν φεγγάρι
καὶ ρούφηξες τὸ αἷμά μου σὰν τὸ στεγνὸ σφουγκάρι.
- 594 "Απεθαμμένοι καὶ νεκροὶ ἐβγῆτε ἀπ' τὸν "Αἶδη,
νὰ δῆτε καὶ νὰ κλάψετε τὸ ἐδικό μου χάλι.
- 595 "Απελπισμένος βρίσκομαι σὲ μιὰ φωτιά μεγάλη,
πάρτε νερὸ καὶ σβύστε τη, νὰ μὴν καοῦνε κι' ἄλλοι.
- 596 "Απελπισμένος βρίσκομαι σὲ κύματα ἀφρισμένα,
κι' ἂν δὲν ἀλλάξουν οἱ καιροὶ ἀλλοίμονον σὲ μένα.
- 597 "Απελπισμένος βρίσκομαι σὲ κύματα μεγάλα.
κι' ἂν πάγει ἔτσι ὁ καιρὸς ἀλλοίμονο σὲ μένα.
- 598 "Απὸ σκιά γεννήθηκα, φωτιά μὲ τριγυρίζει,
καὶ νὰ μὲ κάψει δὲν μπορεῖ μόνο μὲ φοβερίζει.
- 599 "Απὸ τὴν πόρτα σου περνῶ, βάλε, νὰ μὲ σκοτώσουν,
βάλε τὰ φίδια νὰ μὲ φᾶν, γιὰ νὰ μὲ θανατώσουν.
- 600 "Απόψε σ' ὀνειρεύτηκα στὴν ἀργυρῇ μου στρώση,
ἡ νύκτα χρόνος ἔγινε ὅσο νὰ ξημερώση.
- 601 "Απόψε τὰ μεσάνυχτα σηκώθηκα νὰ γράψω,
καὶ κόντηλιὰ δὲν ἔσυρα χωρὶς ν' ἀναστενάξω.
- 602 "Απόψε θεὲ νὰ κρεμασθῶ στῆς λεμονιάς τὸν κλῶνο,
νὰ δγῆτε νὰ πιστέψετε πῶχ' ἡ καρδιά μου πόνο.
- 603 "Αρχίνισε γλωσσίσσα μου, πικρὰ φαρμακωμένη,
νὰ πῆς παραπονέματα, σὰν πού 'σαν μαθημένη.
- 604 "Ας ἦταν τρόπος καὶ τσαρές, τὰ λόγια νὰ πετοῦνε,
νὰ πᾶνε στὸ πουλάκι μου νὰ τὸ παρηγοροῦνε.
- 605 "Ας εἶχα φίλο καρδιακὸ νὰ πῶ τὰ μυστικά μου,
νὰ μὴ τὰ συλλογίζομαι καὶ καίγεται ἡ καρδιά μου.
- 606 "Ασπρο σταφύλι ροζακὶ γεμάτο μὲ γλυκάδα,
φαρμάκι πού μὲ πότισες αὐτὴν τὴν ἐβδομάδα.
- 607 "Αστρο μὲ ἄστρο περπατεῖ κι' ἡ Πούλια μὲ τὴ Δόξα'),
καντήλα τοῦ πατριαρχεῖο, δὲν ἔφεξεν ἀπόψα.

1) Τὸ οὐράνιον τόξον.

- 608 Αὐτὰ τὰ μαῦρα μάτια ποὺ μὲ κοιτάζουνε,
χαμήλωσέ τα φῶς σου, γιατί μὲ σφάζουνε.
- 609 Αὐτὸ τὸ ἄχ δὲν εἶν' φωτιά νὰ πιῶ νερὸ νὰ σβύση,
μόν' εἶν' ἀγάπη στὴν καρδιά καὶ θά μὲ ἀφανίση.
- 610 Αὐτὸ τὸ ἄχ δὲν εἶν' φωτιά νὰ πιῶ νερὸ νὰ σβύση,
μόν' εἶν' πληγὴ ἀγιάτρευτη καὶ θά μὲ καταλύσει.
- 611 Αὐτὸ τὸ ἄχ δὲν τῶλπιζα ποτὲ νὰ τὸ φωνάξω
καὶ τώρα δὲν περνᾷ στιγμὴ νὰ μὴν ἀναστενάξω.
- 612 Αὐτὸ τὸ ἄχ καὶ αὐτὸ τὸ βάχ, θὲ νὰ μὲ φέρουν κι' ἄλλα,
θὲ νὰ μὲ φέρουν σὲ καῦμούς καὶ βάσανα μεγάλα.
- 613 Αὐτὸ τὸ ἄχ, ὅταν τὸ πῶ, τὰ σπλάχνα μου πονοῦνε,
κάνα ¹⁾ πρῶτὴ στὴν κλίνη μου νεκρὸ θὲ νὰ μὲ βροῦνε.
- 614 Αὐτὸ τὸ ἄχ, ὅταν τὸ πῶ, τότε ἡ ψυχὴ μου βγαίνει,
ἂν μ' ἀγαπᾷς πουλάκι μου κανεὶς τσαρὲς νὰ γίνη.
- 615 Αὐτὸ τὸ ἄχ, ὅταν τὸ πῶ, ἡ γλῶσσα μου ματώνει,
τ' ἀχειλὶ μου μαραίνεται καὶ ἡ καρδιά μου λυώνει.
- 616 Αὐτὸ τὸ ἄχ, ὅταν τὸ πῶ, ἡ θάλασσα στερεύει
καὶ τὰ βουνὰ ραγίζονται κι' ὁ ἥλιος βασιλεύει.
- 617 Αὐτὸ τὸ ἄχ, ὅταν τὸ πῶ τρεῖς ποταμοὶ κουνιοῦνται,
τὰ δένδρα ξεριζώνονται καὶ τὰ βουνὰ χαλνιοῦνται.
- 618 Ἀφῖστε με νὰ καῶ, κανεὶς νὰ μὴ μὲ σβύση,
γιατί περνῶ μὲ βάσανα τὴν τωρινή μου ζήση.
- 619 Ἀφ' ὅτου ἐγεννήθηκα φωτιά μὲ τρωγυρίζει,
καὶ νὰ μὲ κάψῃ δὲν ὑπερεῖ, κι' ὄλο μὲ βασανίζει.
- 620 Ἀχ ἔρωτα, ψυχίτσα μου, ἄχ ἔρωτα καρδιά μου,
ποιὰ μάτια ποὺ σὲ βλέπουνε καὶ λείπουν τὰ δικά μου;
- 621 Ἀχ καὶ βάχ μέρα καὶ νύχτα ἐφθειρα τὰ νιάτα μου,
ἐφθειρα καὶ τὴν καρδιά μου γιὰ τὰ σένα μάτια μου.
- 622 Ἀχ ἔλα φῶς μου νὰ ἰδῇς ὁποῦ γιὰ σένα κλαίγω
καὶ τῆς καρδιάς μου τὰ δεινὰ σὲ ἄλλονα δὲ λέγω.
- 623 Ἀχ οὐρανὲ ποὺ 'σαι ψηλά, κατέβα κάνε κρίση,
ἀγάπη τόσωνε ἐτῶν γυρεύει νὰ μ' ἀφίση.
- 624 Ἀχ οὐρανὲ καὶ θάλασσα, δέντρα, βουνὰ καὶ δάση,
ἕνα πουλάκι βάλθηκε ἐμένα νὰ χτικιάση.
- 625 Βαρέθηκα πλέον νὰ ζῶ, δὲν θέλω τὴ ζωὴ μου,
νὰ παύσουνε οἱ πόνοι μου καὶ ἀναστεναγμοὶ μου,
- 626 Βαρέθηκα τὰ νιάτα μου, δὲ θέλω τὴ ζωὴ μου,
τὸν ἄγγελό μου καρτερῶ νὰ πάρῃ τὴ ψυχὴ μου.

1) Ἐνα.

- 627 Βαρέθηκα τὰ μάτια μου, θέλω νὰ τὰ πουλήσω,
μὰ νὰ 'ναι ἕνας μερακλὴς νὰ μὴ τὰ χαρμίσω¹⁾).
- 628 Βάσανα καὶ ἀναστενυχμοὶ δὲν ἤξερα πὺ πρῶτα,
νὰ βάλω στὴν καρδίτσα μου μιὰ ἀσημένια πόρτα.
- 629 Βάσανα πίκρες καὶ καῦμοι τυραννισμοὶ καὶ πόνοι
ἐγένηκαν στὸ στήθος μου, παντοτεινοὶ γειτόνοι.
- 630 Βασανισμένο μου κορμί, τυραννισμένο σῶμα,
καλλίτερα νᾶσαν στὴ γῆ, παρὰ πού ζεῖς ἀκόμα.
- 631 Βασιλικὸς μ' ἐμύρισε, ἡ ἀγάπη μου πηγαίνει,
ἀφῖστε με νὰ τὴν ἰδῶ, γιὰτ' ἡ ψυχὴ μου βγαίνει.
- 632 Βάστα κόρη μ', βάστα τα, τῆς γειτονιάς τὰ λόγια,
πὼς τὰ βαστᾶνε τὰ βουνά, τοὺς πάγους καὶ τὰ χιόνια.
- 633 Βλέπεις αὐτὰ τὰ σύννεφα πού ἔρχονται θολωμένα;
εἶναι δικὰ μου βάσανα πού τᾶχω περασμένα.
- 634 Βοήθησέ με τύχη μου, πρόφθασε ριζικό μου,
νὰ μὴ τὸ πάρουνε ἄλλοι τὸ ταῖρι τὸ δικό μου.
- 635 Βουνά μὴν πρασινίζετε καὶ δέντρα μὴν ἀνθῆτε,
μαράθηκε ἡ ἀγάπη μου καὶ σεῖς νὰ μαραθῆτε.
- 636 Βουνά παραμερίστε πού θέλω νὰ περάσω,
γιὰτ' ἔχω φλόγα στὴν καρδιά, φοβοῦμαι μὴ σὰς κάψω.
- 637 Βουνά ἀγκάθια καὶ τσαλιὰ ἀνοῖξτε νὰ περάσω,
μὴ τύχει καὶ κορώσετε δταν ἀναστενάξω.
- 638 Βραδυάζ' ἡ μέρα χαίρουμαι καὶ ξημερώνει κλαίω,
χύνουντ' τὰ μάτια μ' ποταμό, μέσα νὰ πέσω πλέχω.
- 639 Βραδυάζει ξημερώνει κρίμα στὰ νιᾶτα μου,
μέρα καὶ νύχτα κλαῖνε τὰ μαῦρα μάτια μου.
- 640 Βρεμμένος ἀπ' τὰ δάκρυα εἶμαι, μὰ δὲ μὲ νοιάζει.
μόνο μὲ νοιάζει ὁ καῦμός στὰ σωθικά μ' πού βράζει,
- 641 Γειτόνισσα δαιμόνισσα σπου μὲ δαιμονίζεις,
καὶ δὲ μ' ἀφίνεις νὰ χαρῶ μόνο μὲ βασανίζεις.
- 642 Γιὰ δγῆς δυὸ φίδια πᾶρχονται ἀπ' τὸ βουνὸ 'δρωμένα,
ὄλον τὸν κόσμον φάγανε, τώρα θὰ φᾶν καὶ 'μένα.
- 643 Γιὰ δγῆς φωτιά πού μ' ἄναψες, κάτσε καὶ συλλογίσου
κι' ἂν δὲ φοβᾶσαι τὸν Θεὸ τὰ νιᾶτα μου λυπήσου.
- 644 Γιὰ δγέστε τὸν κακὸ καιρό, πού θέλει νὰ χιονίση;
καὶ μένα ἀπ' τὸ πουλάκι μου θέλει νὰ μὲ χωρίση.
- 645 Γιὰ ἔβγα ἥλιε γιὰ θὰ βγῶ, γιὰ λάμψε γιὰ θὰ λάμψω,
ἀστροπελέκι καὶ φωτιά θὰ ρίξω νὰ σὲ κάψω.

1) Λ. Τ. Δόσω ἄσκοπα.

- 646 Γαρούφλω¹⁾ κι' ἂν καταπιῶ, κανέλλα κι' ἂν μασήσω,
 ὄλα πικρὰ μὲ φάνηκαν ὅσο νὰ σ' ἀγαπήσω.
- 647 Γεινόνισσα μαργιόλισσα, πολὺ διαβωλεμένη,
 τὸν ἄνθρωπο μέσ' τῇ φωτιά, ἄδικα τὸν καίγεις.
- 648 Γιὰ νὰ σωθῶ ἀπ' τὸν θάνατο πρέπει νὰ μ' ἀγαπήσης,
 πρέπει νὰ ἔρθης μὲ τὰ μένα, τὴν φλόγα μου νὰ σβύσης.
- 649 Γιὰ νὰ σὲ πάρω δὲν μπορῶ, νὰ σ' ἀρνησθῶ λυποῦμαι,
 ἀγάπα με νὰ σ' ἀγαπῶ ὅσο νὰ βρεθοῦμε.
- 650 Γιὰ σένα πίσ' ἀπ' τὸ βουνὸ τὸ φεγγαράκι βγαίνει,
 γιὰ σένα κλαίγω καὶ θρηνῶ μικρὴ μου χαϊδεμένη.
- 651 Γιὰ σένα ἔχω βάσανα γιὰ σένα ἔχω πόνους,
 γιὰ σένα πάσχω καὶ θρηνῶ πουλί μου δύο χρόνους.
- 652 Γιὰ σένα ἄχ με εἶπανε, γιὰ σένα νυχτοπάτη,
 γιὰ σένα μὲ βάρεσανε μιὰ μαχαιριά στὴν πλάτη.
- 653 Γιὰ σένα μαυρομάτη μου, γιὰ σένα μερακλή μου,
 γιὰ σένα τὴν ἐχάρησα στὸ Χάρο τὴ ζωὴ μου.
- 654 Γιὰ σένα, τὸ πουλί μου, κόντεψα νὰ χαθῶ,
 κι' αὐτὸν τὸν ψευτοκόσμῳ νὰ τὸν ἐστερηθῶ.
- 655 Γιὰ τὸ Θεό, ἀγάπα με, κάν το γιὰ τὴ ψυχὴ σου,
 καὶ μὴ τὸ λές τὴ μάνα σου, οὔτε στοὺς συγγενεῖς σου.
- 656 Γράψε γραφὴ καὶ στείλε με καὶ τὴν ὑγεία μου ρώτα,
 καθὼς καὶ χωρισθήκαμε δὲν εἶμαι σὰν καὶ πρῶτα.
- 657 Γυρίζω δῶ, γυρίζω κεῖ, ἴσως καὶ σ' ἀπαντήσω,
 τὰ πάθη μου νὰ σὲ εἰπῶ, τὴν φλόγα μου νὰ σβύσω.
- 658 Γύρισε δὲ τὸν οὐρανὸ, γύρισε δὲ καὶ μένα
 κι' ἂν ἔχεις πίστη πίστεψε πὼς χάνομαι γιὰ σένα.
- 659 Ὕρσε καὶ δὲ τὸν οὐρανὸ καὶ τὸν Θεὸ φοβήσου
 καὶ δὲς πὼς μὲ κατήντησε ἡ ἀγάπη ἡ δική σου.
- 660 Γὼ ἔχω μέσα στὴν καρδιά πόρτες καὶ παραθύρια
 καὶ μαγειριὸ στὰ σωθικά π' ἀνάβει δίχως ξύλα.
- 661 Γὼ ἔλεγα νὰ σ' ἀγαπῶ ὅταν δουλειὰ δὲν ἔχω,
 καὶ τώρα ποὺ σ' ἀγάπησα παρηγοριά δὲν ἔχω.
- 662 Δὲ μὲ λυπᾶσαι; δὲ μὲ κλαίς; δὲ βλέπεις; δὲ πιστεύεις;
 πὼς ἔλυωσα σὰν τὸ κερί κι' ἀκόμα μὲ παιδεύεις;
- 663 Δὲ μὲ λυπᾶσ' ἀλύπητη, δὲ μὲ πονεῖς καμπόσο,
 σκλάβος νᾶμνα στὴ πόρτα σου δὲ θὰ μὲ τυραννοῦσες τόσο.

1) Μοσχοκάρφι.

- 664 Δὲν εἶμαι πεῦκο νὰ κοπῶ, πλατάνι νὰ ραγίσω,
δὲν εἶμαι τόσο ἄσπλαχνη γιὰ νὰ σὲ λησμονήσω.
- 665 Δὲν εἴπορῶ τὰ μάτια μου ψηλὰ νὰ τὰ σηκώσω.
καὶ τὴν καρδιά μ' δὲν εἴπορῶ παρηγοριά νὰ δόσω.
- 666 Δὲν εἴπορῶ τὰ μάτια μου ψηλὰ νὰ τὰ σηκώσω.
τῆς καυμένης μου καρδιᾶς παρηγοριά νὰ δόσω,
- 667 Δὲν εἴπορῶ τὰ πάθη μου τίς πέτρες νὰ τὰ λέγω,
ἢ πέτρα νὰ μὴ μὲ μιλᾷ, νὰ κάθουμαι νὰ κλαίγω.
- 668 Δὲν εἶναι κρίμα κι' ἄδικο, δὲν εἶναι κι' ἁμαρτία,
νὰ τὴν περνῶ τὴ νιότη μου μὲ τὴν ἀπελπισία;
- 669 Δὲν εἶναι κρίμα τὸ κορμὶ νὰ τὸ νικοῦν τὰ πάθη,
νὰ τὸ ξυπνοῦν οἱ λογισμοὶ τὴ νύχτα στὸ κρεβάτι;
- 670 Δὲν σὲ φοβοῦμαι τύχη μου, καὶ ὅτι θέλεις κάμε,
ἂν ἔχεις κι' ἄλλα βάσανα, στὴν κεφαλὴ μου βάλε.
- 671 Δὲν τὸλπιζα στὸν οὐρανό, στὴ γῇ νὰ ἀτάξῃ αἷμα,
δὲν τὸλπιζα ἀπ' τὰ χεῖλη σου νὰ πῇς κακὸ γιὰ μένα.
- 672 Δὲν τῶξευρα, δὲν τῶλεγα πὼς ἦσο, οὐ αἰτία
κ' ἔβαλες τὸ κορμάκι μου σὲ τέτοια τυραννία.
- 673 Δέντρα παραμερίσατε, φίλοι μου, τραβηχθεῖτε,
φωτιά' χω μέσα στὴν καρδιά, μὴ τύχει καὶ καῖτε.
- 674 Δέντρα μὴ πρασινίζετε, πουλιά μὴ κελαῖδητε
μ' ἀρνήθηκ' ἡ ἀγάπη μου καὶ σεῖς νὰ λυπηθεῖτε,
- 675 Δέντρο τῆς παραποταμιᾶς, χαμήλωσε τίς κλώνοι,
νὰ μὲ τοὺς πάρος τοὺς καῦμοὺς καὶ τίς περίσσοι πόνοι,
- 676 Δεξι μου χέρι ἄρχισε καὶ γράψ' τὰ βάσανα μου,
μὲ ἄλλον στεφανώνετε ἢ ἀγαπητικιά μου.
- 677 Δὸς μοῦ τὸ δηλητήριο νὰ πιῶ νὰ τελειώσω,
μ' ἀρνήθηκες ἀγάπη μου δὲν θέλω νὰ γλυτώσω.
- 678 Δυὸ φίδια καὶ δυὸ μπουτζκαλές ¹⁾ μὲ μπερδεψαν τὸ δρόμο,
δὲ θὰ μ' ἀφίσουν νὰ χαρῶ τὸν φετεινὸ τὸν χρόνο.
- 679 Ἐγὼ ἂν πεθάνω καὶ ἂν χαθῶ, κόσμος δὲ λιγοστεύει,
μὰ κρίμα στὸ πουλάκι μου, ἐκεῖνο τί θὰ γένει.
- 680 Ἐγὼ θελᾷ νὰ σ' ἀγαπῶ κανεὶς νὰ μὴ τὸ ξεύρη,
τώρα τὸ μάθανε δικοί, τὸ μαρτυροῦν καὶ ξένοι.
- 681 Ἐγὼ λεγα τῆς Μοίρας μου ψηλὰ νὰ μ' ἀνεβάσῃ,
καὶ κείνη ξύλα μ' ἄναψε, φωτιά γιὰ νὰ μὲ κάψῃ.
- 682 Ἐγὼ 'μαι κεῖνο τὸ πουλὶ ὅπου τὸ λὲν κανάρι,
ποῦν' τὰ φτερά του κίτρινα καὶ ἡ καρδιά του μαύρη.
- 683 Ἐγὼ 'μαι κεῖνο τὸ πουλὶ τὸ παραπονεμένο,
ὅπου θολώνει τὸ νερὸ καὶ πίνει τὸ καῦμένο.

1) Νυφίτσες.

- 684 Ἐγὼ νὰ εἶχα τέτοιο νοῦ, νὰ εἶχα τέτοια γνώση,
δὲν ὄφινά στοὶ στηθός μου ἔρωτας νὰ φυτρώσῃ.
- 685 Ἐγὼ πεθαίνω ἀγάπῃ μου, στὸν Ἄδῃ κατεβαίνω,
στοὺ φοβερό κριτήριο, ἐκεῖ σὲ περιμένω.
- 686 Εἶμαι ἔμπρὸς στὸν θάνατο καὶ στὴν παραφροσύνη
καὶ τὴν ζωὴ αἰσθάνουμαι, σιγὰ, σιγὰ νὰ σβύνη.
- 687 Εἶναι γραπτὸ τῆς τύχης μου κι' αὐτὸ νὰ τὸ περάσω,
νὰ μπερδεύω στὰ βάσανα, στὰ πάθη νὰ γεράσω.
- 688 Εἰς τ' οὐρανοῦ τὸ ψῆλωμα, στῆς θάλασσας τὸ βάθος,
στῆς γῆς τὰ θεμελιώματα ἔχ' ἡ καρδιά μου πάθος,
- 689 Εἶχα καὶ πρῶτα ἔρωτα, μὰ δὲν ἦτανε σὰν τώρα,
τώρα εἶμαι στὸν κίνδυνο καὶ τοῦ θανάτ' τὴν ὥρα.
- 690 Εἶχα καρδιά σὰν τὸν μπαξέ, λουλούδια φορτωμένη
κι' ἀφ' ὅτ' ἀγάπησα ἐσέ, ξεράθηκε ἡ καύμενη,
- 691 Εἶχα πληγὲς καὶ γιάνανε, τώρα μὲ ἦλθαν κι' ἄλλες,
πὸ κεῖνες περισσότερὲς κι' ὅκόμα πὺο μεγάλες.
- 692 Ἐκατὸ φορές τὸ εἶπα νὰ μὴν εἶχα γεννηθῇ,
καὶ στὴ δική σ' ἀγάπῃ νὰ μὴν εἶχα μπερδευθῇ.
- 693 Ἔλα, ἔλα σὰν σὲ λέγω,
μὴ μὲ τυραννεῖς καὶ κλαίγω.
- 694 Ἔλα νὰ μοιρασθοῦμε τὰ δικά μου βάσανα,
ἂν δὲν ἦσουν σὺ αἰτία, ἐγὼ δὲν τὰ πάθαινα.
- 695 Ἐλπίδα ἔχω φῶς μου, πῶς θὰ σὲ ξαναῖδῶ,
κοντὰ σου νὰ καθήσω, τοὺς πόνους μου νὰ πῶ.
- 696 Ἐλπίδα καὶ παρηγοριά δὲν ἔμεινε σ' ἐμένα,
βλέποντας πουλάκι μου πῶς δὲν εἶσαι γιὰ μένα.
- 697 Ἐλπίδα ἔχω φῶς μου, πάλι νὰ σὲ ξαναῖδῶ,
κοντὰ σου νὰ καθήσω τοὺς πόνους νὰ σὲ πῶ.
- 698 Ἐμάυρισεν ἡ καρδοῦλά μου, σὰν τοῦ ψωμῖ τὴν πάννα,
ποῦ σ' εἶδα καὶ κουβέντιαζες μὲ τὸν ἐχθρό μ' ἀντάμα.
- 699 Ἐμένα κι' ἂν μὲ κάνουνε τὸν Ἄδῃ περιβόλι,
καὶ τοὺς νεκροὺς χρυσὰ πουλιά, δὲ μὲ περνοῦν οἱ πόνοι.
- 700 Ἐμένανε τὰ πάθη μου, κανεῖς νὰ μὴν τὰ πάθῃ,
μήτε καίκι τοῦ γιαλοῦ, μήτε πουλί στὰ δάση.
- 701 Ἐξ γιατροὶ μὲ βλέπανε, οἱ τρεῖς μὲ πέρναν αἶμα.
καὶ οἱ ἄλλοι τρεῖς μὲ λέγανε κρῖμα νιέ μ' σὲ σένα.
- 702 Ἐρωτα πρωτομάστορη παράγγελε τὴν κόρη,
ὅταν περνῶ νὰ μὴ λαλῇ, γιατί μὲ θανατώνει.
- 703 Ἐρωτα δὲ σὲ ζήτησα κορώνα νὰ μὲ βάλῃς,
τὰ πάθη ποῦ μὲ ἔβαλες, πάσχισε νὰ μὲ βγάλῃς.

- 704 "Ερωτα δὲ σὲ ζήτησα κορώνα νὰ μὲ βάλης,
ἀπ' τοὺς καῦμούς ποὺ μ' ἔρριξες κύττα νὰ μὲ ἐβγάλης.
- 705 "Ερωτα δὲ σ' ἐζήτησα κορώνα νὰ μὲ βάλης,
στά πάθη ποὺ μὲ ἔβαλες πᾶσχισε νὰ μὲ βγάλης.
- 706 "Ερωτα ἐπίβουλε, ἐπίβουλε καὶ πλάνε,
ἔβγα ἀπ' τὸ στήθός μου καὶ σ' ἄλλο μέρος πᾶνε.
- 707 "Ερωτα λυπήσου με τὰ δάκρυα ποὺ χύνω,
ποὺ εἶναι περισσότερα ἀπ' τὸ νερὸ ποὺ πίνω.
- 708 "Ερωτα μ' πάψε τὴν ὀργή κ' ἔλα στὸν ἑαυτὸ σου,
ἐγὼ πεθαίνω ἄδικα, τὸ ξέρεις κι' ἀπατό σου.
- 709 "Ερωτα μ', πονηρὸ πουλί, γιατί νὰ μὲ γελάσης;
καὶ πῆρες τὴν καρδίτσα μου νὰ μὲ τὴν ἐμαρᾶνης.
- 710 "Ερωτα, μὴ μὲ τυραννεῖς καὶ φθάνει πιά ὥς τώρα,
ἄφσε καὶ μένα νὰ χαρῶ τὸν κόσμον μίαν ὥρα.
- 711 "Ερωτα, κάκιστο παιδί, διάβολε καὶ πλάνε,
κυττᾶς πῶς μὲ κατάντησες; τὰ ντέρτια θὰ μὲ φᾶνε.
- 712 "Ερωτα, ποὺ μὲ λαβώσες δὸς με καὶ τὸ βοτάνι,
γιατί δὲν βρίσκω γιατρικὸ στὸν κόσμον νὰ μὲ γιάνη.
- 713 "Ερωτα, ποὺ μὲ λαβώσες, δὸς με καὶ τὸ βοτάνι.
κ' ἔνα βασιλικὸ γιατρό, τὸν πόνο μου νὰ γιάνη.
- 714 "Εσεῖς φίδια κι' ὀχεντρες δὲ νὰ συναχθῆτε,
νὰ φᾶτε τὸ κορμάκι μου νὰ μὴ τὸ λυπηθῆτε.
- 715 "Εσὺ πὸ κεῖ πικραίνεσαι καὶ γὼ πὸ δῶ λυποῦμαι,
πότε θὰ σμίξουμε τὰ δυὸ τὰ πάθη μας νὰ ποῦμε.
- 716 "Ετοῦτα εἶνε βάσανα κι' ὄχι τὰ περασμένα.
π' ἀνοῖξαν τὴν καρδοῦλά μου καὶ στάζει μαῦρο αἷμα.
- 717 "Εταί 'ναι μάτια μ' ἔτσι 'ναι, ὅπ' ἀγαπᾷ καὶ χάσει,
τὸν ἔρχεται νὰ τρελλαθῇ καὶ τὰ βουνὰ νὰ πιάσῃ.
- 718 "Εχασα τὸ μαντηλάκι μου
καῦμὸ πῶχ' τὸ χεῖλάκι μου.
- 719 "Εχω δυὸ λόγια νὰ σὲ πῶ, μὲ χεῖλια μαραμμένα,
πότε θὰ σμίξουμε τὰ δυὸ νὰ σὲ τὰ πῶ ἕνα, ἕνα;
- 720 Ζωὴ νὰ ζήσω στὸ ἐξῆς δὲν πρέπει δι' ἐμένα,
δὲν τὸ γνωρίζεις μάτια μου ποὺ χάνομαι γιὰ σένα;
- 721 Ζωὴ νὰ ζήσω στὸ ἐξῆς εἶναι τῶν ἀδυνάτων,
γιόμισε τὸ κορμάκι μου κ' εἶναι πληγὲς γιομάτο.
- 722 Ζωίτσα μου, ζωὴ ζητῶ, Ζωίτσα μ', θὰ πεθάνω,
λυπήσου με ἀλύπητη, ζωὴ εἶναι αὐτὴ ποὺ χάνω.

- 723 Ἡ ἀγάπη δὲν εἶναι θάλασσα νὰ μπῶ νὰ ταξιδέψω,
εἶναι ἀγκάθια καὶ τσαλιὰ καὶ πῶς θὰ ξεμπερδέψω.
- 724 Ἡ ἀγάπ' εἶναι γλυκειά, γλυκειά 'ναι σὰν τὸ μέλι
καὶ μέσα ἡ καρδοῦλά μου καίει σὰν τὸ πιπέρι.
- 725 Ἡ θάλασσα φαρδεῖα πλατειά, μέσα ἔχ' καμάρες,
καὶ γὼ πουλί μου σ' ἀγαπῶ, μὲ φόβους, μὲ τρομάρες.
- 726 Ἦθελα μὲ τὴν τύχη μου μιὰ ὥρα νὰ βρεθοῦμε,
γονατιστοὶ «πρὸς τὸ Θεό, δίκαια νὰ κριθοῦμε.
- 727 Ἦθελα ν' ἀνέβω ἀπάνω στὶς Νοτάδες στὰ βουνά,
γιὰ νὰ πάρ' ὁ νοῦς μ' ἀέρα κ' ἡ καρδιά μ' παρηγοριά.
- 728 Ἦθελα νὰ ἔχω στὴν καρδιά ἓνα παραθυράκι,
γιὰ νὰ τ' ἀνοίγω τὸ πρωί, νὰ βγαίνει τὸ φαρμάκι.
- 729 Ἡ σκλάβες ξεσκλαβώνονται καὶ γίνονται ἄζατι ¹⁾,
μὰ γὼ δὲ θὰ ξεσκλαβωθῶ ἀπ' τὴ δική σ' ἀγάπη.
- 730 Ἡ τύχη μου κ' ἡ γνώση μου, τὰ δυὸ στοιχημάτισαν
καὶ στὴ φωτιά μερίξανε, καὶ νὰ καῶ μ' ἀφήκαν.
- 731 Ἡ τύχη μ' μὲ καταράσθηκε τὸν τάφο μου ν' ἀνοίξω
καὶ ζωντανὸς τὴν κόλαση νὰ τὴν κληρονομήσω.
- 732 Θάλασσα ποὺ ὅλα τὰ νερά καὶ τὰ ποτάμια πίνεις,
πιές με καὶ τὰ δάκρυα πλατύτερη νὰ γίνης.
- 733 Θὰ μάξω ξύλ' ἀπ' τὰ βουνά καὶ φλόγα ἀπ' τὴν καρδιά μου
καὶ δάκρυα ἀπ' τὰ μάτια μου γιὰ νὰ λουσοῦν κυρά μου.
- 734 Θὰ πάγω νὰ εὕρω τοὺς νεκρούς, νὰ γονατίσω μπρὸς τοὺς
κι' ἂν δὲν μὲ γιάνουν τὴν πληγὴ θὰ γίνω σύντροφός τους.
- 735 Θεὲ μεγαλοδύναμε, μεγάλε καὶ μεγάλε,
πάρε με ἀπὸ τὰ βάσανα, τὸ ἔλεος σου κάνε.
- 736 Θεέ μ' ποῦ 'σαι ἀψηλὰ, κατέβα παρακάτω
καὶ πάρε τὸ κορμάκι μου ποῦναι πληγὲς γιομάτο.
- 737 Θέλεις τὸ μάτια μ', θέλεις το, θέλεις το νὰ πεθάνω,
θέλεις το νὰ ψυχομαχῶ στὰ στήθη σου ἐπάνω.
- 738 Θέλουν ν' ἀνθίσουν τὰ βουνά κι' ὁ πάγος δὲν τ' ἀφίνει
πουλί μ' θέλω νὰ σ' ἀρνηθῶ κι' ὁ κόσμος δὲν μ' ἀφίνει.
- 739 Καὶ μὲ τὸν ἀναστεναγμὸ ξυπνῶ τὸ μεσονύχτι,
καὶ μπερδεμένη βρίσκομαι σὰν ψάρι μεσ' τὸ δίκτυ.
- 740 Καὶ τ' ἀστεράκια τούρανοῦ τὰ λαμπροστολισμένα,
κι' αὐτὰ θὰ σὲ μισήσουνε, ἂν ἀρνηστεῖς ἐμένα.
- 741 Καὶ τὸν ἀέρα θὰ τὸ πῶ νὰ μὴ σὲ χαιρετάη
καὶ νὰ σοῦ πῇ πῶς ἓνας νιὸς γιὰ σὲ στὸν Ἀδὴ πᾶει.

1) Λ. Τ. Ἀπελευθερες.

- 742 Κακὴ καρδιά φύγ' ἀπὸ μέ, καὶ ἄμε') κι' ἄλλοῦ καὶ κάτσε
καὶ γὼ δὲ σὲ παντρεύθηκα μὴδὲ νυμφεύθηκά σε.
- 743 Καλῆσπερίζω μία νιά καὶ τ' ὄνομα δὲν λέγω
κι' ἂν σᾶς εἰπῶ τὸ ὄνομα βουρκώνουμαι καὶ κλαίγω.
- 744 Κάλλιο νὰ μὴ γεννιόμουν, κι' ἀγέννητος νὰ μείνω,
παρὰ ποῦ ἐγεννήθηκα κι' ὅλο φαρμάκια πίνω.
- 745 Κάμνω καρδιά γιὰ τοὺς ἐχθροὺς καὶ λέγω δὲ μὲ νοιάζει,
ὅταν σὲ βαροθυμῶ μέσ' ἢ καρδιά μου στάζει.
- 746 Κάνω καρδιά γιὰ τοὺς ἐχθροὺς καὶ λέγω δὲ μὲ νοιάζει,
'πὸ μέσα ἢ καρδίτσα μου σὰν τὸ κερί σταλάζει.
- 747 Κάρβουνα ἔχω στὴν καρδιά κ' ἓνα δεντρί στὴ μέση,
κι' ἀπὸ τὴν λαύρα τὴν πολλή, μαραίνεται νὰ πέση.
- 748 Καρδιά πὼς ἀποφάσιες κι' ἄφησες νὰ ριζώση,
τέτοιο δεντρί στὴ μέση σου ποῦ θὰ σὲ θανατώση;
- 749 Καρδιά μ' ἀπαρηγόρητη παρηγορήσ' ἀτὴ σου.
τὸ πάθανε κι' ἄλλες καρδιές, δὲν εἶσαι μοναχὴ σου.
- 750 Καρδιά μου πὼς τὰ ντάγιαντᾶς¹⁾ ψυχὴ πὼς τὰ πομένεις,
καὶ σὺ κακόμοιρο κορμὶ πόσο θὰ ὑποφέρεις.
- 751 Καρδιά μου, θέλει νὰ σφαγῇ καὶ γὼ τὴν ἐμαλῶνω,
καρδιά μου λάβ' ὑπομονὴ καὶ γὼ βαστῶ τὸν πόνο.
- 752 Καρδιά μου ποιὸς σὲ κλείδωσε μὲ σαράντ' ἀσημοκλείδια,
καὶ δὲν ἀνοίγεις μὲ κλειδιά καὶ ἀγγελικὰ παιχνίδια;
- 753 Καρδιά μου ποιὸς σὲ κλείδωσε καὶ πῆρε τὸ κλειδί σου
καὶ δὲν ἀνοίγεις νὰ μὲ πῆς τὴν παραπόνεση σου;
- 754 Καρδιά μου, ποιὸς σὲ κλείδωσε καὶ τὰ κλειδιά χαθῆκαν,
καὶ στὸ γιαλὸ τὰ ρίξανε καὶ πλιά δὲν εὔρεθῆκαν;
- 755 Καρδιά μου, ποιὸς σὲ κλείδωσε; καὶ τὰ κλειδιά παρμένα,
ὁ νιὸς ποῦ τήνε κλείδωσε, εἶν' μακρυὰ 'πὸ μένα.
- 756 Καρδιά μου, ποιὸς σὲ κλείδωσε καὶ εἶσαι κλειδωμένη,
ἀνοιξε, παῖξε, γέλασε, πὼς ἦσουν μαθημένη.
- 757 Καρδιά μου, γίνε σίδερο, καρδιά μου γίνου ἀμόνι,
νὰ σὲ βαροῦν ἀλύπητα τὰ βάσανα κι' οἱ πόνοι.
- 758 Κατὰ μεσῆς τῆς θάλασσας ἔχει ἓνα πηγαδάκι,
καὶ πλένουνε τίς καρδιές καὶ φεύγει τὸ φαρμάκι.
- 759 Κατέβα κρίνε, κρίνε με, γιὰ θὰ κριθῶ ἀτός μου
θὰ βγάλω τὸ μαχαίρι μου, νὰ βαρεθῶ ἀτός μου.

1) Πᾶνε.—2) Λ. Τ. *Υποφέρεις.

- 760 Κεῖνος ποῦ λέγει δὲ σ' ἀγαπῶ, κεῖνος εἶν' ὀχτρός μου,
 μὲ τὸ μαχαῖρι τὸν χτυπῶ, ὅς εἶν' καὶ ἀδελφός μου
- 761 Κλαίγέ με τώρα ζωντανό καὶ μὴ ἀποθαμένο,
 σὰν ἀποθάνω κ' ὕστερα θά εἴμ' ἀποθαμένος.
- 762 Κλαίγουν τὰ μάτια μ', κλαίγουνε, οἱ κάμποι ἀνελοῦνε
 καὶ σένα τὰ ματάκια μου, δὲ θά σέ ξαναῖδοῦνε.
- 763 Κλαίγω ἀπαρηγόρητα, θρηνῶ τὴ συμφορά μου,
 ὡς εἶν' ὁ "Αἰδης σκοτεινὸς ἔσθ' εἶναι κ' ἡ καρδιά μου,
- 764 Κλαίγω γιὰ τὸ κορμάκι σου, ποῦναι ψιλὸ σὰ σύρμα
 κι' ἂν δὲ τὸ πάρω μάτια μου, θᾶναι μεγάλο κρῖμα.
- 765 Κλαίγω καὶ κλαῖνε τὰ βουνά, καὶ κάμποι ἀνελοῦνε,
 ἄρα γες τὰ ματάκια μου θὲ νὰ σέ ξαναδοῦνε;
- 766 Κλαίγω καὶ λέγω, τί ἔγινε ἡ τόση μας ἀγάπη;
 σὰν ἀστραπὴ στὸν οὐρανὸ ἐβρόντησε κ' ἐχάθη
- 767 Κλαίγω καὶ φωνάζω
 καὶ γιὰ σέ ἀναστενάζω.
- 768 Κλαίγω κι' ἀναστενάζω, τὸ στήθος μου χτυπῶ,
 φίλο πιστὸ δὲν ἔχω τὸν πόνο μου νὰ πῶ.
- 769 Κλαίγω κρυφὰ τὸν πόνο μου καὶ δὲν τὸν φανερώνω,
 νὰ μὴ τὸ μάθῃ ὁ ντουναῖς μὲ τὴ μεράκι λυώνω.
- 770 Κοντσὲ βαστῶ στὸ χέρι μου χρυσοβαρκακωμένο,
 σὺ πὸ κεῖ λιγοθυμᾷς καὶ γὰ πὸ δῶ πεθαίνω.
- 771 Κρυφὰ μ' ἀρέσει νὰ πονῶ καὶ νὰ θρηνῶ γιὰ σένα
 καὶ γιὰ τ' αὐτὸ τὸν πόνο μου δὲ λέγω σέ κανένα.
- 772 Κυπαρισσάκι ἀψηλὸ μὲ τὸν σταυρὸ στὴ μέση,
 ὅποιος μὲ πεῖ νὰ σ' ἀρνηστῶ ἢ γλῶσσά του νὰ πέσῃ.
- 773 Κυπαρισσάκι μ', ἀψηλὸ, σκυψὲ νὰ σέ λαλήσω,
 ἔχω δυὸ λόγια νὰ σέ πῶ κ' ὕστερα ὅς ξεψυχήσω.
- 774 Λιγοθυμῶ, λιγοθυμῶ, στὰ χεῖλῃ σου πεθαίνω
 καὶ στὴν καρδιά σου κρίνομαι κι' ὅτι μὲ πεῖς θά γένω.
- 775 Λύπη καὶ σπλάχνη σοῦ ζητῶ κ' ἔλεος σοῦ γυρεύω,
 γιὰ σένανε πουλάκι μου μένω καὶ κινδυνεύω.
- 776 Λυπήσου τα, σπλαχνίσου τα, τὰ δάκρυα ποῦ χύνω,
 γιὰτ' εἶναι περισσότερα ἀπ' τὸ νερὸ ποῦ πίνω.
- 777 Λυπητερός ποῦν' ὁ μπαξὲς ὅταν λείπει τ' ἀηδόνι,
 τ' ἄνθη μὲ παρηγοροῦν καὶ ἡ καρδιά μου λυώνει.
- 778 Μαράθηκε τὸ χεῖλί μου ἀπ' τίς χολές ποῦ πίνω,
 ὅλος ὁ κόσμος χαίρεται καὶ ἐγὼ δάκρυα χύνω.
- 779 Μ' ἀρνήθηκες, δὲν μ' ἀγαπᾷς, μ' ἀρνήθηκες στ' ἀλήθεια,
 καρδιά δὲν ἔχεις ἀσπλαχνη κρυμμένη μέσ' τὰ στήθια;

- 780 Μ' ἀρνήσθηκες πουλάκι μου, πολλά χρόνια νὰ ζήσης,
πὸ μένα καλλιότερη δὲ θάβρεις ν' ἀγαπήσης.
- 781 Μάτια καὶ φρύδια ἔβλεπα καὶ πίστευα ὁ καῦμένος
καὶ τὴν καρδιά δὲν ἤξευρα καὶ βγῆκα γελασμένος.
- 782 Μαῦρα θὰ βάψω νὰ φορῶ ὡσάν τὸ χελιδόνι,
ὅπου πετάει στὰ ψηλά κ' ὕστερα χαμηλώνει.
- 783 Μαῦρα θὰ βάψω νὰ φορῶ, στὰ μαῦρα νὰ κοιμοῦμαι,
στὰ σκοτεινὰ νὰ κάθουμαι καὶ σένα νὰ θυμοῦμαι.
- 784 Μαῦρα θὰ βάψω νὰ φορῶ τὸν φετεινὸ τὸν χρόνο,
νὰ δῆτε νὰ πιστέψετε πῶς ἡ καρδιά μου πόνο.
- 785 Μαῦρα θὰ βάψω νὰ φορῶ σάν τὴν ἀχελιδόνα
ποὺ κελαῖδεῖ ὅλο τὸ Μάη καὶ φεύγει τὸν χειμῶνα.
- 786 Μαῦρα θὰ βάψω νὰ φορῶ, στὰ μαῦρα νὰ κοιμοῦμαι,
στὴ φυλακὴ νὰ κάθουμαι καὶ πάλε θὰ σὲ θυμοῦμαι.
- 787 Μαῦρα θὰ βάψω νὰ φορῶ, φόρεμα τοῦ δερβίση,
νὰ πάρω δίπλα τὰ βουνὰ ἢ φλόγα μου νὰ σβύση,
- 788 Μαυρίσανε τὰ μάτια μου τὸν δρόμο νὰ κυττάζουν,
καὶ τοὺς διαβάτες νὰ ρωτοῦν καὶ νὰ βαραστενάζουν.
- 789 Μαχαιρωμένο μ' ἔχεις, πληγὴ δὲ φαίνεται
κι' ἄλλος ἀπὸ τὰ σένα, γιὰ τὸν δὲ φαίνεται.
- 790 Μὲ ἄχ κι' ἀναστεναγμούς τὰ νιάτα μου περνοῦνε,
κανένα πρῶτ' στὴν κλίνη μου νεκρὸ θὰ μὲ εὔροῦνε.
- 791 Μ' ἔκαμες καὶ γένηκα τρελλὸς καὶ δὲ κοιμοῦμαι,
καὶ τὸ σταυρὸ σὰ χριστιανὸς νὰ κάμω δὲ θυμοῦμαι,
- 792 Μ' ἔκανες καὶ σ' ἀγάπησα, καὶ τώρα τὸ καυχέσαι,
σιτὴ θέση ὅπου μ' ἔφερες πρέπει νὰ μὲ λυπᾶσαι.
- 793 Μελαχροινὴ καὶ νόστιμη, νεραντζομαγουλάτη,
τὴν πέτρα σκίζεις κάνεις δυό, μὲ τὸ δεξί σου μάτι.
- 794 Μελαχροινὴ, τράβα σπαθί, κόψε τὴν κεφαλὴ μου,
νὰ πάψουν οἱ πόνοι μου καὶ ἀναστεναγμοί μου.
- 795 Μένα μὲ πρέπει μιὰ σπηλιά καὶ ραχνιασμένο χῶμα,
ἐκεῖ ν' ἀφίσω κόκκαλα ζωὴ ψυχὴ καὶ σῶμα.
- 796 Μὲ πόνους ἐγεννήθηκα, μὲ πάθη θὰ πεθάνω,
τὰ πάθη μου πρέπει νὰ γραφοῦν στὸν τάφο μου ἐπάνω.
- 797 Μὲ πόνους ἐγεννήθηκα, μὲ πάθη θὰ πεθάνω
καὶ οἱ καῦμοί μου νὰ γραφοῦν, στὴν πλάκα μου ἐπάνω.
- 798 Μέρα καὶ νύχτα περπατῶ σάν τὸν δαιμονισμένο,
γιὰ ἓνα μικρὸ ποῦ ἀγαπῶ καὶ μ' ἔχει σκλαβωμένο.
- 799 Μέσ' τὴν καρδιά μου φύτεψα δεντρί μὲ δίχως χῶμα,
γέννηκε καὶ περίπλεξε σὲ ὅλο μου τὸ σῶμα.

- 800 Μὲ τὰ σχοινιά τοῦ καϊκιοῦ μὲ δέσαν οἱ γονοὶ μου,
μὲ τὰ μαχαίρια μὲ βαροῦν νὰ σ' ἄρνηθῶ πουλί μου.
- 801 Μὴ μ' ἄρνηθεῖς ἂν δὲ τὰ δῆς τὰ μάτια μου κλεισμένα,
τὴν Παναγιά στὸ στήθός μου, τὰ χέρια σταυρωμένα.
- 802 Μὴ μ' ἄρνηθεῖς ἂν δὲν ἀκουστεῖ τὸ θλιβερό χαμπάρι¹⁾
πὼς βάζουν τὸ κορμάκι μου στὴ γῆς τὸν μαῦρο "Αδῆ.
- 803 Μὴ μὲ δέρνεις καλὲ μάννα, θὰ πεθάνω καὶ θὰ κλαῖς
τὰ μαλλιά σου θὰ τραβᾷς, κρῖμα στὸ παιδί θὰ λές.
- 804 Μὴ μὲ θαρρεῖς ποὺ τραγουδῶ, θαρρεῖς ἀπ' τὴ χαρά μου,
εἶνε ἀπὸ τὴν πίκρα μου καὶ τὴν στεναχωριά μου.
- 805 Μὴ μὲ θαρρεῖς ποὺ τραγουδῶ, θαρρεῖς δὲν ἔχω πίκρα;
ἔχω μέσα στὴν καρδίτσα μου τρία χαντζάρια διπλά.
- 806 Μήπως καὶ ἐγεννήθηκα στὰ φίδια καὶ φοβᾶσαι;
καὶ μένα μάννα μ' ἔκαμε. Σκύλα, δὲ μὲ λυπᾶσαι;
- 807 Μικρὴ ἐλπίδα μ' ἔδωσες καὶ βάσανα μεγάλα,
πές με πὼς θὰ μ' ἀγαπᾷς κι' ἄς ὑποφέρω κι' ἄλλα.
- 808 Μικρὴ, μικρὴ στὰ βάσανα, μικρὴ, μικρὴ στὰ πάθη,
μικρὴ, μικρὴ μπερδεύθηκα στὴν ἰδική σ' ἀγάπη.
- 809 Μοῖρά μου, σὰ μὲ μοίρανες ἤσουν θυμωμένη,
μὲ μοίρανες γιὰ νὰ τραβῶ ζωὴ τυραννισμένη.
- 810 Νὰ εἶχα τέτοιο νοῦ, νὰ εἶχα τέτοια γνώση,
δὲν ἄφινα στὸ στήθός μου ἔρωτάς νὰ φυτρώσῃ.
- 811 Νὰ ἤξευρα νὰ μάγευα, νὰ γύριζα τὸ νοῦ σου,
νὰρχόμουν νὰ σὲ ἔκλεφτα πὸ μέσα τίς γονιοὶ σου.
- 812 Νὰ κάμω σίδερο καρδιά καὶ σκότια μολυβένια,
νὰ νταγιατῶ τὸν ἔρωτα λόγια φαρμακωμένα.
- 813 Νὰ μὲ χτικιάσης πολεμᾷς καὶ μόν' αὐτὸ πασχίζεις,
γλήγορα τ' ἀξιῶνεσαι καὶ μὴ κακοκαρδίζεις.
- 814 Νὰ ἔξευρα ἐγὼ τὸ τέλος μου, τὸ πὼς θὰ καταντήσω,
δὲν θάνοιγα τὸ στόμα μου ἄνθρωπο νὰ μιλήσω.
- 815 Νὰ σχιζες τὴν καρδίτσα μου, μὲ συρματένια τρίχα,
νὰ βλεπες πουλάκι μου, τὸν τόπο ποὺ σὲ εἶχα.
- 816 Νὰ σχίσῃς τὴν καρδίτσα μου, νὰ δῆς μέσα τ' ἔχει,
ἀπὸ τὸνα μέρος βάσανα ἀπ' τ' ἄλλο αἷμα τρέχει.
- 817 Νάταν τὸ πάθος μου γυαλί, νὰ βλεπες τὴν καρδιά μου,
νὰ δῇς πὼς τσουρουφλίσθηκαν μέσα τὰ σωθικά μου.
- 818 Νάταν τὸ στήθός μου γυαλί, νὰ βλεπες τὴν καρδιά μου,
νὰ δῇς καῦμό καὶ μαρμαρὸ πῶχουν τὰ σωθικά μου.

1) Λ. Τ. Εἰδηση.

- 819 Νά τραγουδήσω ἤθελα, φοβοῦμαι μὴ πεθάνω,
γιατ' ἄλλη μιὰ τραγούδησα κι' εἶπα τὸν κόσμο χάνω.
- 820 Ξεμάκραινες κι' ἀρρώστησα, ἔλα κοντὰ νὰ γιάνω,
ἔλα τὸ γληγορώτερο, πρὶν πέσω κι' ἀποθάνω.
- 821 Ξύπνα ποὺ δὲν ἐχόρτασες τὸν ὕπνο νὰ κοιμᾶσαι,
καὶ μένα τὸν κακόμοιρο καθόλου δὲν θυμᾶσαι.
- 822 Ὁ ἔρωτας μὲ ἔκανε ὑγεία νὰ μὴν ἔχω
καὶ πάντοτε ὁ δύστυχος εἰς τοὺς γιατροὺς νὰ τρέχω.
- 823 Ὁ ἔρωτας δὲν εἶν' φωτιά, νὰ πιῶ νερὸ νὰ σβύσῃ,
μόνε φέρνει λιγοθυμιά στὸν Ἄδη νὰ μὲ ρίξῃ.
- 824 Ὁ κόσμος μὲ κατηγορεῖ, χωρὶς νὰ ξέρῃ λέγει,
ἂν ἤξερε τὸν πόνο μου, μαζὺ μου θὲ νὰ κλαίγῃ.
- 825 Ὅλα τὰ δέντρα τὴν αὐγὴ δροσιὰ εἶναι φορτωμένα
καὶ μένα τὰ ματάκια μου εἶν' πάντα δακρυσμένα.
- 826 Ὅλα τὰ μάτια, μάτια εἶναι καὶ τὰ δικά μου βρύση,
μπαχτσεβανάκι τὰ γύρεψε φιντάνια νὰ ποτίσῃ.
- 827 Ὅλοι ἀναστενάξουνε μὰ ὄχι σὰν ἐμένα,
διὰν ἀναστενάξω γώ, στάζ' ἡ καρδιά μου αἶμα.
- 828 Ὅλ' οἱ γιατροὶ πεθάνανε, τὰ γιατρικὰ χαθῆκαν
καὶ τὴν δική μου τὴν πληγὴ ἀγιάτρευτῃ ἀφήκαν.
- 829 Ὅλ' οἱ γιατροὶ πεθάνανε, τὰ γιατρικὰ χαθῆκαν
καὶ μένα τὸ ἔρημο κορμὶ ἀγιάτρευτο τ' ἀφήκαν.
- 830 Ὁλος ὁ κόσμος χαίρεται, χαίρεται καὶ γλεντίζει.
καὶ ἡ δική μου ἡ καρδιά σὰν κάρβουνο μαυρίζει.
- 831 Ὁλος ὁ κόσμος νὰ ναι δῶ καὶ μιὰ ψυχὴ νὰ λείπῃ,
ὅλα μὲ φαίνοντ' ἀδειανὰ καὶ σκοτεινὸ τὸ σπίτι.
- 832 Ὁ νοῦς μου ἐδῶ, ὁ νοῦς μου κεῖ, ὁ νοῦς μου κινδυνεύει,
ὁ νοῦς μου πέρνει τὰ βουνὰ τὴν ἀγαπῶ γυρεύει.
- 833 Ὁ νοῦς μου πάλαι σήμερα δὲν εἶναι μὲ τὰ μένα,
μόν' εἶναι στὰ βαθειὰ νερὰ καὶ στ' ἀνεκατεμένα.
- 834 Ὁ νοῦς μου πῆρε τὰ βουνά, σὰ φίδι φτερωμένο,
νὰ εὕρῳ τὸ πουλάκι μου καὶ ἄνου κάτω ὡς γίνω.
- 835 Ὁ οὐρανὸς μ' ἀπέλπισε καὶ τὰ βουνὰ μὲ κλαῖνε
καὶ ὅλα τ' ἀστέρια τ' οὐρανοῦ ὑπομονὴ μὲ λένε.
- 836 Ὅποιος βρεθεῖ στὸν πόνο μου καὶ μὲ παρηγορήσει,
χάρη θὰ τοῦ τὸ χρεωστῶ, σὲ ὅλη μου τὴ ζήση.
- 837 Ὅποιος δὲ ξέρ' πὸ ἔρωτα, ἐμένα νὰ ρωτήσῃ,
νὰ πάγῃ ὁ κακορίζικος τὸ μνημὰ του ν' ἀνοίξῃ.
- 838 Ὅποιος μ' ἀκούει καὶ γελῶ, θαρρεῖ δὲν ἔχω πίκρα,
μὰ γώ 'χω μέσα στὴν καρδιά ἕνα μαχαῖρι δίπλα.

- 839 "Οποιος μ' ἀκούσ' καὶ τραγουδῶ, θαρρεῖ τραγούδια λέγω
καὶ γὰρ λέγω τὰ πάθια μου καὶ κάθουμαι καὶ κλαίγω.
840 "Οποιος μὲ βλέπ' καὶ τραγουδῶ, θαρρεῖ ντέρτι¹⁾ δὲν ἔχω,
γὰρ ἔχω ντέρτι στὴν καρδιά, φίδι καὶ ἀνατρέφω.
841 "Οποιος φοβάται τὴν φωτιά νὰ φύγ' ἀπὸ κοντά μου,
γιατὶ θὰ τὸν ἐκάψουνε τ' ἀναστενάγματά μου,
842 "Οπου κι' ἂν πᾶς πουλάκι μου, γὰρ τὸν ἴσκιο σου γνωρίζω,
σκύφτω καὶ τὸν προσκυνῶ καὶ δάκρυα τὸν γεμίζω.
843 "Ορη βουνά ποὺ δέχεσθε τοὺς πάγους καὶ τὰ χιόνια,
δεχθῆτε καὶ τοὺς πόνους μου, ποὺ μὲ παιδεύουν χρόνια.
844 "Οσο εἶν' ἡ θάλασσα φαρδιά, τόσο εἶναι καὶ τὸ βάθος,
ἔτσι μ' ἀπόμκε ὁ ἔρωτας, μέσ' τὴν καρδιά μου πάθος.
845 "Οσο σὲ νοιώθω λεύτερη, ἔχω καὶ γὰρ τὸ θάρρος,
ὕστερα σὰν ἀρραβωνιαστεῖς ποὺ νὰ μὲ πᾶρ' ὁ Χάρος,
846 "Οταν ἀναστενάζω γὰρ, τρέμουν τὰ καλντιρίμια²⁾,
τρέμουν τῆς Πόλης τὰ βουνά, τῆς Προύσας τὰ γεφύρια.
847 "Οταν γυρίσω καὶ σὲ δῶ τὸ φῶς μου ἐθαμπώνει
κι' ὁ νοῦς μου διασκορπίζεται σὰν ἄχερο στ' ἄλῳνι.
848 "Οταν γυρίσω καὶ σὲ δῶ καὶ διεῖς καὶ σὺ ἐμένα,
ἀπ' τὴν καρδίτσα μ' σταῶντε, τρεῖς κόμποι μαῦροι αἶμα.
849 "Οταν ἐσένα δὲ θωρῶ, ἀδύνατο εἶν' φῶς μου,
νὰ μὲ χαροποιήσουνε οἱ ὁμορφίες τοῦ κόσμου.
850 "Οταν σὲ βαροθυμηθῶ καὶ λέγω τί νὰ κάμω,
τὰ δυό μου χέρια σταύρωσα καὶ τὴν καρδιά μου πιάνω.
851 "Οταν σὲ βαροθυμηθῶ κι' ὅταν σ' ἀποθυμήσω,
πέρνω νερὰ καὶ βρέχομαι νὰ μὴ λιγοθυμήσω.
852 "Οταν σὲ βαροθυμηθῶ, ἐπάνω στὸ σοφρά μου³⁾,
ἡ δρεξή μου κόβεται καὶ τρέμει ἡ καρδιά μου.
853 "Οταν σὲ βαροθυμηθῶ, στὴν ἀργυρὴ μου στρώση⁴⁾,
ἡ νύχτα χρόνος γίνεται, ὅσο νὰ ξημερώσῃ.
854 "Οταν σὲ εἶπα ἔχε γειὰ καὶ γύρσες καὶ μὲ εἶδες,
δυὸ φύλλα τῆς καρδίτσας μου, ξερίζωσες καὶ πῆρες.
855 "Οταν στὸν Ἄδη κατεβῶ, θὰ γιάνει ἡ πληγὴ μου,
τότε ποὺ θὰ μὲ λυπηθῆς, τί μ' ὠφελεῖ πουλί μου.
856 Παλῆς φωτιὲς μὲ κάψανε, μὰ μιὰ ναι ποὺ μὲ καίγει,
μονάχος μου τὴν ἄναψα, κανέννας δὲ μὲ φταίγει.
857 Πάλι περνῶ πὸ τὸ στενό⁵⁾, ποὺ νὰ παντορημάξῃ,
ποὺ δὲν ἐπέρασε κανεὶς, νὰ μὴν ἀναστενάξῃ.

1) Λ. Τ. λύπη βάσανο.—2) Λιθόστρωτα.—3) Τραπέζι φαγητοῦ.—4) Στρώμα.—5) Δρόμος μικρός.

- 858 Πάν' στὸν καῦμό κι' ἄλλος καῦμός, πᾶν' στὸν πόνο πόνος,
στὴν τύχη μου ἦταν γραφτὸ ὁ φετεινὸς ὁ χρόνος.
- 859 Πάρε γιατρέ μ' τὰ γιατρικὰ καὶ πᾶνε στὴ δουλειά σου,
τὰ γιατρικὰ ποὺ θέλω ἐγώ, δὲν γράφουν τὰ χαρτιά σου.
- 860 Πάρε γιατρέ τὰ γιατρικὰ κ' ἔλα στὴν κάμαρά μου,
νὰ δῆς ἀγιατρευτες πληγές, ποὺ ἔχω στὴν καρδιά μου,
- 861 Πάρε κλωνὶ βσιλικὸ καὶ μέτρησε τὰ φύλλα,
μέτρα νὰ μάθης τὸν καιρὸ ποὺ με παιδεύεις σκύλα.
- 862 Πάρε μαχαίρι βάλε με στὸ μαυρό μου τζιγέρι¹⁾,
καὶ πὲς πὼς με θανάτωσε τὸ ἐδικό σου χέρι.
- 863 Παρηγοροῦσα τὴν καρδιά μ' καὶ ψέμματα τῇ λέγω,
νὰ μὴ βουρκώσῃ δυνατὰ καὶ θά με κάν' νὰ κλαίγω.
- 864 Πικραμένη μου καρδιά πάρ' τὸ ποτήρι πῖε το,
γιατὶ πολλὰ ὑπόφερες γιὰ μιὰ ἀγάπῃ φέτο.
- 865 Ποιὸς εἶναι κι' ἄλλος μερακλῆς στὸν κόσμον σὰν καὶ μένα,
νᾶναι τὰ τζιγεράκια του στὰ κάρβουνα ψημένα.
- 866 Ποιὸς οὐρανός, ποιὰ θάλασσα, ποιὰ βρύση δὲ θολώνει,
ποιὸς ἔχει κάτι στὴν καρδιά καὶ δὲν τὸ φανερώνει ;
- 867 Ποιὸς πληγωμένος ἐγίανε νᾶχω καὶ γὼ ἐλπίδα,
ποιὸ δένδρο ἐμαράθηκε κ' ἐβγάλε πάλι φύλλα ;
- 868 Πολλὰ βλέπουν τὰ μάτια μου κι' ὁ νοῦς μου τὰ σκεπάζει
καὶ ἡ καμένη μου καρδιά κλαίει κι' ἀναστενάζει.
- 869 Πολλές φωτιές με κυνηγοῦν, μιὰ εἶναι ποὺ με καίει,
ποιόνα νὰ πῶ τὸν πόνο μου, ἡ τύχη μου με φταίει.
- 870 Πόνο ἔχω στὴν καρδιά κ' ἔνα δεντρί στὴ μέση,
κι' ἀπὸ τὴν φλόγα τὴν πολὺ μαραίνεται νὰ πέσῃ.
- 871 Πρὸ νᾶβρω γὼ γαρούφαλα, τὰ πέντε σ' ἕνα κλῶνο,
νὰ στείλω τὸ πουλάκι μου πῶχει καῦμό καὶ πόνο.
- 872 Πουλί μου ὅταν διάβηκες νύχτ' ἦταν δὲ σὲ εἶδα,
τὴν δυστυχία σου ἄκουσσ καὶ τὸν καῦμό σου πῆρα.
- 873 Πρόβαλε σὺ ποὺ μ' ἐβαλες ἀγάπῃ νὰ γνωρίσω,
καὶ ζωντανὴ τὴν κόλαση νὰ τὴν κληρονομήσω.
- 874 Πῶς ἤθελα νὰ πέθαινα κι' ὁ Χάρος νὰ κοιμᾶται,
νᾶχω τὰ μάτια μ' ἀνοιχτά νὰ δῶ ποιὸς με λυπᾶται.
- 875 Πῶς ἤθελα νὰ βρίσκουμαι σ' ἕνα βαθὺ σκοτάδι,
νὰ σ' ἔλεγα τὸν πόνο μου νὰ μὴ τὸν μάθουν ἄλλοι.
- 876 Πῶς τρέμει τοῦ λαγοῦ καρδιά ὅταν τὸν κυνηγοῦνε,
ἔτσι τρέμ' ἡ καρδίτσα μου ὅταν σὲ προξενοῦνε.

1) Λ. Τ. Συκώτι.

- 877 Πῶς τρέμ' τὸ ψάρι τοῦ ψαρᾶ, τ' ἄρνι τοῦ μακελάρη,
ἔτσι τρέμει ἢ καρδοῦλά μου ἄλλος νὰ μὴ σὲ πάρῃ.
- 878 Πῶς τρέμ' τὸ ψάρι στὸν ψαρά, τ' ἄρνι στὸ μαχαιράκι,
ἔτσι τρέμει καὶ τοῦ κοριτσιοῦ ἢ καρδιά γιὰ μὲ τὸ παλληκάρι.
- 879 Σ' ἀγάπησα, τί ἀπόκτησα; τῇ γῆς τὴν ὄψη πῆρα,
τοῦ κόσμου τὴν κατακραυγὴ καὶ σένα δὲ σὲ πῆρα.
- 880 Σὰν ἄγγελος μὲ τυραννεῖς καὶ σὰ κριτὴς μὲ κρίνεις,
τὴν λευτεριά μου σὲ ζητῶ καὶ δὲ μὲ τὴν ἐδίνεις.
- 881 Σὰν ἄνθη τῆς ἀμυγδαλιάς ἢ καρδιά μ' ἀνθοῦσε πρῶτα
καὶ τώρα σὺ μὲ τὴν ἐμάρανες, ὅποιον ἂν θέλεις ρῶτα.
- 882 Σὰν ἀποθάνω καὶ ταφῶ, ἔλα στὸν τάφο μ', ἔλα
καὶ νὰ σκεφθῇς ὅτι καὶ σὺ, θὰ γίνῃς σὰν καὶ μένα.
- 883 Σὰν ἀποθάνω τί μὲ νοιάζει; μαυρίσετε τὴν πλάκα
καὶ γράψετε ἀπὸ πάνω μου, τὸν νέο πού μ' ἀγάπα.
- 884 Σὰν εἶναι ἢ καρδιά μου θλιβερή, τὸ σῶμά μου πῶς θά'ναι:
σὰν μ' ἄρρωστοῦν τὰ λόγια σου, πῶς νὰ σὲ πῶ καλὰ μαι;
- 885 Σὰν ἤθελες νὰ μ' ἀρνηστῇς ὅς τῶλες πρῶτα,
νὰ βάλω στὴν καρδοῦλά μου μιὰ σιδερένια πόρτα.
- 886 Σὰν θυμηθῶ τὰ λόγια σου τὸ αἷμά μου παγώνει,
ἢ νύχτα μὲ παρηγορεῖ κ' ἡμέρα μὲ μερώνει.
- 887 Σὰν κλείσουνε τὰ μάτια μου κ' ἐτοιμασθεῖ ὁ τάφος,
τότε θὰ παύσουν οἱ καῦμοι καὶ τὸ δικό μου πάθος.
- 888 Σὰν ὄνειρο μοῦ φαίνεται αὐτὴ ἡ ζωὴ γιὰ μένα,
ποὺ τρέχουν τὰ ματάκια μου, ἀντὶ γιὰ δάκρυ αἷμα.
- 889 Σὰν τὴν ἐρωτικὴ πληγὴ, δὲν ἔχει ἄλλο πάθος,
κι' ὅποιος μὲ πτεῖ γιατρεύεται, μεγάλο κάνει λάθος.
- 890 Σὰν τὸ διψασμένο φίδι ὅπου τρέχει στὸ νερό,
ἔτσι τρέχουν τὰ ματούδια μ', ὅπου καὶ ἂν σὲ δῶ.
- 891 Σὰν τὸν δικό μου τὸν καῦμό, στὴ γῆς δὲν εἶν' χορτάρι,
οὔτε στὴ Μαύρῃ Θάλασσα τόσο μεγάλο ψάρι.
- 892 Σὰν τὸν δικό μου τὸν καῦμό κανεῖς νὰ μὴ περάσῃ,
μήτε καράβι στὸ γυαλό, μήτε πουλὶ στὰ δάση.
- 893 Σὰν τὸ κυπαρισσόμηλο ξεράθηκε ἢ καρδιά μου,
καθὼς μᾶς ἐχωρίσανε δὲν εἶδα τὴν ὑγείά μου.
- 894 Σαράντα τάσια γκιούλ - σουγιού¹⁾ καὶ δυὸ βουνὰ μὲ χιόνι,
νὰ σβύσουν τὴν καρδίτσα μου καὶ πάλι δὲν τὸ σῶνει.
- 895 Σαράντα βρύσες μὲ νερὸ καὶ δέκ' ὀχτῶ μὲ χιόνι,
νὰ σβύσουν τὴν καρδίτσα μου καὶ πάλι δὲν ἐσώνει.

1) Λ. Τ. Ροδόταγμα.

- 896 Σαράντα βρύσες με νερό καὶ ξήντα δυὸ πηγάδια,
δέν μοῦ τὴν σβύνουν τὴν φωτιά πῶχω στὰ φυλλοκάρδια.
- 897 Σ' ἀφίνω γειά καὶ πέρνω γειά, μηλιά μου με τίς κλῶνοι
καὶ γὼ θὰ πὰ νὰ κοιμηθῶ, με βάσανα καὶ πόνοι.
- 898 Σγουρὲ βασιλικὲ μου με φύλλα πράσινα,
τραβῶ τὸν ἔρωτά σου με χίλια βάσανα.
- 899 Σ' ἓνα δεντρί ἀκούμπησα νὰ πῶ τὰ βάσανά μου,
κατάξερο ἦταν κι' ἄνθησε ἀπὸ τὰ κλάματά μου.
- 900 Σήμερα πάλι ἔχυσα τὰ μαῦρα δάκρυά μου,
τὴν πληγωμένη μου καρδιά, λυπήσου Παναγιά μου,
- 901 Σειγιέσαι, λυγιέσαι κι' ὄλο σιάζεσαι,
τὸν ἄνθρωπο χτικιάζεις, μὰ δὲ στοχάζεσαι.
- 902 Σὲ στέλνω προσκυνήματα με δυὸ χελιδονάκια,
τῶνα σὲ φέρνει τὰ γλυκά, τὸ ἄλλο τὰ φαρμάκια.
- 903 Σκληρή, πῶς ἀπεφάσισες καὶ μ' ἄφισες μονάχο;
τὰ βάσανά μου νὰ θωρῶ καὶ τὸν καῦμό σου νᾶχω.
- 904 Στὰ μάτια σου λιγοθυμῶ, στὰ χεῖλη σου πεθαίνω
καὶ στὴν καρδιά σου κρινόμαι κι' ὅ,τι μοῦ πεῖς θὰ γίνω.
- 905 Στὰ ὄρη βγῆκα νὰ χαρῶ, μαράθηκαν τὰ δάση,
δὲν ἀφήνει ἡ καρδιά τὸ χεῖλι νὰ γελάση.
- 906 Στέκομαι καὶ παρατηρῶ τὸ ἄθλιό μου σῶμα,
πῶς ἦταν καὶ πῶς ἐγένεν καὶ πῶς θὰ γέν' ἀκόμα.
- 907 Στέκω καὶ διαλογίζομαι κι' ἀτὴ μου τὸ θαμάζω,
πῶς δὲ ραγίζουν τὰ βουνὰ ὅταν ἀναστενάζω.
- 908 Στὴ φυλακὴ με βάλανε γιὰ νὰ με βάλουν γνώση
κι' ὁ ἄθλιός ποῦ μ' ἔβαλε θεὸ νὰ τὸ μετανοιώσω.
- 909 Στὴ θέση ὅπου μ' ἔφερερ σκέψου καὶ συλλογίσου
κι' ἂν δὲ φοβάσαι τὸ Θεό, τὰ νιάτα μου λυπήσου.
- 910 Στὸν οὐρανὸ θεὸ ν' ἀνεβῶ, στὸν πιστευτὴ τοῦ κόσμου,
νὰ δγιῶ γιατί μ' ἄρνήσθηκες, ματάκια μου καὶ φῶς μου.
- 911 Στὸν οὐρανὸ θεὸ ν' ἀνεβῶ νὰ κατεβάσω πνέμα,
νὰ κάνω τὰ ματούδια σου νὰ κλαῖνε γιὰ τὰ μένα.
- 912 Στὸ παραθύρι κάθεσαι, τραβήξου μέσα λιγάκι,
γιατί με τὰ καμώματά σ' με πότισες φαρμάκι.
- 913 Στὸ πληγωμένο στήθός μου γιατρὸς δὲν βάνει χέρι,
τὰ γιατρικά δέ μ' ὠφελοῦν ἂν δὲ σὲ κάνω ταῖρι.
- 914 Σὺ ἀπὸ κεῖ πικραίνεσαι καὶ γὼ πὸ δῶ λυποῦμαι,
πότε θὰ σμίξουμε τὰ δυό, τὰ πάθη μας νὰ ποῦμε.
- 915 Συλλογισμένος περπατῶ καὶ πικραμένος τρέχω,
δὲν εἶν' κανεὶς στὴ γειτονιά νὰ με ρωτήση τ' ἔχω.

- 916 Συλλογισμένος περπατεῖς, κάνω νά σ' ἄρωτήσω
κι' ἂν εἶν' ἀπ' τὴν ἀγάπη σου νά σέ παρηγορήσω.
- 917 Συννεφιασμένε οὐρανέ, ποῦ μοιάζεις τῆς καρδιάς μου,
ἃς βρέξουνε τὰ σύννεφα νά σβύσουν τὴ φωτιά μου.
- 918 Συχνοπερνᾷς διαβόλου γιέ κι' ἀνεβοκατεβαίνεις,
ἀγάπη δὲν ἀπόκτησες καὶ μόν' στοῖ κρίμα μπαίνεις.
- 919 Σχίσε αὐτήνα τὴν καρδιά καὶ κλαίγω καὶ σπαράζω,
σὲ περιμένω ἀγάπη μου, νά ἔλθης δίχως ἄλλο.
- 920 Τ' ἄστρα τὰ χιλιομέτρητα μ' ἔβαλαν νά μετρήσω,
νά πάγη ὁ λογισμός μ' ἄλλοῦ καὶ σένα νά λησμονήσω.
- 921 Τὰ βάσανά μου εἶναι πολλὰ, θέλω νά τὰ μοιράσω,
πάρε πουλί μου τὰ μισά, ἴσως καὶ ἡσυχάσω.
- 922 Τὰ δάκρυα στερέψανε ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς μου,
μαράθηκε τὸ χεῖλί μου νά λέγω τοὺς καῦμούς μου.
- 923 Τὰ δέντρα πὼς μαραίνονται καὶ πέφτουν φύλλο, φύλλο,
ἔτσι καὶ γὼ μαράθηκα καὶ στὸν Θεὸ σ' ἀφίνω.
- 924 Τὰ λόγια πού σὲ μίλησα καλὰ νά τὰ θυμάσαι,
ζωνάρι νά τὰ ζώνεσαι νά πέφτης νά κοιμᾶσαι.
- 925 Τὰ μάτια ρωτοῦνε τὴν καρδιά, καρδιά γιατί ἔχεις λύπη;
—Τυφλὰ εἶσθε καὶ δὲ βλέπετε, τὸ ταῖρι μου πού λείπει;
- 926 Τὰ μάτια μου γενήκανε δυὸ βρύσες κι' ὅλο τρέχουν,
τὸ στηθός μου τρυπήσανε καὶ τὴν καρδιά μου βρέχουν.
- 927 Τὰ μάτια μου τοῦ δυστυχιοῦ κλαίουνε πικραμένα,
τὰ χεῖλη μ' ἀκατάπαυστα κρᾶζουν πάντα σένα.
- 928 Τὰ μάτια σου τὰ δόλομαυρα ὅταν τὰ χαμηλώνεις
κι' ὅταν τὰ παίζεις καὶ γελᾷς ἔμένα θανατώνεις.
- 929 Τὰ περασμένα βάσανα περάσανε καὶ πᾶνε,
τὰ τωρινὰ γενήκανε φίδια καὶ θά μὲ φᾶνε.
- 930 Τὰ πρῶτινά μου βάσανα, περάσανε καὶ πᾶνε
καὶ τοῦτα τὰ στερνότερα φίδια καὶ θά μὲ φᾶνε.
- 931 Τὰ τραγούδια μάτια μου τὰ λέν οἱ παθιασμένοι,
πάσχουν νά διώξουν τὸ κακό, μὰ τὸ κακό δὲ βγαίνει.
- 932 Τέσσερα φύλλα ἔχ' ἡ καρδιά, τὰ δυὸ τὰ ἔχεις καμένα
καὶ τ' ἄλλα δυὸ πουλάκι μου, τὰ ἔχεις πληγωμένα.
- 933 Τέσσερα φύλλα ἔχ' ἡ καρδιά, τὰ δυὸ μοῦ τ' ἔχεις κάψει
καὶ τ' ἄλλα δυὸ μὲ τ' ἄφησες γιὰ νά μὲ δοκιμάσης.
- 934 Τὴν Παρασκευὴ τὸ βράδυ ἄστρα δὲν εἶχ' ὁ οὐρανός,
κατάλαβα ὁ καυμένος, δυστυχία ἔχει ὁ καιρός.
- 935 Τὴν πληγὴ πού μ' ἀνοιξες νά τὴν ἐβαλσαμώσης,
γιατί θά πάγη πιὸ βαθειὰ καὶ θά μὲ θανατώσης.

- 936 Τὴν τρυφερὴ τῇ νιότη μου τὴν ἔφθειρα μὲ πάθη,
ἦτανε λουλούδι τρυφερὸ καὶ τώρα ἐμαράθη.
- 937 Τὴν τρυφερὴ τῇ νιότη μου τὴν βάλανε σὲ πάθη,
ἦταν λουλούδι δροσερὸ καὶ τώρα ἐμαράθη.
- 938 Τὴν τρυφερὴ μου τὴν καρδιά τὴν ἔβαλα σὲ παθη,
ἦτανε ἄνθος τοῦ λουλουδιοῦ καὶ τώρα ἐμαράνθη.
- 939 Τῆς θάλασσας τὸν παραγμὸ ἀκούω καὶ τρομάζω
καὶ τῆς ἀγάπης τὸν καῦμὸ καὶ βαρυαναστενάζω.
- 940 Τί ἀνυπόφορος καῦμός καὶ ἀδικία μεγάλη,
νὰ ἡμερώσω τὸ πουλὶ καὶ νὰ τὸ πάρῃ ἄλλη;
- 941 Τί ἀνυπόφορος καῦμός, τί πυρωμένη λόγχη,
νὰ μοῦ μιλάς νὰ σὲ μιλῶ καὶ οἱ γονεῖς μὰς ὄχι;
- 942 Τί ἔκαμα καὶ μ' ἔφερε ἡ τύχη μου μπροστὰ σου,
ἐνῶ σκληρὲ καὶ ἄπovε δὲν μ' ἔχ' ὁ λογισμὸς σου;
- 943 Τί νὰ σὲ κάμω ἀγάπη μου, δὲν εἶναι ἀπὸ μένα,
νὰ βασανίζουνε ἐσέ νὰ τυραννοῦν καὶ μένα.
- 944 Τί νὰ τὴν κάμω μιὰ καρδιά, πρέπει νάχω κι' ἄλλη,
ἢ μιὰ νὰ εἶν' στὸν ἔρωτα κι' ἄλλη στὸ κεφάλι.
- 945 Τί νὰ τῆς πῶ τῆς τύχης μου, πού μ' ἔρριξε σὲ σένα,
δὲν μ' ἔρριχνε σὲ μιὰ φωτιά, σὲ μιὰ μεγάλ' ἀσθένεια.
- 946 Τί νὰ τὸ κάμω τὸ μικρὸ, πῶναι μικρὸ καὶ κλαίγει,
νὰ τὸ τσιμπήσω δὲν μπορῶ νὰ τὸ φιλήσω κλαίγει.
- 947 Τί τὴν θέλω τέτοια ζήση, τί τὴν θέλω τὴν ζωὴ,
τί τὴν θέλω τέτοια ζήση νὰ κοιμοῦμαι μοναχῇ.
- 948 Τὸ ἄνθος τῆς νεότης μου, τὸ ἔφερα μὲ λύπη,
ἀφοῦ ἐσὺ δὲν μ' ἀγαπᾷς τέτοια ζωὴ ἄς λείπει.
- 949 Τὸ ἄστρο τὸ ἀποσπερινὸ καὶ τὸ φεγγάρι μόνο,
αὐτὰ τὰ δυὸ γνωρίζουνε τὸν ἐδικό μου πόνο.
- 950 Τὸ ἄχ τὸ ἀτελείωτο ποτὲ δὲν τελειώνει
καὶ μοῦφαγε τὰ σπλάχνα μου καὶ τᾶκανε μιὰ σκόνη.
- 951 Τὸ ἄχ, τὸ λένε μιὰ φορὰ καὶ γῶ τὸ δευτερώνω,
τὸν πόνο τῆς καρδούλας μου δὲν τὸν ἐφανερώνω.
- 952 Τὸ δακτυλίδι σου φορῶ, τὸ ὄνομά σ' δὲ λέγω,
τὸ κορμάκι σ' δὲ θωρῶ καὶ κάθουμαι καὶ κλαίγω..
- 953 Τὸ δέντρο τῆς ὑπομονῆς γιὰ μένα τὸ φυτέψαν
κι' ὅλου τοῦ κόσμου οἱ καῦμοι ἀπάνω μου ἐπέσαν.
- 954 Τὸν ἔρωτα ἐπέρασα καὶ δὲν τὸν ἐφοβοῦμαι,
ὅμως καὶ τὰ τυράννια του, ἀκόμα τὰ θυμοῦμαι.
- 955 Τὸ ντέρτι πῶχει ἡ καρδίτσα μου, δὲν τῶχει ἡ γῆς χορτάρι,
δὲν ἔχ' ἡ Μαύρη Θάλασσα τόσο μεγάλο ψάρι.

- 956 Τὸν χρόνο τὸν ἐφεινὸς, φονιᾶ θὰ τὸν ἐγράψω,
γιατὶ δὲν πέρασε στιγμή, δίχως ν' ἀναστενάξω,
957 Τὸ πληγωμένο στῆθος μου πονεῖ, μὰ δὲν τὸ λέγει,
τὸ χεῖλί μου κι' ἂν τραγουδεῖ, μέσθ' ἡ καρδιά μου κλαίει.
958 Τόσ' ἀκριβὸς ναι τὸ χαρτί καὶ δὲ μὲ γράφεις γράμμα,
τί ἀπονιά ἦταν αὐτὴ καὶ τῶχ' ὁ κόσμος θάμα.
959 Τὸ στῆθος μου ἐπάθιασε, τὸ τέλος μου κοντεύει
κ' ἡ ἄπονή σου ἡ καρδιά ἀκόμα δὲν πιστεύει.
960 Τὸ φεγγαράκι ρώτησε καὶ τ' ἄστρα νὰ σὲ ποῦνε
πῶς κλαῖνε τὰ ματάκια μου ὅταν σὲ θυμηθοῦνε.
961 Τρεῖς μέρες ἔχω νὰ σὲ δῶ, τρεῖς χρόνοι μὲ φανῆκαν,
τρία μαχαίρια δίστομα μέσ' τὴν καρδιά μου μπῆκαν.
962 Τρεῖς χρόνους μὲ τὸν φεινὸς σέρνω τὴν ἀλυσίδα
καὶ βλασφημῶ τὴν τύχη μου, τὴν ὥρα ποῦ σὲ εἶδα.
963 Τρεῖς πῆχες φίδι θὰ γενῶ, τὴν σκάλα σου νὰ ζώσω,
ἂν μ' ἀρνησθῆς πουλάκι μου, νάλθῶ νὰ σὲ κεντρώσω.
964 Τριανταφυλλάκι τοῦ Μαΐου καὶ μῆλο τοῦ Σεπτέμβρη,
μ' ἀρνήσθηκες πουλάκι μου, τὸ κρίμά μου νὰ σ' εὔρη.
965 Τρώω μὲ τρώγ' ἡ πίκρα μου, μασῶ δὲν καταπίνω,
πίνω νερὸ νὰ δροσισθῶ, φάρμακι εἶναι καὶ κεῖνο.
966 Τύχη κακιά, τύχη σκληρὴ, πές μου μὲ μὲ τί ἔχεις
καὶ βάλθηκες καθημερινῶς στὰ βάσανα νὰ μ' ἔχης ;
967 Τύχη κακιά, τύχη σκληρὴ, τύχη μου ἐναντία,
ἐπάνω μου τὴν ἔρριξες ὅλη σου τὴν κακία.
968 Τύχη σκληρὴ, τύχη κακιά, τύχη μ' ἀπελπισμένη,
σ' ὅλον τὸν κόσμον εἶσαι εὐτυχής, σὲ μὲ δυστυχισμένη.
969 Τύχη μου, δὲ βαρέθηκες τί μ' ἔχεις καμωμένα,
ἀκόμα θέλεις νὰ τὰ δῆς τὰ μάτια μου κλισμένα ;
970 Τώρα στὸν ἀποχωρισμὸ πές με φῶς μου δυὸ λόγια
ὅπου σταθῶ κι' ὅπου βρεθῶ νὰ τᾶχω μοιρολόγια.
971 Ὑπομονὴ κ' ὑπόμενα καὶ ὥς τότε νὰ ὑπομένω ;
κύττα καὶ τὴν ὑπομονὴ πῶς μ' ἔχει καμωμένο.
972 Φίδια μὲ μαγερεύουνε μὲ τῆς συκιᾶς τὸ γάλα,
νὰ φάγω ν' ἀπαρνηθῶ τὰ μάτια σου τὰ μαῦρα.
973 Φίδια μὲ λογουρίζουνε κι' ὀχτροὶ μὲ πολεμοῦνε,
τὸ μάθανε ποῦ σ' ἀγαπῶ τὸ γαῖμά μου θὰ πιοῦνε.
974 Φτάν' οὐρανὲ καὶ μὴ βρέχεις, κάνε κι' αὐτὴν τὴν χάρη
καὶ ἐγὼ μὲ τὰ ματάκια μου δροσίζω τὸ χορτάρι.
975 Φῶς μου, δυὸ λόγια θὰ σὲ πῶ μὲ μάτια δακρυσμένα,
τί σ' ἔφταιξα ὁ δυστυχὴς καὶ τᾶχεις μὲ τὰ μένα ;

- 976 Φωτιά ἔχω στό στηθός μου κ' ἔκαψε τὴν καρδιά μου,
ὁ ἔρωτας τὴν ἄναψε χωρὶς τὸ θέλημά μου.
- 977 Φωτιά ἔχω στό στηθός μου καὶ καίεται γιανγκίνι¹⁾,
ὁ ἔρωτας τὴν ἄναψε καὶ τώρα δὲν τὴν σβύνει.
- 978 Χάρε, δὲ μὲ λυπᾶσαι, τὸν Χάρο πᾶς καὶ λὲς
κι' ὁ Χάρος δὲ σὲ παίρνει καὶ κάθεται καὶ κλαῖς.
- 979 Χάρε μ' ποὺ παίρνεις τίς ψυχές, κάμε καὶ μένα τόπον,
νά βουβαθοῦν τὰ στόματα κι' οἱ γλώσσες τῶν ἀνθρώπων.
- 980 Χάρε, ποὺ εἶσαι ἀψηλά, κατέβα παρακάτω
καὶ πάρε τὸ κορμάκι μου ποῦναι πληγὲς γιομάτο.
- 981 "Ὡ λογισμὲ μὴ λογιστεῖς καὶ νοῦ μὴ πάρεις βόλτα
καὶ σὺ καὶ μένη μου καρδιά κἀν' ἀτσαλένια πόρτα.
- 982 "Ὡ οὐρανὲ μὴ βρέξης πιά, κάμε με αὐτὴν τὴν χάρη
καὶ γὼ μὲ τὰ ματάκια μου ποτίζω τὸ χορτάρι.
- 983 "Ὡ οὐρανὲ πατέρα καὶ γῆς μάννα γλυκειά μου,
κλάψετε καὶ θρηνήσετε τ' ἀναστενάγματά μου.
- 984 "Ὡ οὐρανὲ πατέρα μου καὶ γῆς μάννα γλυκειά μου,
στὸν κάτω κόσμον ἀκούονται τ' ἀναστενάγματά μου.
- 985 "Ὡ οὐρανὲ ποῦσαι ψηλά κατέβα κάνε κρίση,
δέκα χρονὸ ἀγαπητικιά γυρεύει νὰ μ' ἀφήσῃ.
- 986 "Ὡ πικραμένη μου καρδιά, παρηγορήσ' ἀτὴ σου
κι' ἄλλοι πολλοὶ τὸ πάθανε δὲν εἶσαι μοναχὴ σου.
- 987 "Ὡ πικραμένη μου καρδιά, πάρ' τὸ ποτήρι πιέ το,
γιατὶ πολὺ ὑπόφερα γιὰ μιὰν ἀγάπη φέτο.
- 988 "Ὡς μ' ἔκαψες νὰ μὴ καῖς γιατί θὰ σὲ λυποῦμαι,
θὲ νὰ περνῶ νὰ σὲ θωρῶ νὰ κλαίω νὰ θρηνοῦμαι.
- 989 "Ὡς πότε ἄχ κι' ὥς πότε βάχ κι' ὥς πότε ὁ καὶ μένος,
μακρὰν ἀπ' τὴν ἀγάπη μου νὰ ζῶ τυραννισμένος.
- 990 "Ὡς πότε ἄχ καὶ ὥς πότε βάχ, κι' ὥς πότε κασαβέτι,
ὥς πότε θὰ μὲ τυραννεῖ τὸ ἰδικόν σου ντέρτι.
- 991 "Ὡς πότε τὰ ματάκια μου, τῆς γειτονιάς αὐλάκι,
τὸνα νὰ τρέχῃ τὸ νερό καὶ τ' ἄλλο τὸ φαρμάκι.

ΠΑΡΑΠΟΝΑ

- 992 Ἀγάπα με πουλάκι μου, καθὼς μ' ἀγάπας πρῶτα,
τοῦ κόσμου λόγια μὴν ἀκοῦς καὶ τὴν καρδιά σου ρῶτα.

1) Λ. Τ. Φωτιά.

- 993 'Αγαπημένο μου πουλί, κακία μὴ μὲ πιάνης,
ἔχω στενάχωρη καρδιά, πεθαίνω καὶ μὲ χάνεις.
- 994 'Αγάπησα νᾶχω ζωὴ, μὰ γὼ ζωὴ δὲν ἔχω,
σὰ κλῆμα μὲ κλαδεύουνε καὶ κλαδεμὸ δὲν ἔχω.
- 995 'Αγάπησα, τί ἀπόλαψα; τῆς γῆς τὴν ὄψη πῆρα,
τοῦ κόσμου τὴν καταλαλιά καὶ προκοπὴ δὲν εἶδα.
- 996 'Αγάπησα καὶ γὼ μικρὸς ἓνα κομμάτι χιόνι
καὶ κεῖνο τὸ ζουλέψανε οἱ ἀχαμνοὶ ¹⁾ γειτόνοι.
- 997 "Ακουσα πὼς ἀρραβωνιάστηκες μεταξωτὴ μου σκέπη
κι' αὐτόνα ποὺ σὲ δόσανε γιὰ λόγου σου δὲ πρέπει.
- 998 "Αἴντε νὰ πῆς τὴ μάννα σου νὰ κάνη κι' ἄλλη κόρη,
πὼς ἔκαψε τὸν Γαλατὰ νὰ κάψῃ καὶ τὴν Πόλη.
- 999 "Ἄλλη φορὰ ἤμουν ἄγγελος, τὴν ἄγγελεύουν ἄλλοι,
στὴ βρύση πῶπινα νερό, τώρα τὸ πίνουν ἄλλοι.
- 1000 'Αλλοίμονο τί γένηκε ἡ τόση μας ἀγάπη,
ἀέρας ἦλθ' ἀπ' τὸ βουνὸ καὶ πέταξε καὶ χάθη.
- 1001 'Ανάθεμα τὰ μάτια μου ποὺ τὰχὼ μαθημένα,
ὅταν ἴδουν τίς ὁμορφες δοκροῦν τὰ καυμένα.
- 1002 'Ανάμεσα στὰ φρύδια σου ἔχεις μιὰ μαντζουράνα,
ἔχεις κι' ἓνα παράπονο ὅπου δὲν ἔχεις μάννα.
- 1003 "Ἄν ἀρχηνίσω νὰ σὲ πῶ τὰ παράπονά μου,
ἡ γῆς θεὸ νὰ χορτάσ' νερὸ ἀπὸ τὰ δάκρυά μου.
- 1004 'Ανεβαίνω, κατεβαίνω, κρίμα στ' ἀνεβάσματα,
τὸ πουλάκι μου δὲ βλέπω κι' ἀρχινῶ τὰ κλάματα.
- 1005 "Ἄν μ' ἀγαπᾷς ἀγάπα με, κι' ἂν δὲ μὲ θέλεις ἄς λείψει,
καλλίτερη μ' δὲν εἶσαι σὺ νὰ τὸ κρατήσω λύπη.
- 1006 "Ἄνοιξε τὸ χεῖλάκι σου καὶ πές μου μιὰν ἀλήθεια,
μὲ τὴ καρδιά σου μ' ἀγαπᾷς ἢ μὲ τὰ παραμύθια;
- 1007 'Απὸ τὴν πόρτα σου περνῶ κι' ἀκούω σε ποὺ φαίνεις,
μὲ πῆρε τὸ παράπονο, ποὺ δὲ μὲ συντυχαίνεις.
- 1008 'Απ' τὰ δυὸ γλυκὰ σου μάτια, τρέχ' ἀθάνατο νερὸ
καὶ σὲ ζήτησα λιγάκι καὶ δὲ μ' ἔδοσες νὰ πιῶ.
- 1009 "Ἄς ἦτανε νὰ σ' ἐβλεπα μιὰ μέρα μὲ τὸ κιάλι,
ἴσως καὶ μαζευούντανε ὁ νοῦς μου στὸ κεφάλι.
- 1010 "Ἀσπρη ἀφράτη φράουλα, πότε θὰ κοκκινήσης;
πότε θὰ γίν' ἡ γνώμη σου, νᾶλθης νὰ μὲ μιλήσης;
- 1011 "Ἀσπρο μου τριανταφυλλάκι βάλ' ἔρωτα στὸ νοῦ σου,
δὲν εἶσαι δώδεκα χρονῶ, μόν' εἶσαι τοῦ καιροῦ σου.

1) Κακοί.

- 1012 Αὐτὸς ὁ ἔρμος ἔρωτας ποῦ μ' ἤλθε στὸ κεφάλι,
δὲν πουλιέται σὲ τσαρσί νὰ τὸ ἐπάρουν ἄλλοι.
- 1013 ᾿Αψε τὸ μῦλο κι' ἄς βροντᾷ καὶ τὸ νερὸ ἄς τρέχει,
καὶ μεῖς ἄς ἀγαπιούμεαστε κι' κόσμος ἄς μᾶς λέγει.
- 1014 Βισιλικὸς στὴ γειτονιά καὶ μεῖς τὸν πιθυμοῦμε,
ἔρχοντ' ἀπ' ἄλλη γειτονιά καὶ τὸν κορφολογοῦνε.
- 1015 Βάτους κι' ἀγκάθια πάτησα ὡς ποῦ νὰ σ' ἀγαπήσω
καὶ τώρα ποῦ σ' ἀγάπησα πῶς νὰ σὲ λησμονήσω;
- 1016 Βουνὰ ψηλὰ καὶ πράσινα, καὶ δέντρα φουντωμένα,
γιὰ φέρτε τὴν ἀγάπη μου γιὰ πάρετε καὶ μένα.
- 1017 Βράδυασε καὶ δὲν ἤλθε τοῦ κάμπου τ' ἀηδονάκι,
τοῦ κόσμου ἢ παρηγοριά καὶ ἡ δικιά μ' ἀγάπη.
- 1018 Γιὰ πές μου ποιὸς σὲ βίασε, σκληρὲ νὰ μ' ἀγαπήσης,
ἀφοῦ δὲν ἦσουν ἱκανὸς ἀγάπη νὰ βαστήξης;
- 1019 Γιατί λοιπὸν δὲν μ' ἀγαπᾷς πῶς μ' ἀγαποῦσες πρῶτα,
τοῦ κόσμου λόγια μὴν ἀκούς, καὶ τὴν καρδιά μου ρῶτα.
- 1020 Γὼ ἂν πεθάνω μάτια μου ἢ χῶρα δὲ ξικεύει,
λυποῦμαι τὸ πουλάκι μου ποῦ κάθεται καὶ κλαίει.
- 1021 Γὼ εἶμαι κεῖνο τὸ πουλί τὸ παραπονεμένο,
ᾧπου θολώνει τὸ νερὸ καὶ πίνει τὸ καῦμένο.
- 1022 Γὼ ἢ καρδιά μου εἶναι γυάλι, ποτήρι καὶ τσακίεται,
χιλιάδες λόγια καὶ ἂν μὲ πείς, πιά δὲν παρηγοριέται.
- 1023 Δὲν εἴμπορῶ ἀγάπη μου πλέον νὰ ἡσυχάσω,
ἔχω στενάχωρη καρδιά φοβοῦμαι μὴ σὲ χάσω.
- 1024 Δὲν εἴμπορῶ γιὰ λόγου σου νὰ προσκυνῶ τὸν κόσμο
νὰ κατελῶ τὴ νιότη μου ματούδια μου καὶ φῶς μου.
- 1025 Δὲν εἴμπορῶ κυρά μου νὰ μάθω τίς δουλειές,
νὰ σπέρνω νὰ θερίζω καὶ νὰ μαζεύω λιές.
- 1026 Δὲν εἶναι κρίμα κι' ἄδικο ἢ βρύση νὰ ναι μπρός μου,
νερὸ νὰ μὴ μπορῶ νὰ πιῶ γιατί ναι ὁ θάνατός μου.
- 1027 Δὲν εἶσαι σὺ ποῦ μ' ἔλεγες, σὰν δὲ σὲ διῶ πεθαίνω
καὶ τώρα γύρσες καὶ μὲ λές, ποῦ σ' εἶδα ποῦ σὲ ξέρω.
- 1028 Δὲν ἦσουν σὺ ποῦ μ' ἔλεγες νὰ μὴν ἀγαπηθοῦμε,
γιατ' εἶν' τὰ σπίτια μας κοντὰ καὶ θὰ φανερωθοῦμε;
- 1029 Δὲν ἦσουν σὺ ποῦ μ' ἔλεγες «ἂν δὲν σὲ δῶ πεθαίνω»
καὶ τώρα γύρσες καὶ λές ποῦ σ' εἶδα; ποῦ σὲ ξεύρω;
- 1030 Δὲ θυμᾶς ἀνάθεμά σε λόγια ποῦ μιλήσαμε,
νὰ σὲ πάρω νὰ μὲ πάρης καὶ μαζὺ νὰ ζήσουμε;
- 1031 Δὲ θυμᾶς ἀνάθεμά σε ποῦ καθήμεθα τὰ δυό,
ἔχουμε καὶ μαρτυροῦνε τ' ἄστρα μὲ τὸν οὐρανό.

- 1032 Δέν τδλπιζα στόν ούρανό, στη γῆ νά βρέξη αἶμα,
μήτε καί τὰ χειλάκια σου νά ποῦν κακό γιά μένα.
- 1033 Δέν τδλπιζα καί στά βουνά ντουβάρια νά κτιστοῦνε,
τοῦτον τόν ἀποχωρισμό τὰ μάτια μου νά δοῦνε.
- 1034 Δέν τδλπιζα στό ούρανό οὔτε στόν νοῦ μου τδχα,
ν' ἀφήκης τό γαρούφαλο νά πάρης τή μολόχα.
- 1035 Δυό ψαράκια καί δυό γοῦπες,
ἔμαθα τὰ λόγια ποῦπες.
- 1036 Ἐβράδυσσε καί σήμερα, πάει καί τούτ' ἡμέρα,
δέν τᾶδα, δέν τὰ χάρηκα τὰ φρύδια σ' τὰ γραμμένα.
- 1037 Ἐβράδυσσε καί σήμερα, ποιόνα νά χαιρετήσω;
καί ποιό διαβάτη νά εὐρῶ, γιά λόγου σ' νά ρωτήσω;
- 1038 Ἐγώ πρέπει νά κατοικῶ σ' ἕνα ἐρημοκκλησι,
ὅπου δέν βρίσκει κυνηγός, πουλί νά κυνηγήσῃ.
- 1039 Ἐγώ σ' ἀγάπησα κρυφά καί κανενός δέν τόπα.
καί τώρα τό ἐμάθαινε ὡς καί τῆς γῆς τὰ χόρτα.
- 1040 Ἐγώ τό ξέρω μάτια μου, δέν εἶναι πρὸ τὰ σένα.
λόγια ἦρθανε καί σ' εἶπανε καί τιραννῆς καί μένα.
- 1041 Ἐγώ νά εἶχα τετοιο νοῦ, νά εἶχα τέτοια γνώση,
δέν ἄφινε στοὺς στήθός μου ἐρωτᾶς νά φυτρώσῃ.
- 1042 Ἐγώ κι' ἂν παίζω καί γελῶ καί δυό καρδιές κι' ἂν ἔχω,
ἢ μία παίζει καί γελᾷ ἢ ἄλλη ξέρεי τί ἔχω.
- 1043 Ἐθάρρεψα ἢ ἀγάπη μας νά ἦταν περιβόλι,
νά κάνῃ ἄνθη καί καρπούς νά τὴν ζηλεύουν ὅλοι.
- 1044 Εἶδα τὰ μάτια σ' εἶδα τὰ καί ἦτανε κλαμένα,
τάχα νά μὴ τὰ μάλωσε ἢ μάννα σου γιά μένα;
- 1045 Ἐκατὸ φορές τό εἶπα νά μὴν εἶχα γεννηθῇ
καί στη δική σ' ἀγάπη, νά μὴν εἶχα μπερδευθεῖ.
- 1046 Ἐλα πουλί μου ἔλα νά ὁμιλήσουμε,
εἶδα στοὺς ὄνειρό μου πῶς θά χωρίσουμε.
- 1047 Ἐλα πουλί μοι, ἔλα, ἔλα καί μὴν ὀργεῖς,
ὅσο περνοῦν οἱ μέρες τόσο μὲ λημονεῖς.
- 1048 Ἐλπίδα ἔχω φῶς μου πάλι νά σέ ξαναῖξῶ,
κοντά σου νά καθίσω τοὺς πόνους νά σέ πῶ.
- 1049 Ἐνα καιρὸ ἤμουν ἄγγελος τῶρ' ἀγγελεύειν ἄλλοι
στη βρύση πῶπινα νερὸ τώρα τό πίνουν ἄλλοι.
- 1050 Ἐξήντα μῆνες σ' ἀγαπῶ γίνονται πέντε χρόνια,
μιά λεμονιά νά φύτευα θὲ νᾶτρωγα λεμόνια.
- 1051 Ἐρωτα πρωτομάστορα δασκάλεψε τὴν κόρη,
ὅταν περνῶ νά μὴ γελᾷ γιατί μὲ θανατώνει.

- 1052 "Έχω μέρες νά σέ δώ, κοντέβει έβδομάδα
καί τὸ ψωμί στὸ στόμα μου δέν ἔχει νοστιμάδα.
- 1053 "Ἡ ἀγάπ' εἶναι ἀγκύλι κι' ἀγκυλώνει τὴν καρδιά,
μὲ ἀγκύλωσε καί μένα καί δέν ἔχει γιατρεία.
- 1054 "Ἡ γνώμη σ' εἶναι τροχός, ἐδῶ καί κεῖ γυρίζει,
ἐγὼ πουλί μου σ' ἀγαπῶ κανεὶς νά μὴ σ' ὀρίζη.
- 1055 "Ἦθελα νά ἤμουν αἰμὸς νᾶμπαινα στὴν καρδιά σου,
νά δῶ γιὰ ποιὸν μαραίνονται τὰ φύλλα τῆς καρδιάς σου;
- 1056 "Ἦθελα νά πέθινισκα καί πάλι νᾶταν ψέμα,
νά ἔβλεπα ποιὸς μ' ἀγαπᾷ καί ποιὸς πονεῖ γιὰ μένα.
- 1057 "Ἡ τύχη μου μὲ ἔγραψε μὲ τὸ δεξί της χέρι,
οὔτε χειμῶνα νά χαρῶ οὔτε τὸ καλοκαίρι.
- 1058 Θεέ μου, βρέξε χεῖμασε, κάνε βαρὺ χειμῶνα
καί τὸ πουλί ποὺ ἀγαπῶ δέν χάρηκα ἀκόμα.
- 1059 Θεέ μου, ἐξημέρωσε μιὰ μέρα καί γιὰ μένα,
νά 'ναι τὰ μάτια μου κι' ὁ νοῦς μου μὲ τὰ μένα.
- 1060 Θέλεις τὸ μάτια μ', θέλεις τὸ, θέλεις τὸ νά πεθάνω,
θέλεις τὸ νά ψυχομαχῶ στὰ στήθη σου ἐπάνω.
- 1061 Θέλουν ν' ἀνθίσουν τὰ βουνά κι' ὁ πάγος δέν τ' ἀφήνει,
πουλί μ', θέλω νά σ' ἀγαπῶ κι' ὁ κόσμος δὲ μ' ἀφήνει.
- 1062 Θωρῶ τὸ ἀχειλάκι σου ποὺ 'ναι σὰν τὸ κεράσι,
ἄς τὸ φιλοῦσα μιὰ φορὰ κι' ὁ κόσμος ἄς χαλάση.
- 1063 Καλλιό 'χω Τούρκου μαχαίριὰ καί πιστολιὰ δερβίση,
παρὰ νά δοῦν νὰ μάτια μου ἄλλος νά σ' ἀγαπήση.
- 1064 Καρδιά μου ποιὸς σέ κλείδωσε σαράντ' ἀσημοκλείδια
καί δέν ἀνοίγεις μὲ κλειδιά, μ' ἀγγελικὰ παιχνίδια;
- 1065 Κλαίγω δέν ἔχω μερωμὸ σὰν τὸ μωρὸ παιδάκι,
ὅπου τοῦ λέγει ἡ μάνα του σῶπα καί νά βυζάκι.
- 1066 Κορίτσια καί κοπέλλες τὸν ἄντρα μου πουλῶ,
καπέλλο δὲ μὲ πέρνει καί δέν τὸν ἀγαπῶ.
- 1067 Κόψε κλωνί βασιλικὸ καί μέτρησε τὰ φύλλα
λογάρισε καί τὸν καιρὸ ποὺ μὲ παιδεύεις σκύλα.
- 1068 Κόψε τριαντάφυλλο καί μέτρησε τὰ φύλλα,
κάθισε καί λογάρισε τίς μέρες ποὺ δὲ σ' εἶδα.
- 1069 Κρύφ' ἦτανε ἡ ἀγάπη μας, σὰν σπόρος στὸ πεπόνι
καί μᾶς τὴν ἐξελόγιασαν οἱ ἄνομοι γειτόνοι.
- 1070 Λεῖπει ἄστρ' ἀπὸ τὸν οὐρανὸ κι' αἰετὸς ἀπ' τὴν φωλιά του,
λεῖπει καί τὸ πουλάκι μου, ἀπὸ τὴν συντοφιά του.
- 1071 Λόγια τοῦ κόσμου μὴν ἀκοῦς κλωνάρι μου τοῦ κρίνου
καί πέτρα τῆς ὑπομονῆς ἀποφάσισε καί γίνου.

- 1072 Λόγια τοῦ κόσμου μὴν ἀκοῦς γιὰτ' εἶν' ἐχθροὶ καὶ φίλοι,
σὰν δὲ μὲ διῆς νὰ στὰ μιλῶ μὲ τὸ δικό μ' ἀχειλί.
1073 Λιγνὸ κυπαρισσάκι μου ἀψηλοκορφάτο
ποιὸς θέλει νὰ μὴ κοιμηθῇ στὸν ἴσκιο σ' ἀπὸ κάτω.
1074 Λύσε τὰ μάγια φῶς μου καὶ δός με λευτεριά
νὰ πάγω ν' ἀνταμώσω τὴν πρώτη μου φιλιὰ.
1075 Μάη μ' μὲ τὰ λουλούδια καὶ Ἀπρίλη μ' μὲ τὰ δρόσα,
πάλλε στὸ νοῦ μου σ' ἐβαλα καὶ δὲν κοιμήθηκα ἀπόψα.
1076 Μ' ἀρνήθηκες πουλάκι μου, πολλὰ χρόνια νὰ ζήσης,
τὸ μένα καλλιώτερη δὲ θᾶβρεις ν' ἀγαπήσης.
1077 Μάτια φρύδια καὶ μαλλιὰ πῶς τᾶχεις ταιριασμένα,
τὸ μακρυὰ τὰ χαίρομαι, μὰ δὲν εἶναι γιὰ μένα.
1078 Μὲ τὴν γειτονοποῦλά μου, θέλω νὰ κάμω κρίση,
ποῦ πῆγε καὶ παντρεύτηκε χωρὶς νὰ μὲ ρωτήση.
1079 Μελαχροινὴ σὲ εἶπανε, πολὺ σὲ βαροφάνη,
μὰ ἡ μελαχροινάδα σου στὸν Ἄδη θὰ μὲ βάλῃ.
1080 Μελαχροινὸ μου πρόσωπο, φράγκικο μοναστήρι,
οὔτε στὴν πόρτα φαίνεσαι, οὔτε στὸ παραθύρι.
1081 Μελαχροινὸ μου πρόσωπο μὲ τίς ἐλιές γιομάτο,
τόσο καιρὸ τὴν γνώμη σου δὲν εἰμπαρῶ νὰ μάθω.
1082 Μ' ἐφίλησες κι' ἀρρώστησα, φίλα με γιὰ νὰ γιάνω
καὶ πάλι ξαναφίλαμε μὴν πέσω καὶ πεθάνω.
1083 Μελαχροινὸ μου πρόσωπο μὲ τίς ἐλιές γεμάτο,
τόσον καιρὸ τὴν γνώμη σου δὲν μπόρεσα νὰ μάθω.
1084 Μελαχροινὸ μου πρόσωπο κι' ἀρχοντικό μου πάσο,
τόσο καιρὸ νὰ σ' ἀγαπῶ καὶ τώρα νὰ σὲ χάσω.
1085 Μέν' ἡ καρδιά μ' εἶναι γυαλί, ποτήρι καὶ τσακιέται,
χιλιάδες λόγια κι' ἂν μὲ ποῦν πιά δὲν παρηγοριέται.
1086 Μὲ στέλλεις προσκυνήματα μὲ δυὸ χελιδονάκια,
τὸ ἓνα φέρνει τὰ γλυκὰ καὶ τ' ἄλλο τὰ φαρμάκια.
1087 Μὴ τὸ κυττάζης τὸ δεντρί καὶ μὴ τὸ τριγυρίζεις,
ἄλλος θὰ τρώγῃ τὸν καρπὸ καὶ σὺ δὲ θὰ ὀρίζεις.
1088 Μίλα μου μερτζανόχειλη¹⁾ καὶ μὴ μοῦ κάνεις νάζι,
γιὰτ' ὁ Θεὸς τὴν ἐμορφιά σὰν ἄνθος τὴν τινάζει.
1089 Μπεζέρισε²⁾ ἡ γειτονιά ν' ἀνεβοκατεβαίνης,
τάχα νὰ σ' ἀγαπῶ καὶ γώ; μόνε στὸ κρίμα μπαίνεις
1090 Νὰ κάμω θέλω μιὰ καρδιά, πίκρα νὰ μὴ λογιάζω,
κι' ὅπως τὸν βρίσκω τὸν καιρὸ ἔτσι νὰ τὸν περάσω.

1) Κοκκινόχειλη.—2) Λ. Τ. Βαρέθηκε.

- 1091 Νάξερα τὸ πουλάκι μου σὲ τὶ δεντρὶ κοιμᾶται,
σὲ τὶ δεντρὶ κάνει φωλιά καὶ μένα δὲ θυμᾶται ;
- 1092 Νὰ σ' ἀγαπῶ χάνω ζωή, νὰ σ' ἄρνησθῶ λυποῦμαι,
νὰ σ' ἀπολάψω δὲν μπορῶ γι' αὐτὸ παραπονιοῦμαι.
- 1093 Νὰ τῷξερα πουλάκι μου, ποῦ θὲ νὰ πὰ ν' ἀργήσης.
τὴ θάλασσα νὰ μάγευα, νὰ μὴ παρασμερίσης.
- 1094 Νάχω χελιδονιοῦ λαλιά νὰ κρίνω μὲ τὸν Χάρο,
ὅποιος μὲ λέγει τ' ἄδικο νὰ σκύψω νὰ τὸν πάρω.
- 1095 Νταλώσανε τὰ μάτια μου τὴν θάλασσα νὰ βλέπω,
τοὺς ναῦτες γιὰ νὰ ἐρωτῶ καὶ σένα νὰ προσμένω.
- 1096 Νενέ μου σχίσε τὴν καρδιά μὲ συρματένια τρίχα,
νὰ δγῆς ἐκείνη π' ἀγαπῶ σὲ τὶ τόπο τὴν εἶχα.
- 1097 Νύχτα καὶ μέρα φῶς μου γιὰ σένα λαχταρῶ,
φίλον πιστόν δὲν ἔχω τὰ πάθη μου νὰ πῶ.
- 1098 Ὁ Ἀπρίλης καὶ ὁ Μάης χρόνος μὲ φάνηκε,
ἔφυγε τὸ πουλί μου καὶ δὲν ἐφάνηκε.
- 1099 Ὁ ἔρωτας ποῦν' ἐρώτας, πάλε ζητᾷ νὰ μάθῃ,
τῆς νύχτας τὰ καμώματα καὶ τῆς αὐγῆς τὰ πάθη.
- 1100 Ὁ ἔρωτας μικρὸς μικρὸς πρασινάφορεμένος,
ἐμπῆκε στὴν καρδίτσα μου ὁ τρίς καταραμένος.
- 1101 Ὅλα μὲ τὰ ὑστέρησες καὶ τᾶκαμες δικὰ σου
μόνο τὴν ψυχὴ μου ἄφησες καὶ κείνη χάρισμά σου.
- 1102 Ὅλα σου εἶναι θεϊκά, ζωγραφιστὰ τὰ κάλλη,
σκληρὴ ἔχεις ὅμως τὴν καρδιά ποῦ δὲν τὴν ἔχει ἄλλη.
- 1103 Παλληκαράκι μ' ἔμορφο μὲ τὴν μαβιά τὴν φοῦντα,
ἦρτε καιρὸς ν' ἀρβωνιαστῆς καὶ τὰ φλουριά σου ποῦντα ;
- 1104 Πάλι τὰ κόκκινα φορεῖς, πάλ' ὁμορφιές γυρεύεις,
πάλι ἄλλον νέον ἀγαπᾷς καὶ μένα δὲ μὲ θέλεις.
- 1105 Πάντα μὲ σκέψη περπατῶ καὶ νοῦ νὰ κατεβάζω,
ἐμένα τῷχ' ἡ τύχη μου καρδιές νὰ δοκιμάζω.
- 1106 Περιπλεγμένο μ' ἔχουνε σὲ σουῖτις¹⁾ κλωνάρι,
γιὰ νὰ σὲ ἀρνησθῶ ἐγὼ νὰ σ' ἀγαπήσουν ἄλλοι.
- 1107 Πές τό με μάτια μ', πές τό με, ποιά εἶναι ἡ αἰτία,
ἀκόμη θὰ σὲ καρτερῶ, τὰ χρόνια εἶναι τρία.
- 1108 Πές μέ το μὲ τὸ χωρᾶτό, πές μέ το μὲ τὸ νάζι,
πές μέ το πῶς δὲ μ' ἀγαπᾷς, ἐμένα δὲ μὲ νοιάζει.

1) Λ. Τ. Ἰτιά,

- 1109 Πές μου φῶς μου στὸ Θεό σου, μ' ἀγαπᾶς ἢ μὲ γελάς,
ἢ μὲ θέλεις νὰ μὲ ἔχῃς τὸν καιρό σου νὰ περνᾷς;
1110 Πέταξε τὸ πουλί πού εἶχαμε στὸ χέρι,
ξιπάσθηκ' ἀπ' ἐδῶ καὶ πῆγε σ' ἄλλα μέρη.
1111 Ποιὸς σοῦπε ἀθεόφοβε γιὰ νὰ μὲ ἀγαπήσης,
ἀφοῦ δὲν ἦσουν ἱκανὸς ἀγάπη νὰ κρατήσης;
1112 Πολὺ καιρὸ εἶχανε τὰ μάτια μου νὰ δοῦνε τὰ δικά σου
κ' ἔχω πολλὰ παράπονα νὰ πῶ τῆς ἀφεντιᾶς σου.
1113 Πόσες ἡμέρες θλιβερές, ἐπέρασα πουλί μου,
ἀπ' τὸν καιρὸ πού μίσεψες γλυκύτατο κορμί μου;
1114 Ποῦ εἶσαι καὶ δὲ φαίνεσαι, ποῦ εἶσαι καὶ δὲ βγαίνεις,
ἔβγα μιά ὥρα νὰ σέ δῶ καὶ μὴ μὲ συντυχαίνεις.
1115 Πουλί μου, ὅταν διάβηκες ἔλαχα θυμωμένο
καὶ δὲ σέ εἶπ' ὥρα καλὴ κ' εἶμαι μετανοιωμένο.
1116 Πουλί μου ὅταν διάβηκες νύχτα ἦταν, δὲ σε εἶδα,
τὴν συντυχιά σου ἄκουσα καὶ τὸν καῦμό σου πῆρα.
1117 Πουλί μου, ὀκτωμέριες καὶ θὰ δεκαπεντίσης
καὶ μιά γραφὴ δὲ μ' ἔστειλες νὰ μὲ παρηγορήσης.
1118 Πουλί μου, σὲ κατάλαβα, τὰ λόγια σ' ὑπερδεμένα
καὶ τῆς καρδιᾶς σου τὰ κλειδιά ἄλλοῦ τ' ἄχεις δοσμένα.
1119 Πρῶτα ἦμνα ἄγγελος τῶρ' ἀγγελεύουν ἄλλοι,
στὴ βρύση πῶπινα νερὸ τώρα τὸ πίνουν ἄλλοι.
1120 Ρόδα καὶ τριαντάφυλλα καὶ σεῖς βασιλικοὶ μου,
σεῖς μὲ ἀποκοιμήσατε κ' ἔχασα τὸ πουλί μου.
1121 Σ' ἀγάπησα πού πεθαινα, ἄμωνα στ' ὄνομά σου
καὶ τώρα σὲ συχάθηκα ἀπ' τὰ φερσίματά σου.
1122 Σὲ ἀγαπῶ πουλάκι μου κι' ἂν δὲ σὲ ἀπολαύσω,
φωτιά θὰ βάλω μόνος μου τὸ σῶμα μου νὰ καύσω.
1123 Σαρανταβέργινο κλουβὶ μοῦ κάναν οἱ γονεῖς μου
καὶ μέσα μὲ κλειδῶσανε νὰ σ' ἄρνηθῶ πουλί μου.
1124 Σαράντα μῆλα κόκκινα δεμένα στὴν κορδέλα,
ἀκόμη δὲν ἐφίλησα μελαχροινὴ κοπέλλα.
1125 Σειγιέσαι καὶ λυγέσαι καὶ ὅλο σιάζεσαι ¹⁾,
τὸν ἄνθρωπο χτικιάζεις, δὲν τὸ στοχάζεσαι.
1126 Στὸν Ἄδη θὰ κατέβω τὸν Χάρο νὰ εὕρῶ,
νὰ τὸν παρακαλέσω νὰ μ' ἀφήσῃ νὰ χαρῶ.
1127 Στὸ παραθύρι κάθεσαι, τραβήξου μέσ' λιγάκι,
γιατί μὲ τὰ καμῶματα σ' ἐμὲ πότισες φαρμάκι.

1) Διορθώνεσαι.

- 1128 Σὺ εἶς' αἰτία κι' ἀφορμὴ σὲ ἐκκλησιὰ δὲν μπαίνω,
μηδὲ ἀγάπη κάνω πιά, μηδὲ μεταλαβαίνω.
- 1129 Συλλογισμένη σὲ θωρῶ, θέλω νὰ σὲ ρωτήσω,
ἂν εἶν' ἀπ' τὴν ἀγάπη μου νὰ σὲ παρηγορήσω.
- 1130 Συλλογισμένο περπατῶ, συλλογισμένο τρέχω,
δὲν εἶν' καμμιά στὴ γειτονιά νὰ μ' ἐρωτήσ' τί ἔχω ;
- 1131 Συχνοπερνᾷς διαβόλου γιέ, κόφτεις τὰ γεμενιά σου ¹⁾
ἀγάπη δὲν ἀπέκτησες νᾶχης στὴν ἀγκαλιὰ σου.
- 1132 Σχίστε τὴν καρδοῦλα μου μὲ ἀτσαλένια τρίχα
νὰ δῆτε τὴν ἀγάπη μου σὲ ποιά μεριά τὴν εἶχα.
- 1133 Τὰ μάτια σου μὲ ρίξανε σαΐτεμένη λόγχη,
ἐγὼ πουλί μ' νὰ σ' ἀγαπῶ καὶ σὺ νὰ λέγεις ὄχι.
- 1134 Τὰ μάτια μου στὸν οὐρανό, τὰ δάκρυα μ' στὸ χῶμα,
πουλί μου σὲ ἀρνήθηκα, σὺ μ' ἀγαπᾷς ἀκόμα;
- 1135 Τὰ μαῦρα μάτια 'ναι παντοῦ, τὰ γαλανὰ σὲ τόποι
κι' αὐτὰ τὰ νερογάλαζα, τρελλαίνουνε ἀνθρώποι.
- 1136 Τ' ἄστρο τὸ μπουνέντι βγήκε,
τὸ πουλάκι μου δὲν ἦλθε.
- 1137 Τέτοια περιγελάσματα σὲ μένα δὲ περνοῦνε,
θὰ κάνω τὰ ματουδία σου νὰ μὴ μὲ ματαδοῦνε.
- 1138 Τὴν κοπέλλα πού πασχίζεις, τί τοῦ κάκου πολεμᾷς,
τὸ ψαράκι ποῦ λατρεύεις ἀπ' τὸ νοῦ σου νὰ τὸ βγάλ'ς.
- 1139 Τὴν καλὴ μέρα τοῦ Θεοῦ βδελύττεσαι καὶ ψέγεις
κι' οὔτε σελάμ, οὔτε μπὸν ζοῦρ, οὔτε γκοῦτ μὲ λέγεις ;
- 1140 Τί ἤσυχα κοιμᾷσαι κορμὶ χαριτωμένο,
ξύπνα καὶ δὸς' ἀπόκριση στὸ νυχτοπλανεμένο.
- 1141 Τί μ' ἔστελνες πουλάκι μου καὶ τί θε νὰ σὲ στείλω,
δὲν εἶδ' ἀπὸ τὸ χεράκι σου τὸ πράσινο τὸ φύλλο.
- 1142 Τί μ' ὠφελεῖ πού ἔρχομαι καὶ νὰ κακονυκτίζω,
ἄλλος νὰ πέρνη τὸ φιλί καὶ ἐγὼ νὰ λαχταρίζω.
- 1143 Τί νὰ σὲ κάνω ἀγάπη μου, δὲν εἶναι ἀπὸ μένα,
βασανίζουνε ἐσὲ καὶ τυραννοῦν καὶ μένα.
- 1144 Τί νὰ τῆς κάνω τῆς μικρῆς, ποῦναι μικρὴ καὶ κλαίει
καὶ ἂν τῆς πῶ κ' ἓνα κρυφό, τῆς μάννας τῆς τὸ λέγει ;
- 1145 Τί νὰ τὸ κάνω πού κανα μὲ τοὺς γονεῖς μου μάχη,
καὶ μὲ τ' ἀδέλφια μου κακιά καὶ μὲ τὰ σέν' ἀγάπη;
- 1146 Τί νὰ τὸν κάνω τὸν μπαχτσὲ πού πέταξε τ' ἀηδόνι,
ποῦ μ' ἄφησε στὰ σκοτεινὰ σὰν παγωμένο χιόνι;

1) Εἶδος παπουτσιῶν.

- 1147 Τίνιας αγάπη μ' αγαπᾶς καὶ δὲν τὸ φανερώνεις,
φορὲς μὲ κάνεις καὶ γελῶ φορὲς μὲ θανατώνεις.
- 1148 Τί σὲ ἔκαμα πουλάκι μου καὶ μ' ἔχεις τόση κάκια
καὶ δὲ γυρίζεις νὰ μὲ δῇς μὲ τὰ γλυκὰ σου μάτια;
- 1149 Τὸ ἄνθος τῆς νεότης μου τὸ ἔφθειρα γιὰ σένα
καὶ σὺ θαρρεῖς αγάπη μου, πῶς σὲ τὸ λέγω ψέμα.
- 1150 Τὸ βλέπω τὸ γνωρίζω, δὲν εἶμαι μπουνταλαῖς¹⁾,
ἄλλην αγάπη κάνεις κι' ἐμένα μὲ γελᾶς.
- 1151 Τὸ γιασεμὶ στὴν πόρτα σου ἦρθα νὰ τὸ κλαδέψω
καὶ θάρεψ' ἢ μαννοῦλά σου πῶς ἦρθα νὰ σὲ κλέψω.
- 1152 Τὸ γιασεμὶ κλαδεύουνε κι' ἀφίνουν ἓνα κλώνο,
ἀγάπα με πουλάκι μου ἀκόμα ἓνα χρόνο.
- 1153 Τὸ ἐρωτικό σου βλέμμα,
μ' ἔκανε νὰ φτύνω αἷμα.
- 1154 Τὸ κρίμα νᾶχη ἢ μάννα σου καὶ τ' ἄδικο οἱ γειτόνοι
καὶ τὸν ἀφορισμὸ ὁ παπᾶς ποὺ δὲ μᾶς στεφανώνει.
- 1155 Τὸ πετάξαμε τὸ πουλί ποὺ εἶχαμε στὸ χέρι,
τὸ ξίπασαμε ἀπὸ δῶ καὶ πᾶναι σ' ἄλλα μέρη.
- 1156 Τὸ περιστέρι στὴ φώλιά κοιμᾶται μὲ τὸ ταῖρι
καὶ γὼ κοιμοῦμαι μοναχὸς χειμῶνα καλοκαῖρι.
- 1157 Τόσο καιρὸ τὰ μάτια μου ἔχουνε νὰ σὲ δγιοῦνε,
τὰ γράμματά μ' εἰς τὸ χαρτί σὲ διπλοχαιρετοῦνε.
- 1158 Τὸ χελιδόνι στὴ φώλιά κοιμᾶται μὲ τὸ ταῖρι
καὶ σὺ κοιμᾶσαι μοναχὸς χειμῶνα καλοκαῖρι.
- 1159 Τράβα μαχαίρι βάρα με ὅπου σ' ἀρέση φῶς μου,
φύλαξε μόνον τὴν καρδιά γιατί εἶν' ὁ θάνατός μου.
- 1160 Τραγοῦδησα, τραγοῦδησα, πόνεσ' ἢ κεφαλὴ μου
καὶ στὴ παρέα ποὺ εἶμ' ἐγὼ δὲν εἶναι τὸ πουλί μου.
- 1161 Τρίαντάφυλλο κι' ἂν καταπιῶ, κανέλλα καὶ ἂν μασήσω,
ὅλα πικρὰ μὲ φαίνονται γιὰ νὰ σὲ λησμονήσω.
- 1162 Φεγγαράκι μου τί σ' ἔφταιξα καὶ πᾶς νὰ βασιλέψης
καὶ μ' ἄφησες στὰ σκοτεινὰ καὶ πᾶς ἄλλοῦ νὰ φέξης;
- 1163 Χριστέ μου τὸν Παράδεισο, μὴ μὲ τὸν ἑσπερέψης
κι' ἂν ἔχω κρίματα πολλὰ, ἐδῶ νὰ μὲ παιδέψης.
- 1164 Ψηλὰ βουνὰ καὶ πράσινα καὶ δέντρα φυτεμένα,
φέρτε τὴν αγάπη μου νὰ εἶναι μὲ τὰ μένα.
- 1165 Ψυχὴ μου μελαγχολικὴ, μὴν ἔχεις ὑποψία,
γὰ τὴν καρδιά μου σ' ἀγαπῶ χωρὶς ἀμφιβολία.

1) Λ. Τ. Βλάχ.

- 1166 "Ω ἔρωτα ἐπίβουλε, ἐπίβουλε καὶ πλάνε,
ἔβγα ἀπὸ τὸ στήθος μου καὶ σ' ἄλλο στήθος πᾶνε.
1167 "Ω Μοῖρα, Μοῖρα, Μοῖρα μου, Μοῖρα καταραμένη,
γιὰ ἄλλους εἶσαι εὐτυχής, γιὰ μὲ δυστυχισμένη,
1168 "Ω κόσμε ἀκατάστατε, σφαῖρα καταραμένη,
ἄλλους τοὺς κάνεις εὐτυχεῖς καὶ μὲ δυστυχισμένη.
1169 "Ωρα καλὴ πουλάκι μου, καὶ νὰ καλοστρατίσης,
τὰ λόγια μου νὰ θυμηθῇς καὶ πίσω νὰ γυρίσης.
1170 "Ωρα καλὴ καὶ πού θά πᾶς; καὶ μένα ποῦ μ' ἀφίνεις;
κρῦο νερό θὲ νὰ γενῶ στὸ δρόμο νὰ μὲ πίνης.

ΠΕΙΣΜΑΤΑ

- 1171 Ἀγαπημένο μου πουλί, πείσματα μὴ μὲ κάνεις,
γιατ' εἶμαι πολὺ λιγόψυχος, πεθαίνω καὶ μὲ χάνεις.
1172 Δὲν πεθαίνω δὲν πεθαίνω
καὶ στὸ μάτι σου θὰ μπαίνω.
1173 Ἐσὺ αὐτὸ τῶκαμες διὰ νὰ κιτρινίσω,
μῆλο θὰ γίνω στὴ μηλιά καὶ θὰ σὲ δαιμονίσω.
1174 Ἔχ' ὁ καιρὸς γυρίσματα
νὰ πληρωθοῦν τὰ πείσματα.
1175 Θαρρεῖς καὶ τὰ πεισματικά καλὸ ἔναι στὴν ἀγάπη;
πεῖσμα ἐγὼ, πείσμα ἐσύ, ἡ ἀγάπη μας ἐχάθη.
1176 Θὲ νὰ σὲ κάνω νὰ γενῇς σὰν μιὰ κλωστή μετὰξι
κι' ὅτι κι' ἂν ἔχ' ἡ μάννα σου, στοὺς ἅγιους νὰ τὰ τάξη.
1177 Κρίμα στὰ караβιάτικα καὶ στ' ἄσπρα πού ξεοδιάζεις,
ἀπ' τὸ νοῦ σου νὰ τὰ βγάλς αὐτὰ πού λογαριάζεις.
1178 Μ' ἀρνήθηκες πουλάκι μου, καὶ γὼ κάνω τὸν τρόπο
ἂν ἦτανε γαρούφαλο, κοντσὲ βάζω στὸν τόπο.
1179 Μ' ἀρνήθηκες πουλάκι μου, θαρρεῖς θὰ μαραγκιάσω;
ἐγὼ θὰ γίνω πιὸ καλὴ, ἐσένα νὰ χτικιάσω.
1180 Ὅσο μὲ κάνεις πείσματα, τὰ χαίρομαι καὶ γλεντίζω,
κατέχω πὼς μὲ ἀγαπᾷς καὶ δὲ κακοκαρδίζω.
1181 Ὅταν ἦθελα δὲν ἦθελες, τώρα πού δὲν θέλω θέλεις,
τώρα καὶ ἐγὼ δὲν θέλω, γιὰ νὰ θέλῃς ὅταν θέλω.
1182 Ὅχι νὰ χύσης δάκρυα, ὅχι νὰ φτύσης αἷμα,
σὰ φίδι νὰ συρθῇς στὴ γῆ, δὲν εἶσαι γιὰ ἐμένα.
1183 Πεισματικά καὶ πείσματα σὲ μένα δὲν περνοῦνε,
γιατ' εἶμ' ἐλεύθερο πουλί καὶ μὲ παρακαλοῦνε.

- 1184 Σάν πρασινίσουν τὰ βουνὰ καὶ βγάλ' ἡ γῆς χορτάρι
τότε καὶ γὼ πουλάκι μου θὰ σ' ἀγαπήσω πάλι.
1185 Τῆς τριανταφυλλιάς τὰ φύλλα θὰ τὰ κάνω φορεσιά,
νὰ τὰ βάλω νὰ περάσω, νὰ σέ κάψω τὴν καρδιά.
1186 Τί μὲ θωρεῖς καὶ κρύβεσαι, σφαλεῖς καὶ μανταλώνεις;
φτερά νὰ κάνης νὰ πετᾷς, πὸ μένα δὲ γλυτώνεις.
1187 “Ωρα καλὴ πουλάκι μου, καὶ στὴν ἀνεμοζάλη,
τὰ νιᾶτα μου νᾶν' γερά, ἀγάπη κάνω κι' ἄλλη.
1188 “Ωρες καίεις τὴν καρδιά, ὦρες τὴν λουλουδίξεις,
ὦρες μὲ τὰ πεισματικά φαρμάκι τὴν ποτίζεις.

ΟΡΚΟΙ

- 1189 “Αν δεῖς στὸν οὐρανὸ νὰ ἔχη μαῦρο ἄστρο,
τότε θὰ σὲ ἀρνηστῶ καὶ γὼ περιστερὰκι μ' ἄσπρο.
1190 “Αν ἴσως καὶ δὲν σ' ἀγαπῶ νὰ δός' ὁ Θεὸς κερά μου,
τὸ μαχαῖρι ποὺ βαστῶ νὰ μπῇ μέσ' τὴν καρδιά μου.
1191 “Ασπρε μου κρίνε δροσερὲ, λουλούδι μυρωδάτο,
δὲν σ' ἀπαρνοῦμαι κι' ἂν γενεῖ ὁ κόσμος ἄνω κάτω.
1192 Δὲν τὸν ἀρνοῦμαι τὸν σταυρὸ ποὺ φίλησα τὰ Φῶτα,
δὲν σ' ἀπαρνοῦμαι μάτια μου, μήτε ὕστερα, μήτε πρῶτα.
1193 “Εμεῖς δὲ χωριζόμεθα παρὰ ἐὰν ὁ Θεὸς θελήσει,
καὶ ρίξει σκληρὸ θάνατο καὶ μᾶς ἀποχωρήσει.
1194 Κομμάτια κι' ἂν μὲ κάνουνε, φέτες σάν τὸ κυδῶνι
δὲν σ' ἀπαρνοῦμαι ἐγὼ ποτὲ κι' ἄς περνοῦν οἱ χρόνοι.
1195 Κομμάτια νὰ μὲ κάνουνε ὥσάν τὴν πεταλοῦδα,
δὲν σ' ἀπαρνοῦμαι γὼ ποτὲ ὁμορφὴ κοπελλοῦδα.
1196 Μαρία λέν' τὴν Παναγιά, Μαρία λέν' καὶ σένα,
ἂν ἀρνηστῶ τὴν Παναγιά, θὰ ἀρνηστῶ καὶ σένα.
1197 Μὰ τὸν “Αἰ Γιώργη,
πέρνω σε μὲ τὴν ἀγάπη.
1198 Μὲ τρίχα ἀπ' τὰ μαλλάκια σου τὰ μάτια μου νὰ ράψω,
θὰ βάλω ὄρκο στὸ Θεό, ἄλλοῦ νὰ μὴ κυττάξω.
1199 Μόν' ἂν τὸν νοῦ μου στερηθῶ καὶ τὴ ζωὴ μου χάσω,
τότε καὶ γὼ πουλάκι μου μέλλω νὰ σὲ ξεχάσω.
1200 Μπαρμποῦνι μου θαλασσινὸ κι' ὀλόχρυσό μου ψάρι
τὸ σῆμά μου νερό θὰ πιῶ, ἄλλος νὰ μὴ σὲ πάρη.
1201 “Ολος ὁ κόσμος κι' ἂν τὸ πεῖ κι' ὁ βασιλὲς ὀρίσει,
οὔτε δεσποτικὸς ἀφορισμὸς ποτὲ θὰ μᾶς χωρίσει.

- 1202 'Ο οὐρανός κι' ἂν κατεβεῖ καί ἡ γῆς ἂν πάγ' ἐπάνω,
δὲν σ' ἀπαρνοῦμαι μάτια μου, ἐξόν κι' ἂν ἀποθάνω.
1203 "Ὁρκο ἔκανα στήν Πιναγιά, πιὰ νά μὴ τραγουδήσω.
γιατὶ ἄλλη μιὰ τραγούδησα κ' ἔπεσα νὰ πεθάνω.
1204 "Ὅσα φτερά καὶ πούπουλα ἔχει τὸ περιστέρι,
τόσα κομμάτια θὰ γενῶ ἂν δὲ σὲ κάνω ταῖρι.
1205 Ρόδο καὶ τριαντάφυλλο, σὰν τοῦ Μιτσοῦ τὰ κάλλη
ἐσένα πρῶτ' ἀγάπησα, δὲν θ' ἀγαπήσω ἄλλη.
1206 Σὰν ἀποθάνω πρὶν σὲ δῶ ἡ γῆς νὰ μὴ μὲ λύωση,
σαβανωμένο τὸ κορμὶ θάρτεῖ νὰ σ' ἀνταμώση.
1207 Τὸ μαχαῖρι πού βαστῶ στὰ πέντε δάχτυλά μου,
ἂν ἴσως καὶ δὲν σ' ἀγαπῶ νὰ μπῇ στὰ σωθικά μου.
1208 Τὸ λέγω τιμημένα σ' ὀρκίζομαι σταθερά,
πὼς κλαίγω μέρα νύχτα, γιὰ σένα θλιβερά.
1209 "Ὡρα καλὴ πουλάκι μου, καὶ δῶ μὴν ἔχεις ἔννοια,
καὶ γὼ ἄλλονε δὲν ἀγαπῶ, μόν' τὸ Θεὸ καὶ σένα.

ΚΑΤΑΡΕΣ

- 1210 'Ανάθεμα εἰς τὶς γονεὶς καὶ στοὺς προξενητάδες,
ὅπου παντρεύουν τὶς μικρὲς κι' ἀφίνουν τὶς μεγάλες.
1211 'Ανάθεμα τῇ μάννα σου, τῇ σκύλλα τὴν 'Οβρέσα,
ποὺ δὲ σ' ἀφίνει νὰ σὲ δῶ, μόνε σὲ κρύβει μέσα.
1212 'Αναστενάζω βγαίν' ἀχνός, μέσα βράζ' ὁ πόνος
καὶ ὅποιος μᾶς ἐξεχώρισε νὰ μὴ τὸν βρῇ ὁ χρόνος.
1213 "Ἄν δὲ σὲ κάμω νὰ γενῆς σὰν μία ὀτρᾶ ¹⁾ μετὰξι,
ὅσα κι' ἂν ἔχ' ἡ μάννα σου στοὺς ἅγιους νὰ τὰ τάξη.
1214 "Ἄν ἴσως καὶ μὲ ἀρνηθεῖς καὶ πᾶς καὶ μαρτυρήσεις,
τὰ ρουχαλάκια ποὺ φορεῖς, νὰ μὴ τὰ κατελύσης.
1215 'Απέθανέ τους Παναγιά μου, τοὺς κακοὺς, καὶ σκέπασέ τους χῶμα
νὰ φύγουν ἀπ' τὰ μάτια μου νὰ μὴ τοὺς βλέπω ἀκόμα.
1216 Βρέξε, Χριστέ μ', ὕδράργυρο, νὰ πιοῦν νὰ βουβαθοῦνε,
οἱ γλῶσσες καὶ τὰ στόματα ποὺ μᾶς καταλαλοῦνε.
1217 'Η ἀγάπη εἶναι ἀπ' ἀρχῆς κι' ἀπὸ τὴν πρώτη πλάση
κι' ὅποιος τὴν ἐπερίπαιξε νὰ μὴ τὴν ἀπολαύση.
1218 Καινούργια ἀγάπη ἔκαμες μὲ γειά σου καὶ χαρά σου
καὶ τὴν παληὰ νὰ θυμηθῆς νὰ καίετ' ἡ καρδιά σου.

1) Κλωστή.

- 1219 Κεῖνος ποῦ μᾶς ἐχώρισε καὶ ἔγινε αἰτία,
νὰ τυφλαθοῦν τὰ μάτια του, τὸν κόσμο νὰ μὴ βλέπη.
- 1220 Κεῖνος ποῦ μᾶς ἐχώρισε, νὰ κοιτεται μεσ' τὸ στῶμα
νὰ βγαίν' ἀφρὸς ἀπ' τὴν καρδιά καὶ αἷμα ἀπ' τὸ στόμα.
- 1221 Κεῖνος ποῦ μᾶς ἐχώρισε καὶ ἔγινε αἰτία,
νὰ βγαίνουν ἀπ' τὸ στόμα του, ὅλ' ἔχιδνες καὶ φίδια.
- 1222 Κεῖνος ποῦ μᾶς ἐχώρισε ἐμᾶς τὰ δυὸ πουλί μου,
νὰ φέρουν τὰ κομμάτια του, οἱ σκύλοι στὴν αὐλὴ μου.
- 1223 Κυπαρισσάκι μ' ἀψηλὸ, μὲ τὸ σταυρὸ στὴ μέση,
ὅποιος μὲ πεῖ νὰ σ' ἀρνηθῶ ἢ γλῶσσά του νὰ πέση.
- 1224 Μ' ἀρνήθηκες ποῦ ν' ἀρνηθῇς ἐκκλησιᾶς καὶ μοναστήρια
καὶ νὰ σὲ βάψ' ἡ μάννα σου μαῦρα τὰ παναθύρια.
- 1225 Μ' ἀρνήθηκες ποῦ ν' ἀρνησθῇς τὴ μάννα ποῦ σ' ἐγέννα,
τὸ γάλα ποῦ σὲ ἔθρεψε νὰ τὸ ξεράσης αἷμα.
- 1226 Μ' ἀρνήθηκες ποῦ ν' ἀρνησθῇς, μάννα νὰ μὴ γνωρίσης
καὶ τὰ ροῦχα ποῦ φορεῖς νὰ μὴ τὰ κάτελῃς.
- 1227 Μ' ἀρνήθηκες ποῦ ν' ἀρνηθῇς τὴν πίστη τὴ ρωμαίικια,
ποῦ νὰ πεθάνης Τούρκισσα καὶ νὰ ταφῇς ἐβραϊκά.
- 1228 Μ' ἀρνήθηκες θὰ σ' ἀρνηθῶ, σὺν τῷ κερί νὰ λυώνης
καὶ μέσα στὴν καρδίτσα μου ψυχὴ νὰ παραδώνης.
- 1229 Μ' ἔκαψες τὴν καρδίτσα μου καὶ εἶν' ζεματισμένη,
ἔτσι νὰ καίγεται καὶ σὺ π' ἀναθεματισμένη.
- 1230 Μὲ τρέλλανες, νὰ τρελλαθῇς, ἄντρα νὰ μὴ γνωρίσης
καὶ τὰ προικιά ποῦ πόλεμάς, ἔρημα νὰ τ' ἀφίσης.
- 1231 "Ὅπ' ἀγαπᾷ καὶ ἀρνησθεῖ, δὸς του Θεέ μου δὸς του,
τρεῖς μαχαιριές π' ὀπίσω του, νὰ ξετρυπῶς ἐμπρὸς του.
- 1232 "Ὅποια ἀγαπᾷ διπλόσωπα, δὸς της Θεέ μου, δὸς της,
πληγὴ μεσ' τὴν καρδιά, νὰ μὴ βρεθῇ γιατρός της.
- 1233 "Ὅποιος μᾶς ἐξεχώρισε, λαμπρότατη τρυγόνά,
νὰ τὸν κυττάζῃ ὁ γιατρός νὰ ζῇ μετὴν βελόνα.
- 1234 "Ὅσ' ἄστρα εἶναι στὸν οὐρανό, τόσα παιδιά νὰ κάνης,
τόσες φορές νὰ παντρευθῇς καὶ χήρα νὰ πεθάνης.
- 1235 Ποιὸς κάνει ἀνακατώματα στὴν ἐδική μ' ἀγάπη,
νὰ εἶναι μῆνες στὸ γιατρὸ καὶ χρόνια τὸ κρεββάτι.
- 1236 Ποιὸς σὲ εἶπε πῶς δὲν σ' ἀγαπᾷ, καὶ ποιὸ πληγωμένο στόμα;
μῆνες νὰ κάμῃ στοὺς γιατρούς, καὶ χρόνια εἰς τὸ στῶμα.
- 1237 Σκάσε καρδιά μου καὶ βγάλε φίδια φαρμακεμένα,
νὰ φαρμακώσης τοὺς ἐχθροὺς ποῦ λέν' κακὸ γιὰ μένα.
- 1238 Τ' ἀναστενάγματα μου χελάλι δὲν τὰ κάνω,
φίδια νὰ γίνουν νὰ σὲ φᾶν, στὸν κόσμο τὸν ἐπάνω.

Χρυσόι ως Αγάπης

Ανοίξε τὰ χρυσάλλενια σου χείρα κι ἀγκάλιασέ με
καὶ τὸ δακτυλένιο σου στόμα καὶ φίλησέ με.

Ἀγαπημένο μου πουλὶ πείσματα μὴ μοῦ κάνης.
ἔχω στενόχωρη καρδιά πεθαίνω καὶ μὲ χάνης.

Τὰ μάτια τῆς μαργιόλισσας δὲν εἶναι πολλὰ μεγάλα
μόνον γλυκὰ καὶ νόστιμα μέλι μαζὺ καὶ γάλα.

Αὐτὰ τὰ μαῦρα ποὺ φορεῖς ἐγὼ θὰ σοῦ τὰ βγάλω
θὰ σοῦ φορέσω κόκκινα καὶ ὑστερὰ θὰ σοῦ πάρω.

Ἀπὸ τὴν πόρτα σου περνῶ, τ' ἀχνάρη σου γνωρίζω.
σκόβω καὶ τὸ γλυκοφιλῶ καὶ δακρύα τὸ γεμίζουν.

Ἀνίσως ἡ ἀγάπη σου εἰς πίνσι ξερριζώθη.
δὲν σὲ μένουν ἄφοβοι οἱ φίλτατοί σου πόθο.

Λυτὰ τὰ μάτια τὰ ὁμορφα πάντα στριφογυρίζουν.
θάνατο θίγουν ζωντανῶ, νεκροῦ ζωὴ χωρίζουν.

Ῥόδα καὶ τριαντάφυλλα κι' ἄνθη τοῦ παραδείσου
ἐσθναξεν ὁ ἔρωτας κι' ἔπλασε τὸ κορμὶ σου

Καὶ τ' ἄστεράκι τ' οὐρανοῦ τὰ λαμπροφωτισμένα
κι' αὐτὰ θὰ σὲ μισοοῦνε ἀν' ἀρνηθῆς ἐμένα

Ἀπόψε τὰ μεσάνυχτα ξυπνῶ μὲ μιὰ τρομάρα
γιατ' εἶδα ὄνειρο πῶς παίρνης ἄλλον ἄνδρα

Ἐγὼ θενά μαι μεσ' τῇ γῇ καὶ σὺ θάσαι καμένη.
κι' ὅσο νὰ ζῆς ἡ νιότη μου στὰ μαῦρα φορέμνη.

Ἀνήμερὰ στα στήθη σου δίχτυ χουστὸ πλεγμένο
ὅποιο ποτλάκι κι' ἄη διαβὴ πιάνεται τὸ καθμένο

Βασιλικὸς κι' ἂν μαραιθῇ τὴν κυροδιά τὴν ἔχει
ἡ ἀγάπη μου ἂν παντρευθῇ τὴν ἐγνοιά μου τὴν ἔχει.

Ἐσὺ δὲ μὲ λυπᾶσαι δὲ μὲ σπλαχνίζεσαι
ἐγὼ εἶμαι γὼ πεθαίνω καὶ σὺ στολίζεσαι

Ἀνοίξε τὸ χεῖλάκι σου τὸ μελῶν κορμὶ μου
καὶ δώσε μου παρηγοριά νὰ ζήσω πέρδονά μου

Σεβάσου τὴν ἀγάπη μας τὸν πόνο μου λυπήσου
καὶ ὅτι χάνουμε γιὰ σὲ μονάχα συλλογίσου

Σεβάσου τὴν ἀγάπη μας τὸ πόνου μου λυπήσου
καὶ ὅτι χάνουμε γιὰ σὲ μονάχα συλλογίσου.

Περιπατοῦσα κι' ἔλεγα πάντα γιὰ τὸνομά σου
μὰ τώρα σὲ ἀρνήθηκα ἀπ' τὰ καμώματά σου

Περνῶ καὶ δὲ σὲ χαιρετῶ τὰ μάτια χαμηλώνω
τὸ κάνω γιὰ τὴ γειτονιά νὰ γὼ σὲ καμαρώνω

Ἐσὺ τῆς ψυχῆς ψυχὴ καὶ τῆς καρδιάς μ' ὁ στίλας
ἐσὺ σὰι τὸ ταιράκι μου κι' ὁ πιστοτέμενος φίλος

Απόψε τὰ μεσάνυχτα ξυπνῶ μὲ μιὰ τρομάρα
γιατ' εἶδα ὄνειρο πῶς παίρνης ἄλλον ἄνδρα

Ἄν μ' ἀγαπᾷς μὲ τὴν καρδιά δειῖς σημάδακι
ὅταν κρατοῦμε τὸ χορὸ σφίξε μου τὸ χεράκι

Ὅταν σὲ βλέπω νᾶρχεσαι μὲ τάλλα παληκάκια
ἐσὺ σὰι τὸ γαρύφαλο καὶ τάλλα τὰ κλωνάρια

Μικρὴ μικρὴ σ' ἀγάπησα μεγάλῃ δὲν σὲ πῆρα
ἔχω ἐλπίδα στὸ Θεὸ γιὰ νὰ σὲ πάρω χίρα

Λέν θέλω πιο μου ν' ἀγαπῶ μηδὲ νὰ μ' ἀγατοῦνε
γιὰ νὰ μαι λεύτερο πουλὶ, νὰ μὲ παρακαλοῦνε.

Περνῶ καὶ δὲ σὲ χαιρετῶ τὰ μάτι χαμηλώνω
τὸ κάνω γιὰ τὴ μετῶνιά μὰ γὼ σὲ καμαρώνω

Ὅταν σεισθῇ καὶ λυγισθῇ καὶ πῇ νὰ περπατήσῃ
ὅλου τοῦ κόσμου τοῦς καίμοις θενά μου ποτίσῃ.

Χίλια μὲ δέρνουν κύματα καὶ ποῖδ' νὰ πρωτοφύγω.
γι' αὐτὸ στενάζω θλιβερά καὶ τὴ φωνὴ μου πνίγω

Ὅταν σὲ βλέπω κι' ἔρχεσαι μὲ ἄλλα παληκάκια
ἐσὺ σὰι τὸ γαρύφαλο καὶ τὰ ἄλλα τὰ κλωνάρια

Αὐτὰ τὰ μάτια τὰ ὁμορφα πάντα στριφογυρίζουν
θάνατο δίνουν ζωντανῶ, νεκροῦ ζωὴ χωρίζουν.

Ἀντί τῶν στοιχείων καὶ ἔχουν φαρμένον ἄνθρωπο
καὶ οἱ ὅσοι ἐργάζονται ἐν τῷ ὄνομα καὶ ἐν βίβλιν
ἐν τῇ καρδίᾳ. Μὴ φορῶ ἀντιδραμεῖαν ὡς ἐν ὁδοῖς